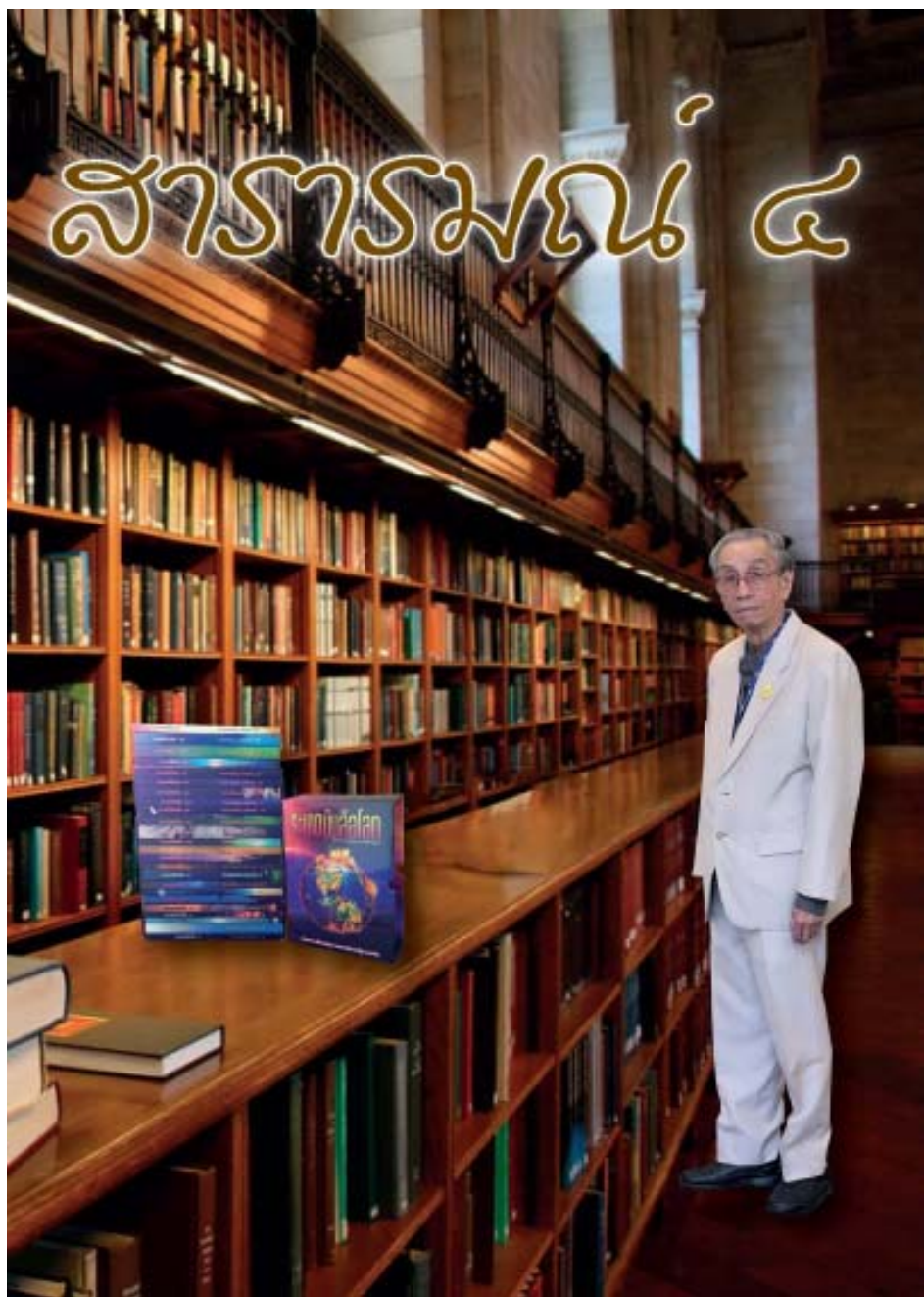

สารานุกรม ๔

อารัมภกกา

ข้าพเจ้าได้เขียนหนังสือสารารมณ เป็นครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๔๙ และอีกหลายเล่มถัดมา เนื่องในโอกาสต่าง ๆ ดังนี้

สารารมณ ๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เนื่องในโอกาสส่งความสุขปีใหม่

สารารมณ ๒ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เนื่องในโอกาสครบรอบงาน มงคลสมรส ๕๐ ปี

สารารมณ ๓ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๘๐ ปี

บัดนี้เนื่องในโอกาสวันฉลองปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงถือโอกาสเขียน หนังสือสารารมณ ๔ เพื่อส่งความสุขแด่ท่านที่เคารพนับถือ และมีตรสหาย ดังที่เคยปฏิบัติมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๙

ในโอกาสนี้ขออำนาจพรในวันปีใหม่มายังท่านที่เคารพนับถือ, มิตรสหาย ตลอดจนครอบครัว จบประสบแต่ความสุขกาย สบายจิต ตลอดปี ๒๕๕๘ ด้วย

ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ

นางสุจารี ทองเจริญ

มกราคม ๒๕๕๘

สารานุกรม ๕

ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ

พิมพ์ครั้งแรก : มกราคม ๒๕๕๘

ออกแบบรูปเล่ม : อรวรรณ เกตุพานิช

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์อักษรสมัย (๑๕๕๕)
๑๖๒/๑๓-๑๕ ซ.ศิริโสภาคย์ บำรุงเมือง
แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ ๐๒-๒๒๒-๔๑๔๑
แฟกซ์ ๐๒-๒๒๒-๒๓๘๕

สารบัญ

พ่อของแผ่นดิน	๑
พระสยามเทวาธิราช	๗
คำอ่านหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช	๑๑
คนสู้ชีวิต	๓๕
ปอดเหล็ก	๔๑
ซูปหูฉลาม อาหารไฮโซ อาหารอันตรายทั้งฉลาม และคน	๕๕
โรคเอสแอลอี โรคของราชินีลูกทุ่ง	๖๓
ราชบัณฑิต	๗๑
เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา	๘๓
ไรซิน	๙๓
สารพิษซารินในซีเรีย	๑๐๑
หมึกพอล...ตำนานที่ต้องจารึก	๑๑๑
เรื่องกล้วย คิดว่าจะแค่กล้วย ๆ แต่จริง ๆ แล้วก็ไม่กล้วยนักหรอก	๑๑๙
เทียนนครวัด	๑๔๓
ปัญหาเด็กบัสสาวะรดที่นอน	๑๕๕
คติเตือนใจบนซองน้ำตาลผสมกาแฟ	๑๖๑
คำคม	๑๗๐

ศิริพธำไพพระราชูปถัมภ์ชานอนันต์นคย

ทรงคุณูปการต่อชาติไทยมาโดยตลอดมาตั้งแต่ต้นรัชกาลจนถึง
เพื่อถวายความทุกข์ร้อนของประชาราษฎร์ทุกชั้นทุกภาค

ศิลปิน จุฑามณี โรยศิริและ เอกฉัตร สีน่านอนันต์นคย

สารานุกรม เล่ม ๕

พ่อของแผ่นดิน

สารบัญ เล่ม ๔

พ่อบอกเราหลายต่อหลายอย่าง

เว้นอยู่อย่างเดียว

.....

พ่อไม่เคยบอกให้เรารักพ่อ

สารานุกรม เล่ม ๔

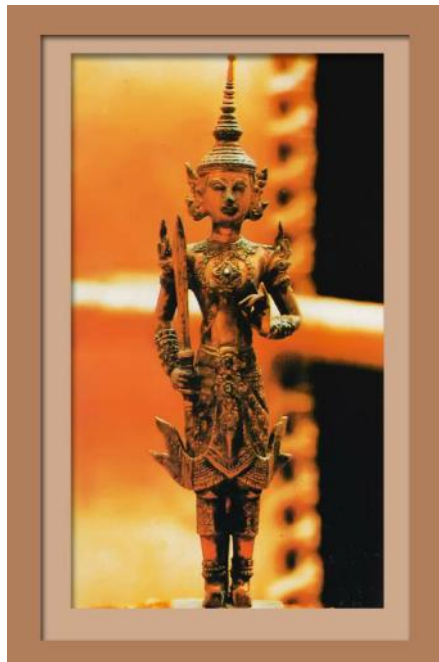
แต่เราทุกคนรู้สึกด้วยหัวใจตัวเอง

จากสิ่งที่พ่อทำ

“ขอพระองค์จงทรงพระเจริญ”

พระสยามเทวาธิราช

ตั้งแต่ผมยังเล็ก ๆ พออ่านหนังสือออก ก็พบคำว่า **พระสยามเทวาธิราช** ก็ไม่ทราบที่ท่านคือผู้ใด ผมก็ทราบแต่เพียงว่า ท่านเป็นผู้ที่คอยคุ้มครองประเทศไทยแลนด์แดนสยามให้รอดพ้นจากภัยพิบัติทั้งปวง คนไทยทุกคนรำลึกถึงท่านเสมอ แต่จะมีคนไทยสักกี่เปอร์เซ็นต์ที่รู้จักท่าน ผมได้รับหนังสือวิชาการเชิงประวัติศาสตร์ที่มีค่ายิ่งเล่มหนึ่งเพื่อเป็นอภินันทนาการ จากท่านศาสตราจารย์ศักดิ์ดา ศิริพันธุ์ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ชื่อหนังสือว่า

สารบัญ เล่ม ๔

“พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบิดาแห่งการถ่ายภาพไทย” พิมพ์ครั้งที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ พิมพ์ที่บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ ผมอ่านพบเรื่องที่น่าสนใจ ที่พอรู้ผิวๆ เฝินๆ อยู่มานานถึงกว่า ๗๐ ปี เลยขออนุญาตจากท่านอาจารย์ศักดิ์ดาฯ คัดลอกในหน้า ๘๓ ของหนังสือดังกล่าวมาเผยแพร่เพื่อประโยชน์สาธารณะต่อไป

ประวัติพระสยามเทวาธิราช

เมื่อต้นกรุงรัตนโกสินทร์ สมัยรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๔ เป็นเวลาที่บ้านเมืองต้องเผชิญภัยสงคราม ล่อแหลมต่อการพลาตพลั้ง เสียอธิปไตยหลายครั้ง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ มีพระราชปราชญ์ว่า การที่บ้านเมืองแคล้วคลาดเสมอมา ชะรอยคงเป็นเพราะมีเทพยดาองค์ใดองค์หนึ่งคอยพิทักษ์รักษาบ้านเมืองไว้ ด้วยเหตุนี้ จึงทรงพระกรุณา

พระสยามเทวาธิราช

โปรดเกล้าฯ ให้สร้างรูปเทพยดาองค์นั้นขึ้นด้วยทองคำบริสุทธิ์ สูง ๘ นิ้ว เพื่อสักการบูชา ลักษณะเป็นเทวรูปทรงเครื่องต้นอย่างพระมหากษัตริย์ ทรงยืน พระหัตถ์ขวาทรงพระขรรค์ พระหัตถ์ซ้ายยกเสมอพระอุระ ถวายพระนามว่า **“พระสยามเทวาธิราช”**

พระสยามเทวาธิราช รูปสมมติของเทพเจ้า ผู้ทรงพิทักษ์สยามประเทศ สร้างเป็นเทวรูปหล่อขึ้น ด้วยทองคำบริสุทธิ์ สูง ๘ นิ้ว พระหัตถ์ขวา ทรงพระขรรค์ พระหัตถ์ซ้ายยกเสมอพระอุระในท่าประทานพร

The 8-inch tall pure gold statuette, the Lord Protector of Siam, holds a ceremonial sword in his right hand, while his left hand is raised in a blessing attitude.

สารานุกรม เล่ม ๕

พระวิมานพระสยามเทวาธิราช พระวิมานที่ประดิษฐานองค์พระ
สยามเทวาธิราช ในพระที่นั่งไพศาลทักษิณ เป็นเรือนแก้วทำด้วยไม้จันทน์
แบบวิมาน มีคำจารึกที่ผนังด้านหลังเป็นอักษรจีนแปลความว่าที่สถิตแห่ง
พระสยามเทวาธิราช

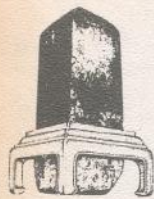
The cedarwood altar, which supports the gilded shrine of the
gold statuette of the Lord Protector of Siam, have been inspired by
Chinese archaic letters : "House of the Lord Protector of Siam", The
altar is enshrined in Bisal Hall of the Grand Palace."

ตำนาน
เจดีย์สี่สาวร้าง
ของ
พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

สารบัญ เล่ม ๕

เป็นศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง ความในคอนตัน เป็นคำของพ่อขุนรามคำแหงเอง แต่ความในคอนต่อมาคือเป็น ถ้อยคำคนอื่น ตอนปลายที่สุดเป็นข้อความที่จารึกห่างเวลา จากคอนตันหลายปีทีเดียว เข้าใจกันว่าได้จารึกเมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๕ ศิลาจารึกหลักนี้ สมเด็จพระจอมเกล้าฯ เสด็จไปพบ ดำรัสสั่งให้นำลงมาจากสุโขทัยพร้อมกับพระแท่นมนังคศิลา เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๖

ความสำคัญในหลักศิลาอันนี้ก็คือ ในคอนตันเป็นคำ ของพ่อขุนรามคำแหง เล่าประวัติของพระองค์ตั้งแต่ประสูติ จนเสวยราชย์ ตอนต่อมาเล่าถึงจารึกประเพณีและชีวิตของ ชาวสุโขทัยในครั้งกระนั้น ตอนท้ายที่สุดกล่าวถึงเกียรติคุณ ของพ่อขุนรามคำแหง และอาณาเขตที่สยามในสมัยขุนราม- คำแหง

เป็นเคราะห์ดีอย่างประหลาด ที่หลักศิลาอันสำคัญที่สุด หลักนี้ ยังอยู่ในสภาวะที่ดีที่สุดในเกือบจะไม่มีหนังสือตัวใด ใกล้เคียงถึงกับเสียความ ไม่เหมือนหลักอื่น ๆ ที่ลบเลือนจน ไม่ได้เรื่องไปหลายตอน

คำอ่านจารึกพ่อขุนรามคำแหง (หลักที่ ๑)

พ่อ๑ขู๑ศรี๑ร๑น๑ท๑ร๑า๑ห๑ค๑ย๑ แม่๑ก๑ู๑น๑าง๑เส๑อง๑ พ๑ก๑ู๑ข๑อ๑บ๑าน๑เม๑อง๑ ก๑ุ๑พ๑น๑อง๑
 ท๑อง๑ค๑เ๑ว๑ ๕ ก๑น๑ ผู้๑ช๑า๑ย๑สาม๑ ผู้๑ห๑ญ๑ง๑สอง๑ พ๑เ๑ื่อ๑ผู้๑อ๑าย๑ค๑า๑ย๑จ๑าก๑เ๑ื่อ๑ค๑เ๑ย๑ม๑ค๑เ๑ย๑ง๑เ๑็ก๑

เม๑ื่อ๑ก๑ู๑ข๑น๑เ๑็๑ห๑เ๑ก๑เ๑า๑ ข๑น๑สาม๑ชน๑เ๑า๑เ๑ม๑อง๑ล๑อ๑ค๑มา๑ท๑เ๑ม๑อง๑ค๑า๑ก๑ พ๑่๑ก๑ู๑ไป๑
 ร๑บ๑ข๑น๑สาม๑ชน๑ห๑ัว๑ข๑าย๑ ข๑น๑สาม๑ชน๑ข๑ับ๑มา๑ห๑ัว๑ข๑า๑ ข๑น๑สาม๑ชน๑เ๑ล๑เ๑อ๑น๑เ๑า๑ไ๑พร๑่๑ฟ๑า๑
 หน๑้า๑ใ๑ส๑ พ๑่๑ก๑ู๑ห๑น๑เ๑อ๑ย๑า๑ย๑จะ๑แ๑ง๑ ก๑ุ๑บ๑่๑น๑ ก๑ุ๑ข๑้าง๑น๑เ๑ก๑พ๑ล๑ ก๑ุ๑ข๑ับ๑เ๑้า๑ก๑่อน๑พ๑่๑
 ก๑ ก๑ุ๑ค๑อ๑ข๑้าง๑ด๑ว๑ย๑ข๑น๑สาม๑ชน๑ ด๑น๑ก๑ุ๑ฟ๑ง๑ข๑้าง๑ข๑น๑สาม๑ชน๑ท๑ัว๑ซ๑อ๑มา๑ส๑เ๑ม๑อง๑เ๑ พ๑่๑ข๑น๑สาม๑ชน๑
 ฆ๑น๑พ๑าย๑หน๑ พ๑่๑ก๑ู๑ง๑ข๑น๑ซ๑อ๑ก๑ู๑ ซ๑อ๑พ๑ร๑ะ๑ร๑าม๑ค๑ำ๑ห๑แ๑ง๑ เ๑ื่อ๑ก๑ุ๑ฟ๑ง๑ข๑้าง๑ข๑น๑สาม๑ชน๑
 เม๑ื่อ๑ข๑ว๑พ๑่๑ก๑ ก๑ุ๑บ๑ำ๑เร๑อ๑แ๑ก๑พ๑่๑ก๑ ก๑ุ๑บ๑ำ๑เร๑อ๑แ๑ก๑แม่๑ก๑ู๑ ก๑ุ๑ไ๑ด้๑ตัว๑เ๑ื่อ๑ตัว๑ป๑ลา๑
 ก๑เ๑า๑มา๑แ๑ก๑พ๑่๑ก๑ ก๑ุ๑ไ๑ด้๑ห๑มา๑ก๑ส๑ม๑ห๑มา๑ก๑ห๑ว๑า๑ อ๑น๑ไ๑ด๑ก๑ิ๑น๑ะ๑ห๑ร๑อ๑ย๑ก๑ิ๑น๑ค๑ิ๑ ก๑เ๑า๑มา๑
 แ๑ก๑พ๑่๑ก๑ ก๑ุ๑ไป๑ท๑น๑ง๑ว๑ัง๑ข๑้าง๑ไ๑ด้๑ ก๑เ๑า๑มา๑แ๑ก๑พ๑่๑ก๑ ก๑ุ๑ไป๑ที่๑บ๑ำ๑น๑ท๑เ๑ม๑อง๑ ไ๑ด้๑ข๑้าง๑
 ไ๑ด้๑ง๑ว๑ง๑ ไ๑ด้๑บ๑ัว๑ไ๑ด๑น๑าง๑ ไ๑ด้๑เ๑ง๑ไ๑ด้๑ท๑อง๑ ก๑เ๑า๑มา๑เว๑ร๑แ๑ก๑พ๑่๑ก๑ พ๑่๑ก๑ู๑ค๑า๑ย๑ ย๑ง๑พ๑่๑ก๑
 ก๑ุ๑พ๑ร๑ำ๑เร๑อ๑แ๑ก๑พ๑่๑ก๑ ด๑ง๑บ๑ำ๑เร๑อ๑แ๑ก๑พ๑่๑ก๑ พ๑่๑ก๑ู๑ค๑า๑ย๑ จ๑ิง๑ไ๑ด้๑เ๑ม๑อง๑แ๑ก๑ก๑ุ๑ห๑ง๑ก๑ล๑ม๑

เม๑ื่อ๑ข๑ว๑พ๑่๑ข๑น๑ร๑าม๑ค๑ำ๑ห๑แ๑ง๑ เ๑ม๑อง๑สุ๑โข๑ท๑ย๑น๑ค๑ิ๑ ใน๑เ๑น๑ำ๑ป๑ลา๑ใน๑เ๑น๑ำ๑ข๑าว๑ เ๑า๑
 เ๑ม๑เ๑บ๑เ๑า๑จ๑อ๑ก๑อ๑บ๑ใน๑ไ๑พร๑่๑ล๑ู่๑ห๑าง๑ เ๑เ๑น๑จ๑ู๑ง๑ว๑ไ๑ป๑ค๑ำ๑ ข๑ม๑ำ๑ไป๑ข๑า๑ย๑ ไ๑ค๑ร๑จ๑ก๑ไ๑ค๑ร๑ค๑ำ๑
 ข๑้าง๑ค๑ำ๑ ไ๑ค๑ร๑จ๑ก๑ไ๑ค๑ร๑ค๑ำ๑เ๑ง๑ค๑ำ๑ท๑อง๑ค๑ำ๑ ไ๑พร๑่๑ฟ๑า๑หน๑ำ๑ใ๑ส๑ ล๑ูก๑เ๑า๑ล๑ูก๑ข๑น๑ผู้๑ไ๑ด๑แ๑ก๑
 ล๑ม๑ค๑า๑ย๑ห๑า๑ย๑ก๑ว๑า๑ เ๑ย๑ำ๑เร๑อ๑น๑พ๑่๑เ๑อ๑เ๑อ๑ค๑ำ๑ม๑น๑ข๑้าง๑ข๑ล๑ก๑เ๑ย๑เ๑ย๑ข๑ำ๑ว๑ ไ๑พร๑่๑ฟ๑า๑ข๑ำ๑

สารานุกรม เล่ม ๔

ไทย ป่าหมากป่าพลู พ่อเขื่อนไ้วแก่ลูกมันสน ไพรฟ้าลูกเจ้าลูกขุน ฝิ
แหล่ผัดผกเสกวางกัน สอนดูแต่ตั้งแ่งความเกษาด้วยชื่อ บ่เข้าผู้ลัก
มักผู้ช้อน เห็นข้าวทานบ่ไคร่พิน เห็นสันทานบ่ไคร่เดอด คนโตช้เข้ามาหา
พาเมืองมาสู่ ช่วยเหื่อเพื่อกูมัน บ่มข้างบ่มมา บ่มป้อมบ่มนาง บ่มเงิน
บ่มทองให้แก่นัน ช่วยมันดวงเป็นบ้านเป็นเมือง ได้ข้าเสอกข้าเสอห้วงหวั
รบกดี บ่ชานดี
๑๕

ในปากประคุ่มีกระดองอันหนึ่งแขวนไ้วหนั ไพรฟ้าหน้า ก กลางบ้าน
๑๖

กลางเมือง มีถอยนิความ เจ็บท้องข้องใจ มันจักกล่าวถึงเจ้าถึงขุนบไ้ว ไป
ลั่นกะดองอันทานแขวนไ้ว พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยเรียก เมื่อตาม
สวนความแก่นันด้วยชื่อ ไพรในเมืองสุโขทัยจึงชม สร้างป่าหมากป่าพลู
ทั่วเมืองทุกแห่ง ป่าพร้าวก็หลายในเมืองนี้ ป่าลางก็หลายในเมืองนี้ หมาย
ม่วงก็หลายในเมืองนี้ หมายขามก็หลายในเมืองนี้ ไคร่สร้างได้ไ้วแก่นัน กลาง
เมืองสุโขทัย มีนาตระพังโพยสี่สิบกนตี ดงกินน้ำโจงเมื่อแล้ง รอบเมือง
สุโขทัย ตรีบุรได้สามพันสี่ร้อยวา คนในเมืองสุโขทัย มีกทาน มีกทรง
๑๗

ศีล มีกโอยทาน พ่อขุนรามคำแหง เจ้าเมืองสุโขทัย ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า
๑๘

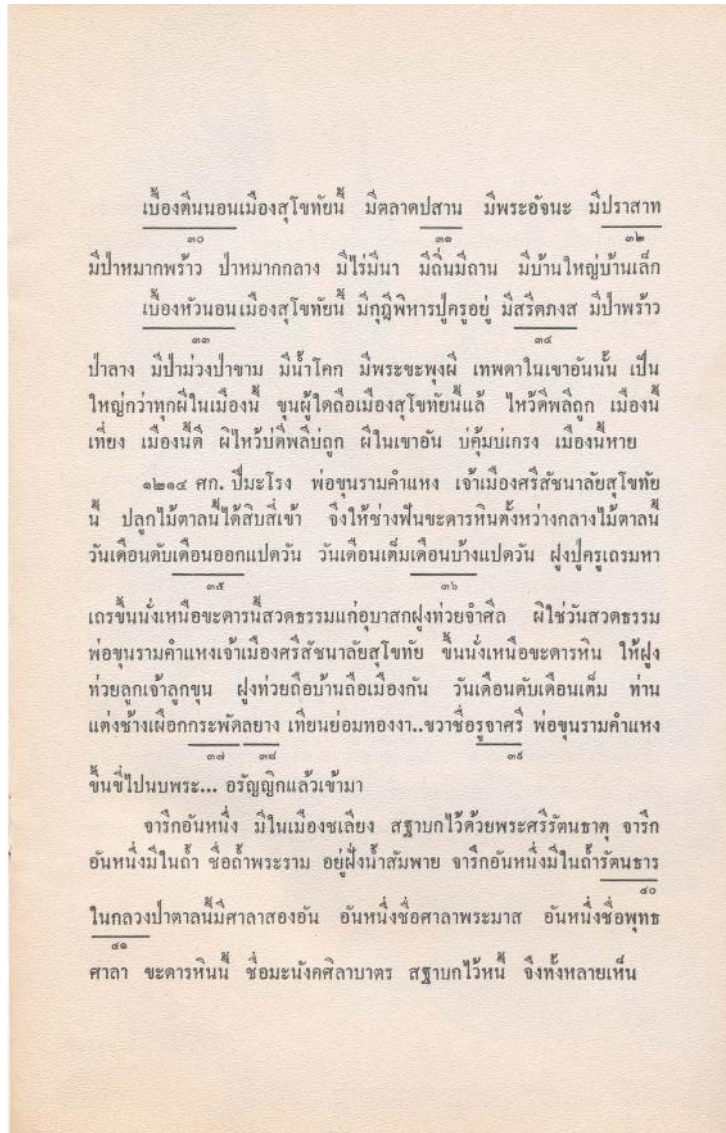
ท่วยบ่ท่วยนาง ลูกเจ้าลูกขุน ทั้งสันทั้งหลาย ทั้งผู้ชายผู้หญิง ผู้ท่วยมี
ศรัทธาในพระพุทธศาสนาทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน เมื่อออกพรรษา กราน

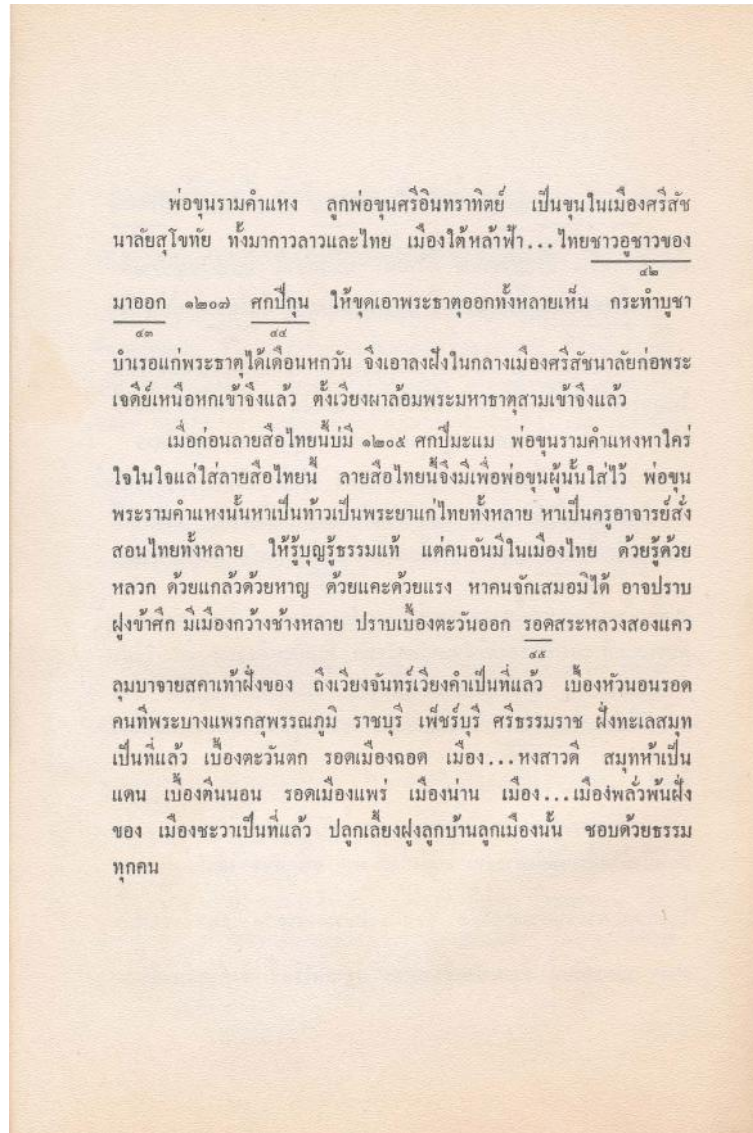
๒๒
 ๒๓
 ๒๔
 ๒๕
 ๒๖
 ๒๗
 ๒๘
 ๒๙
 ๓๐

กฐินเดือนหนึ่งจึงแล้ว เมื่อกรานกฐิน มีพนมเบญจมีพนมหมาก มีพนมดอก
 ไม้ มีหมอนนั่งหมอนนอนบริวารกฐินโอยทานแล้ไปเสด็จผู้ดี
 กฐินถึงอรัญญิกพูน เมื่อจักเข้ามาเรียงเรียงกันแต่อรัญญิกพูนห้าหัวसान
 คับงคักกลอย? ด้วยเสียงพายเสียงพลเสียงเลือนเสียงขับ ใครจักมักเล่น
 เล่น ใครจักมักหัว หัว ใครจักมักเล่น เล่น เมืองสุโขทัยมีสภาประตู
 หลวง เทียนญอมคนเสียดกันเข้าดูท่านเผาเทียนท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยมี
 มัตถจักแฉก
 กลางเมืองสุโขทัยมีพิหาร มีพระพุทธรูปทอง มีพระอัฐฐารศ มี
 พระพุทธรูป มีพระพุทธรูปอันราม มีพิหารอันใหญ่ มีพิหารอันราม มีปูครู...
 มีเถร มีมหาเถร
 เบื้องตะวันตกเมืองสุโขทัย มีอรัญญิก พ้อขุนรามคำแหงกระทำโอย
 ทานแก่มหาเถร สังฆราชปราชญ์เขียนจบปฏิฎกใคร หลวกกว่าปูครูในเมือง
 ทุกคนลูกแต่เมืองศรชรวรมา ในกลางอรัญญิก มีพิหารอันหนึ่ง มน
 ใหญ่สูงงาม แก่กม มีพระอัฐฐารศอันหนึ่งลุกยื่น
 เบื้องตะวันออกเมืองสุโขทัย มีพิหาร มีปูครู มีทะเลหลวง มีป่า
 หมากป่าพลู มีโรมนา มีถันมีถาน มีบ้านใหญ่บ้านเล็ก มีป่าม่วงมีป่าขาม
 ความดังแก่ลิ

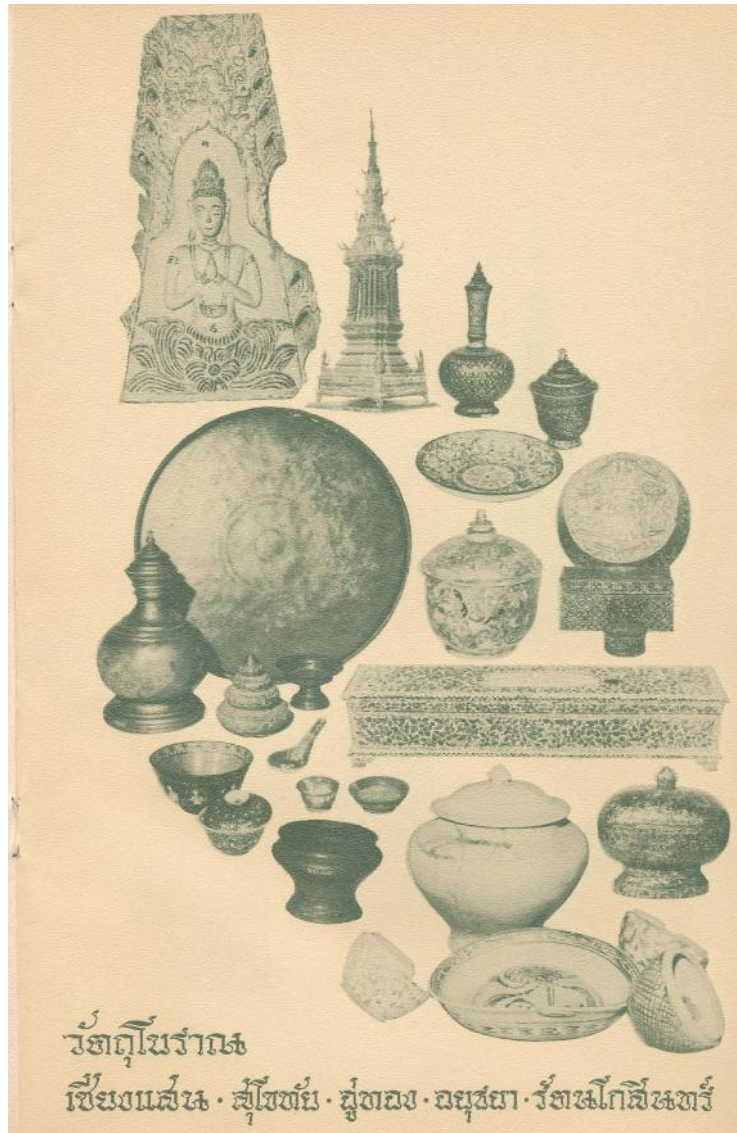

สารานุกรม เล่ม ๔

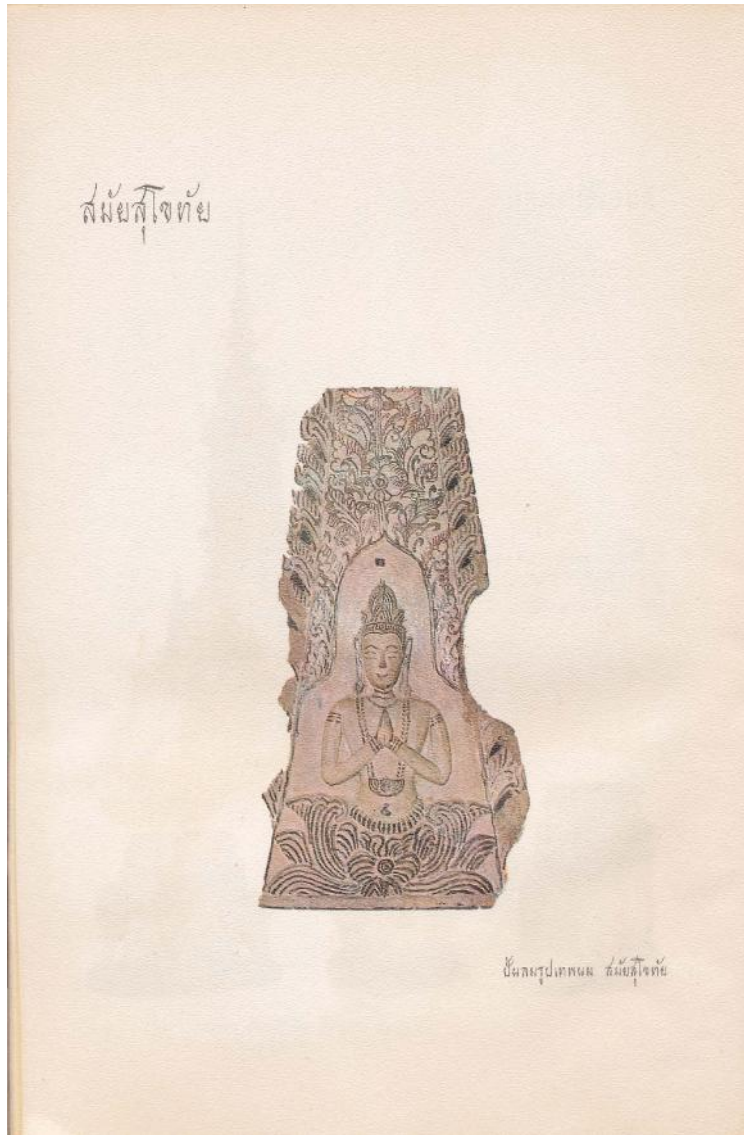

สาธารณณ์ เล่ม ๔

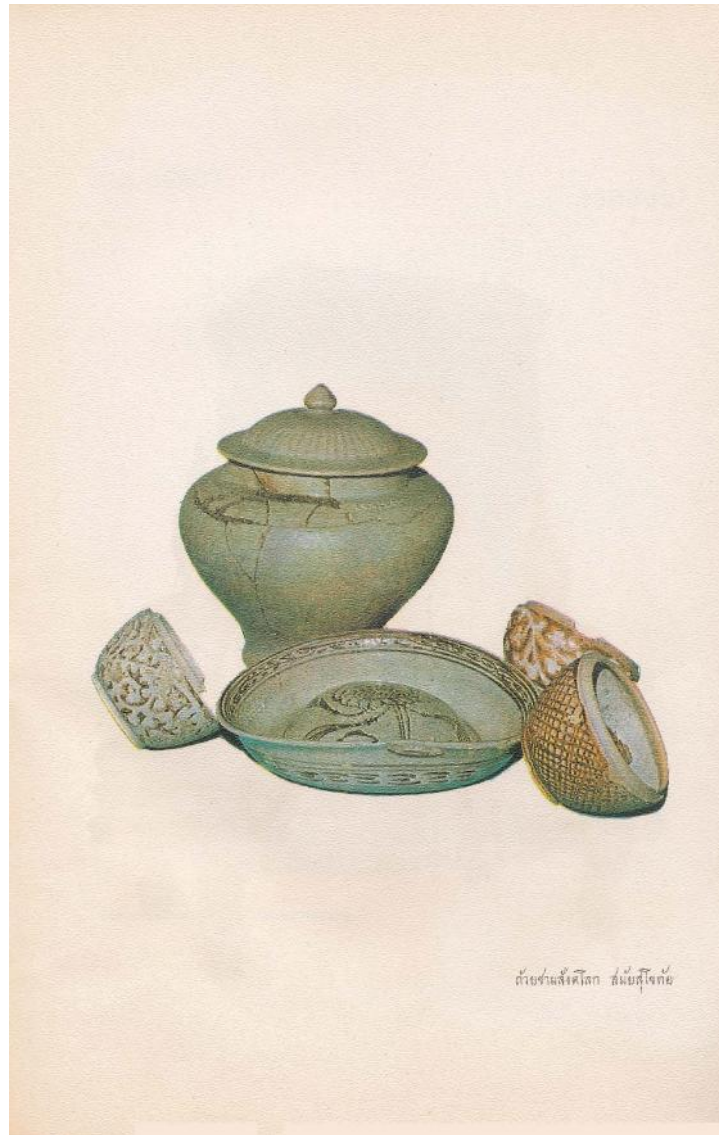

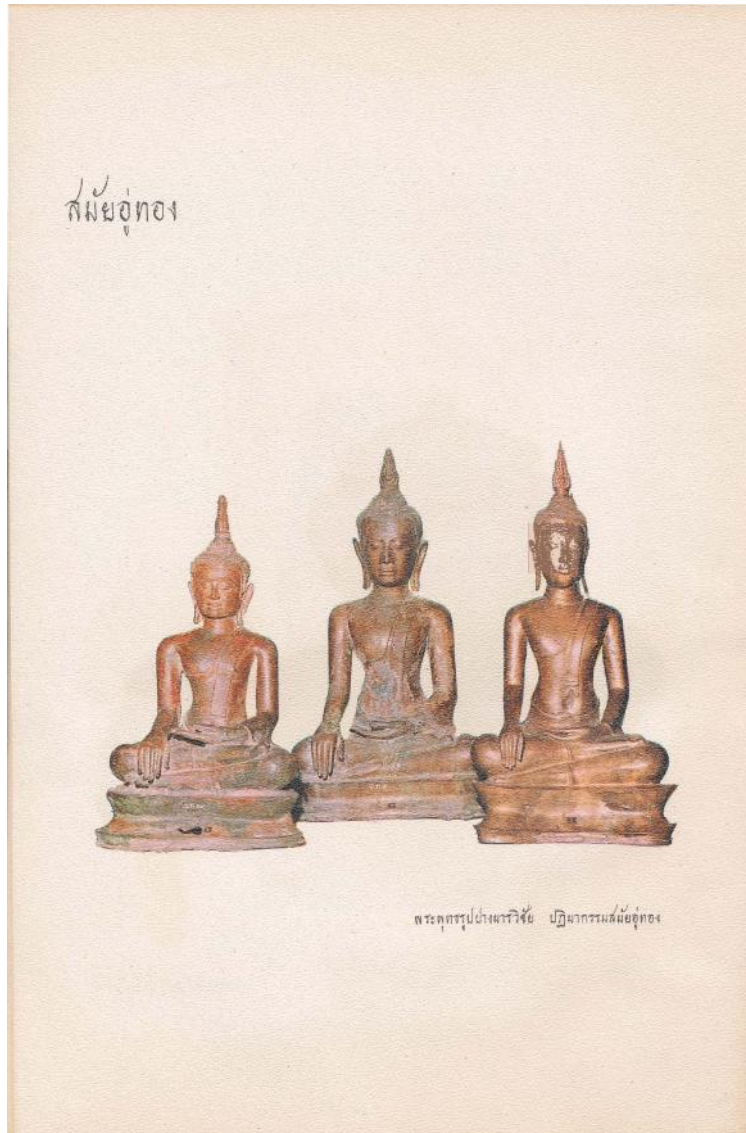
สารานุกรม เล่ม ๔

ตำนานหลักศิลาจารึก

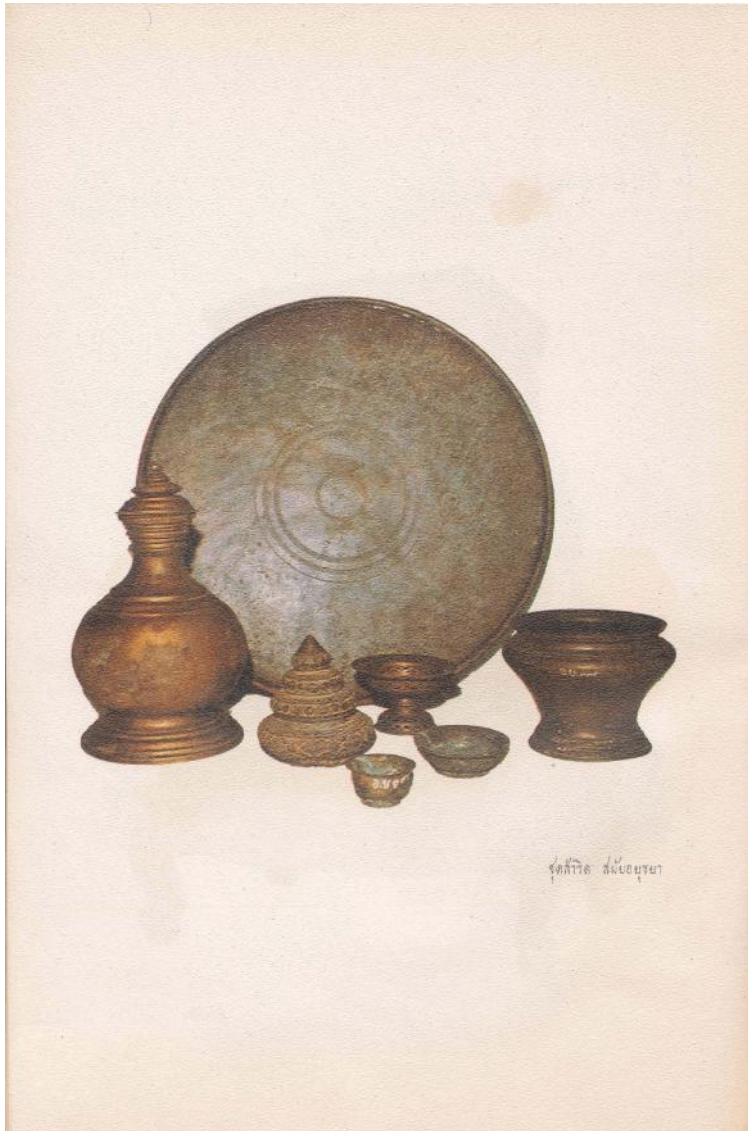
สาธารณณ์ เล่ม ๔

ตำนานหลักศิลาจารึก

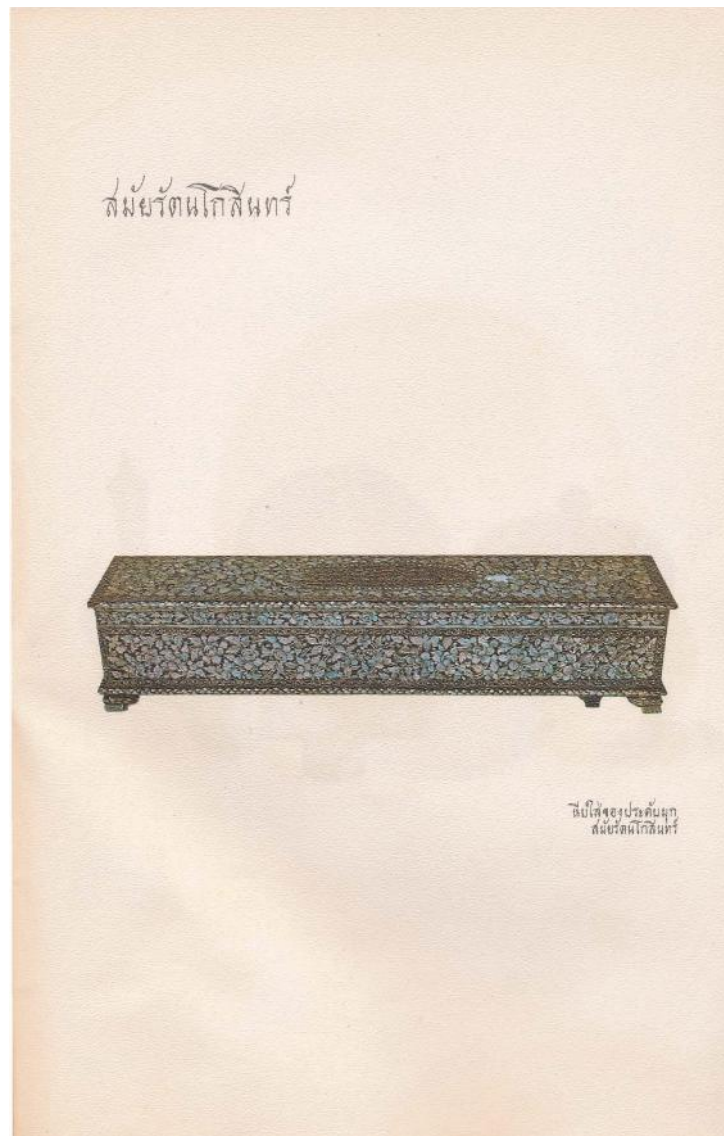

สาธารณณ์ เล่ม ๔

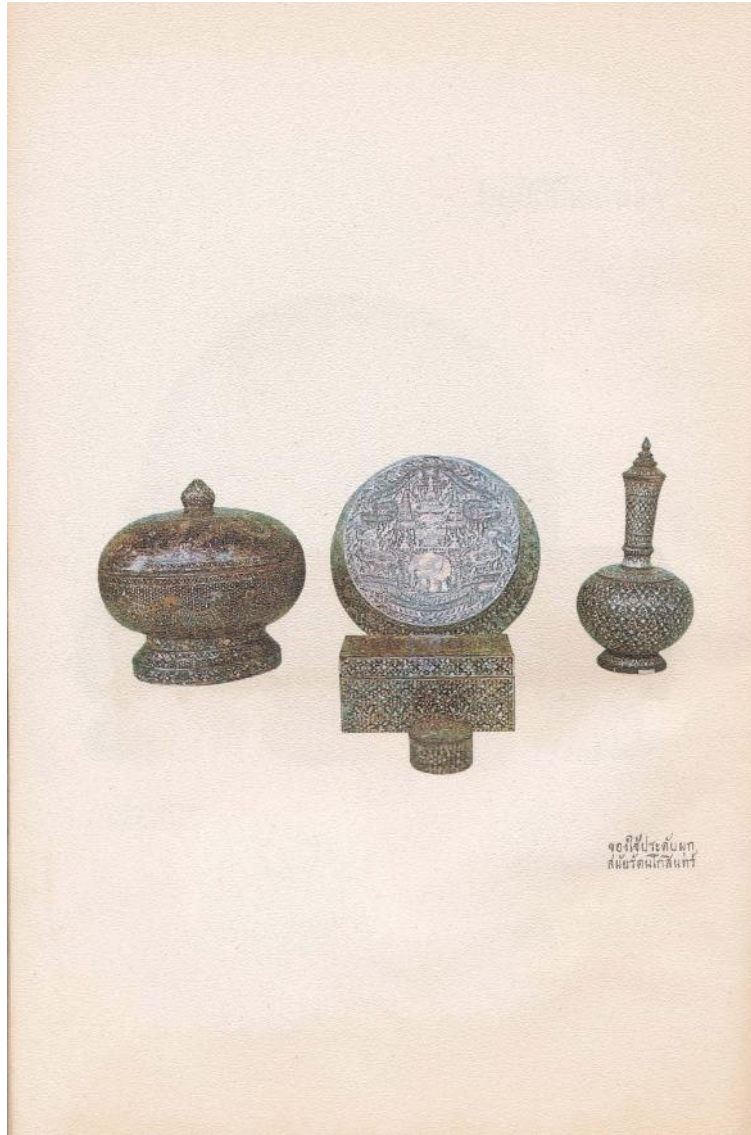

ชุดสำริด สีเข้มนุรมา

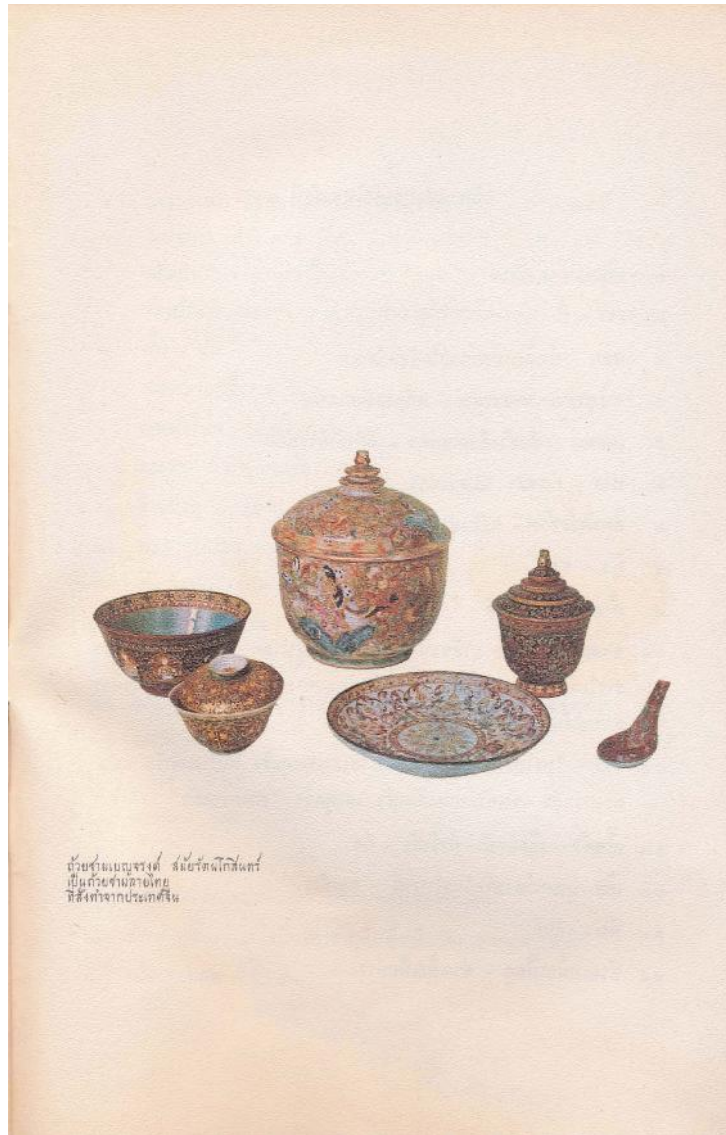
ตำนานหลักศิลาจารึก

สาธารณณ์ เล่ม ๔

ตำนานหลักศิลาจารึก

สารบัญ เล่ม ๔

อธิบายคำบางคำในหลักที่ ๑

- ๑ เคียมแต่ - คังแต่
- ๒ เจ้า - ปี่
- ๓ ลอด - อำเภอม่อต๋ออยู่ในจังหวัดตาก
- ๔ หนีญญา้ย พายจะแจ - หนีกระจัดกระจาย
- ๕ เนกพล - ชื่อช้างคือเนกพล - มีกำลังมีใช้น้อย
- ๖ มาส - คำเขมร แปลว่าทอง
- ๗ คั๋นจั้งข้าง - กล้องข้าง
- ๘ บัว - ชาย
- ๙ ทังกลม - ทังปวง
- ๑๐ จกอบ คำเขมร - ภาวะชะนึคหนึ่งทีเก็บกับผู้นำสัตว์และเข้าชองไปเที่ยวชวยในที่ต่าง ๆ คำนี้มีใช้ในหนังสือสัญญาต่าง ๆ ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเจ้า
- ๑๑ กว่า - ไทยโบราณที่อยู่ริมแม่น้ำซึ่งเสี่ยงมณฑลกุงยิว ในประเทศจีน หมายความว่าเสีย เช่นคำว่าตายเสียแล้ว เขาพูดว่า “ตายกว่าแล้ว”
- ๑๒ เตือค้ำ - เตือคักตัว คำว่าก้ำ - คัก
- ๑๓ เขี่ย ภาษาเงี้ยวหรือไทยโบราณ - นางข้าว
- ๑๔ ฟิน - ยินดี
- ๑๕ ช่วยเหนือเพือคุ - ช่วยเอือเพือบำรุง

- ๑๖ ตวง - นับ ในศิลาจารึกนครชุมรุมหลักที่ ๓ คำที่ ๒ บรรทัดที่ ๔ มีคำ
โบราณว่า นับ ตวง ถ้วน, ภาษา ลาวทุกวันนี้ ตวงเบ็ง แปลว่า
หรือพิจารณา ถ้าเช่นนั้นแล้วคำว่า ตวงเป็นบ้านเป็นเมือง = ตูประหนึ่ง
เป็นบ้านเมืองของตน หรือนับว่าเมืองสุโขทัยเป็นเหมือนบ้านเมืองของตน
- ๑๗ หนี - นั้น
- ๑๘ ลาง ภาษาเงี้ยว - ชน
- ๑๙ ตระพังโพย - ป้อมศักรวิชัย
- ๒๐ ครบุรี - กำแพงสามชั้น
- ๒๑ โยทาน - ให้ทาน
- ๒๒ พนม คำเขมร - ภูเขา
- ๒๓ ญิบ - สอง ญิบล้าน - สองล้าน
- ๒๔ เทียนหอม - ย่อม
- ๒๕ รัม - ขนาดกลาง ไม่ใหญ่ก็ไม่เล็กนัก
- ๒๖ อรัญญิก - ทุกวันนี้เรียกว่าคัสถานหิน ยังมีพระอัฐารศลุขันธ์ยืน
- ๒๗ หลวก - รู้หลัก
- ๒๘ ลูกแต่ - มาแต่
- ๒๙ แก่กม - ที่สุค
- ๓๐ เมืองคันทนอน - ทิศเหนือ
- ๓๑ ปสาน - คลาภที่มีห้องแถว ภาษาเปอร์เซียว่าบาซาร์
- ๓๒ ปรางสานี่ เข้าใจว่าเป็นปรางสานหินซึ่งเป็นวัดพระพายหลวงบัดนี้
- ๓๓ เมืองห้วนอน - ทิศใต้

สารบัญ เล่ม ๔

๓๔	สวดภักดิ์	มาจากภาษาสันสกฤตว่า สตรีทงกฺ แปลว่า ทำนบ
๓๕	เคื่อนอก	- ช้างหิน
๓๖	เคื่อน้าง	- ช้างแรม
๓๗	กระพืด	กำเขมร - สายรัศมีบนหลังช้าง
๓๘	ลียง	กำเขมร - ภู เครื่องประดับหัวช้าง
๓๙	รุจาศรี	- ชื่อช้าง
๔๐	ถาพระรามแลถารัตนธาร	คูหนังสือพระราชนิพนธ์ เรื่องเที่ยวเมือง พระร่วง หน้า ๑๑๕
๔๑	ในกลวง	- ในภายใน
๔๒	ชาวอุซาวของ	- ผู้ที่อยู่ตามริมแม่น้ำอุ และแม่น้ำของ
๔๓	มาออก	- มาขึ้น
๔๔	ที่จริง	พ.ศ. ๑๒๐๗ เป็นปีระกาไม่ใช่ปีกุน
๔๕	รอด	- หลอด

หลายปีมาแล้วผมได้รับเอกสารจากธนาคารกสิกรไทย จำกัด เป็นเรื่องเกี่ยวกับ คำอ่านหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ผมคิดว่าเอกสารฉบับนี้น่าสนใจ คงมีคนเก็บไว้ไม่กี่คน ผมไปค้นในกองหนังสือเก่า ๆ เขาก็เลยทำหนังสือขออนุญาตไปยังผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกสิกรไทยฯ ขอคัดลอกมาถ่ายถอดต่อ ซึ่งก็ได้รับอนุญาตทางโทรศัพท์แล้ว จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

คนสู้ชีวิต

สมัยนี้เป็นสมัยที่เราทุกคนต้องสู้ชีวิต ผมอยากจะส่งเสริมเอาใจช่วย
ทุก ๆ คนที่สู้ชีวิต ไม่มองมือขอเท้า คอยรับแจกจากใครต่อใครง่าย ๆ ทำนอง
ปัญญาปวกเปียก แบบที่คนไทยเรากำลังถูกบ่อน ถูกสอน ถูกยัดเยียด
วัฒนธรรมที่เลวสุด ๆ ให้กลายเป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่มีผู้ปฏิบัติกัน
อยู่ทุกวันนี้

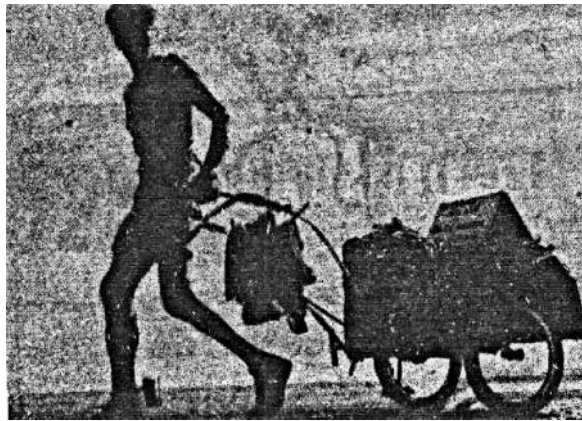
วันนี้ขอเอาเรื่องทางการแพทย์ที่เขาสู้ชีวิตมาแล้วให้ท่านอ่านเป็น
อุทาหรณ์ ที่ว่าเกี่ยวกับการแพทย์นั้นก็คือมีโรคร้ายอยู่โรคหนึ่งที่เกิด
ความพิการทางกายแก่มนุษย์ บางคนก็พิการมาก บางคนก็พิการน้อย

สารบัญ เล่ม ๔

บางคนก็ย่อท้อ ท้อแท้ บางคนก็มีกำลังใจในการต่อสู้จนสามารถเอาชนะความพิการทางกายได้ โรคนั้นคือโรคโปลิโอingleหละครับ มีเหมือนกันที่เขาพิการแต่กำเนิด แต่ก็ใช้ชีวิตจนประสบความสำเร็จ มีความสุขในชีวิตไม่แพ้คนที่ไม่พิการเลย

รายแรกนั้นผมได้ตัดข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับประจำวันอังคารที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ไว้ ได้รายงานถึงบุรุษพิการผู้ไม่ยอมพ่ายแพ้ทั้งสปีทิส ยอดชายชายนี้มีนามกรว่า นายเอนสเลย์ โรว์ (Ainesley Rowe) ชาวออสเตรเลีย วัย ๕๒ ปี นายโรว์ ได้ป่วยเป็นโรคโปลิโอ จนขาซ้ายลีบตั้งแต่ได้เขาลงไปจนถึงข้อเท้า นายโรว์ยังเดินเหินไปมาได้ในลักษณะขาเป๋ ไม่คล่องแคล่ว ถ้าเดินนาน ๆ ไกลหน่อย จะปวดขา แต่เขาก็ได้แสดงพลังชีวิต โดยการลากรถน้ำและอาหาร เดินทางข้ามทวีปออสเตรเลีย จากเหนือไปใต้ รอนแรมผ่านไปกลางทะเลทรายแต่เดียวดาย เป็นระยะทาง ๓,๓๐๐

นายเอนสเลย์ โรว์ ชาวออสเตรเลีย วัย ๕๒ ปี
(ภาพไม่ชัดเพราะเก็บไว้เป็นเวลา ๓๒ ปีมาแล้ว)

ณัฐวิต

กิโลเมตร หรือเท่ากับเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปกรุงนิวเดลี เมืองหลวงของอินเดีย โดยใช้เวลาถึง ๓ เดือน แม้ว่าการเดินเท้าลากรถเข็นจะเป็นอุปสรรค แต่โรวีก็ไม่ยอมพ่ายต่ออุปสรรค โรวีไม่ใช่คนพิการที่คอยแบมือขอใครกิน แต่เขาเป็นผู้ช่วยช่างเทคนิคอยู่ที่วิทยาลัยเมอร์เรย์ พาร์ค ในนครแอเดเลด

รายที่สอง ผมก็ได้จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐอีกนั่นแหละ คือฉบับประจำวันอาทิตย์ที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๓๕ นักสู้ชีวิตรายนี้เป็นสตรีชาวสหรัฐ เธอคือ วิลมา รูดอล์ฟ เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ ที่คลาร์คสวิลล์ มลรัฐเท็นเนสซี สหรัฐอเมริกา เธอเป็นโปลิโอเมื่ออายุ ๔ ขวบ เป็นอัมพาตเดินไม่ได้ เธอต้องใช้เวลาฟื้นฟูสภาพโดยกรรมวิธีทางกายภาพบำบัดอยู่ถึง ๓ ปี จึงเดินได้อีกครั้งหนึ่ง

เธอได้ใช้ความพยายามอย่างขยันขันแข็ง ฝึกฝนช่วยตัวเองจนชนะความพิการได้สำเร็จ จนเธอได้รับเลือกเป็นนักวิ่งเร็วลมกรดเข้าทีมโอลิมปิก

วิลมา รูดอล์ฟ

๓๖

หลายเรื่อง หลายรส หลายอารมณ์ กับหนังสือ

สารานุกรม เล่ม ๔

ของสหรัฐ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙ และเธอได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬาโลกนี้จริง ๆ ก็เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่กรุงโรม เธอได้มีส่วนทำให้ทีมวิ่งผลัดของสหรัฐได้เหรียญทอง และยังได้เหรียญทองส่วนบุคคลอีก ๒ เหรียญ จากการวิ่ง ๑๐๐ เมตร และ ๒๕๐ เมตร และเธอยังเป็นสตรีคนแรกที่วิ่ง ๒๐๐ เมตร ทำสถิติต่ำกว่า ๒๓ วินาที และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เธอก็ทำสถิติวิ่ง ๑๐๐ เมตร ๑๑.๒ วินาทีนี้แหละครับคือชีวิตของคนพิการที่สู้จนชนะเลิศ เหลือเชื่อจริง ๆ

สำหรับรายสุดท้ายที่ผมจะกล่าวถึงนั้น เป็นชายหนุ่มบุคลิกดี เกิดในตระกูลผู้ดีมั่งคั่ง มีอนาคตสดใส สำเร็จวิชากฎหมายจากมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุด แต่งานกับบุตรสาวนักการเมืองระดับสูงส่ง สนใจการเมือง อายุไม่ถึง ๓๐ ปีก็ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทน พออายุ ๓๑ ปีก็ได้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงหนึ่ง **เรื่องนี้**เป็นเรื่องชีวิตจริงนะครับ ไม่ใช่เรื่องละครที่วิ้งน้ำเน่า ยุ่งซุ่ม แย่งผู้หญิง แย่งผู้ชาย หรือดิเกจ๊กรๆ วงศ์ๆ แต่อย่างใด

ชายหนุ่มบุคลิกดีรายนี้ เกิดป่วยเป็นโรคโปลิโอเมื่ออายุ ๓๘ ปี ขาทั้ง ๒ ข้าง เป็นอัมพาต และไม่ฟื้นคืนสภาพ ไม่สามารถเดินเหินได้ดังเดิม ต้องนั่ง

แฟรงค์คลิน ดีลาโน รูสเวลท์ นั่งข้างสระน้ำขณะทำการฟื้นฟูสภาพ

รถเข็นและใช้ไม้ยันรักแร้ช่วยเดินตลอดเวลา คุณแม่ขอให้เลิกจากงานทั้งปวงมานั่งเสวยสมบัติเก่าอยู่กับบ้าน แต่เขาก็ไม่ยอม ตรงกันข้ามกลับบุกไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง **ในที่สุดการต่อสู้ก็สมปรารถนา กลายเป็นบุรุษที่ทรงงดอดเด่นจนเป็นหนึ่งในโลก ที่ใคร ๆ ก็จะต้องรู้จัก ประวัติศาสตร์ก็ต้องจารึกชื่อเอาไว้ชั่วกาลนาน**

ท่านที่ผมเอาประวัติมาเล่าคล้ายนวนิยายยุ้งชุมนี้ เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๔๒๕ ป่วยเป็นโปลิโอจนเป็นอัมพาตเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๓ ทั้ง ๆ ที่เดินไม่ได้แต่ก็ได้รับเลือกให้เป็นผู้ว่าการนิวยอร์ก และเมื่ออายุ ๕๐ ปี (พ.ศ. ๒๔๗๕) ก็ก้าวเข้าสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐ ลำดับที่ ๓๒ อย่างเต็มภาคภูมิ และเป็นติดต่อกันอยู่ถึงสมัยที่ ๔ แต่ไม่ครบวาระในสมัยที่ ๔ ท่านก็ถึงแก่กรรมเสียก่อน เป็นผู้นำสหรัฐและนำพันธมิตรไปสู่ชัยชนะสงครามโลก ครั้งที่ ๒ ซึ่งเป็นสงครามที่ยาวนานถึง ๒,๑๙๔ วัน ท่านถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๔๘๘ ท่านผู้นี้มีนามว่า

ประธานาธิบดี แฟรงคลิน ดีลาโน รูสเวลท์

สารบัญ เล่ม ๕

นอกจากนั้นท่านยังเป็นผู้ริเริ่มรณรงค์หาทุนวิจัยโรคโปลิโอชื่อว่า March of Dime (Dime คือ เหรียญสิบเซ็นต์ของสหรัฐ) ก็ทำนองบริจาค เหรียญสลึงเพื่ออาหารกลางวันน้องของเจ้านั้นแหละ รวบรวมเงินไปตั้งเป็น กองทุนวิจัยในการป้องกันโปลิโอ วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอซึ่งเดิมไม่เคยมีนั้น ก็ได้รับการสนับสนุนจากท่านผู้นี้ให้มีการพัฒนาขึ้น จนเราสามารถไล่ล่า กำจัดกวาดล้างโปลิโอได้ในวันนี้

นี่แหละครับเป็นเรื่องราวของนักสู้ชีวิตที่ท่านมีความพิการทางกาย แต่ไม่ย่อท้อ ปัจจุบันนี้ทั่วโลกกำลังส่งเสริมสมรรถภาพคนพิการทั้งนั้น เพราะ คนพิการนั้น พิการที่กาย ถ้าสมองและจิตมิได้พิการไปด้วยก็มีความเข้มแข็ง ก็มีตัวอย่างให้ดูแล้ว คนที่กายสมบูรณ์แข็งแรง แต่จิตพิการหรือพิการด้าน ความคิด ด้านมโนธรรมนี่สิครับมันอันตราย

๒๐๘

ปวดเหล็ก

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๕ คือเมื่อกว่า ๕๐ ปีมาแล้ว ขณะนั้นผมเองยังเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปเรียนที่ศิริราช หนังสือพิมพ์รายวันที่ตั้ง ๆ นี้ ในสมัยนั้นเห็นจะได้แก่หนังสือพิมพ์สยามนิกร พิมพ์ไทย พวกที่เป็นยักษ์ใหญ่ยักษ์เล็ก หัวเขี้ยว หัวแดงในสมัยนี้ ส่วนมากยังไม่ได้ปฏิสนธิในระยะนั้น มีข่าวใหญ่อยู่ข่าวหนึ่งที่ขึ้นหน้าได้ทุก ๆ วัน ก็คือเรื่องสวดรัฐบาลซึ่งฯพณฯ จอมพล ป. พิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรี โรงพยาบาลต่าง ๆ ชาติ **ปวดเหล็ก** ผลของการประโคมข่าวก็มีข่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ พระราชทานปวดเหล็กให้แก่โรงพยาบาลศิริราช และจากนั้นก็ประชาชนบริจาคปวดเหล็กให้โรงพยาบาลศิริราชอีกหนึ่งหรือสองเครื่องก็จำไม่ได้แน่ ทุกวันนี้เราจะได้ยินได้ฟัง โฆษณาแต่เรื่องยารถยนต์ของบริษัทหนึ่งที่ผสมใยเหล็ก เรื่องปวดเหล็กไม่มีใครมีใครรู้จัก

ทำไมอยู่ ๆ วันนี้ ผมขิ้นตันพูดถึงเรื่องหนังสือพิมพ์รายวันกับ **ปวดเหล็ก** ทั้งสองเรื่องนี้มันมาเกี่ยวข้องกันได้อย่างไร เรื่องมันมีอยู่ว่า กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๕ โนน มีสุภาพสตรีชาวสวิส ผู้หนึ่งที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ได้ป่วยเป็นโรคชนิดหนึ่งขึ้นและถึงแก่กรรมในเวลา ๔ วันต่อมา หลังจากนั้นก็มีสุภาพสตรีชาวเดนมาร์กล้มป่วยอีก รายหนึ่งด้วยโรคเดียวกัน ผู้ป่วยรายนี้กำลังตั้งครรรภ์เสียด้วย เมื่อรู้ตัวว่าไม่สบายก็รีบเดินทางไปสิงคโปร์ทันที เพราะคิดว่าถ้าอยู่เมืองไทยจะไม่ปลอดภัย ตามความรู้สึกของชาวต่างชาติ ในสมัยนั้นไทยเราก็อยู่แนวหลังของสิงคโปร์อยู่แล้ว เมื่อไปถึงสิงคโปร์ก็ได้เข้าปวดเหล็กที่นั่น หญิงชาวเดนมาร์กผู้ป่วยรายหลังนี้รอดตายและคลอดบุตรในขณะที่อยู่ในปวดเหล็กนั่นเอง ทั้ง ๒ รายที่ผมพูดถึงนี้ เป็นผู้ป่วย ๒ รายแรกในประเทศไทย ที่มีรายงานโรคประหลาดที่จำเป็นต้องใช้ปวดเหล็ก

สารบัญ เล่ม ๔

อ่านถึงตรงนี้ ท่านผู้อ่านก็คงจะงงว่า เอ๊ะ หมอประเสริฐจะเอาอะไรมาเล่าไม่รู้ เล่ามาตั้งนานก็ยังไม่รู้ว่า ผู้ป่วยเป็นโรคอะไร พุดถึงแต่ปอดเหล็กๆ อยู่ได้ เอาหละครั้นมาคุยกันต่อไป

หลังจากหญิงฝรั่งที่ป่วย ๒ คนนั้นแล้วโรคก็แพร่ระบาดไปทั่วกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงในปีนั้นเรามีผู้ป่วยด้วยโรคที่หมอไทยเราส่วนใหญ่เคยอ่านแต่ในตำราไม่เคยเห็นคนไข้ มีผู้ป่วยถึง ๔๐๐ คน และก็ตายไปถึง ๒๓ คน โรคที่ผมกำลังพุดถึงนี่คือโรคที่เราเรียกกันโดยทั่ว ๆ ไปในขณะนี้ว่า **โรคโปลิโอ**

ความจริงโรคนี้ยังมีชื่ออื่น ๆ อีกหลายชื่อ ชื่อเต็ม ๆ ว่า **โปลิโอ มัยอีลียิติส (Poliomyelitis)** ซึ่งชื่อยาว เรียกก็ยากเรียก โปลิโอ ง่ายกว่า และสั้นกว่า

โบราณหน่อยก็เรียกว่า **โรคไฮเน-เมดิน (Heine-Medin Disease)** เรียกตามชื่อแพทย์ที่เคยบรรยายเกี่ยวกับโรคนี้เอาไว้

ถ้าเรียกแบบชาวบ้านอเมริกันยุคดั้งเดิมเขาจะเรียก “อินแฟนไทล์ พาราไลซิส” (Infantile paralysis) คำว่า “อินแฟนไทล์” แปลว่าเกี่ยวกับเด็ก และ “พาราไลซิส” แปลว่า อัมพาต รวม ๆ กันแล้วแปลว่าอัมพาตในเด็ก เหตุที่เรียกเช่นนี้เพราะผู้ป่วยส่วนมากจะเป็นเด็ก เมื่อป่วยหายแล้วจะมีอัมพาตของแขนหรือขาตามหลังมา

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นต้นมา ในประเทศไทยมีผู้ป่วยประมาณ ๔๐๐ คนนั้น เราก็มียุโรปรายต่อมามากทุกปี ปีละ ๓ คนก็มี ๑๐ คนก็มี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เราก็มียุโรปรายถึง ๓๐๐ ราย และเพิ่มเป็น ๕๐๐ ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็น ๑,๐๐๐ ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และนับตั้งแต่นั้นมาเราก็มียุโรปรายโรคนี้มาตลอด กลุ่มอายุที่ป่วยเป็นโรคโปลิโอ ในบ้านเรากว่าร้อยละ ๘๐ เป็นกลุ่มอายุต่ำกว่า ๕ ขวบส่วนใหญ่จริงๆ จะเป็นพวกอายุระหว่าง ๑-๒ ขวบ

ปอดเหล็ก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทาน “ปอดเหล็ก”
ให้แก่โรงพยาบาลศิริราช (ภาพจากพิพิธภัณฑ์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล)

สารบัญ เล่ม ๔

โรคจะมีรายงานตลอดปี เดือนที่มีผู้ป่วยมากก็คือระยะเวลาตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงกันยายนก็หน้าฝนนั่นแหละครับ ผมดูสถิติรายงานโรคแล้ว ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๒๕๑๙ โรคชุกชุมช่วงนี้ทุกปี ภาคกลางมีผู้ป่วยมากที่สุด รองลงไปก็เป็นภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เป็นอันดับสุดท้าย

ท่านผู้อ่านคงรู้สึกำถามว่าทำไมผมเติมประดาที่ไม่เล่าให้เข้าใจสักที่ว่าโรคโปลิโอ นั้นมันคืออะไร เป็นอย่างไร และมันเกี่ยวข้องกับอัมพฤกษ์นั้นอย่างไร เอาละครับเข้าเรื่องกันดีกว่า

โรคโปลิโอเกิดจากไวรัสชนิดหนึ่ง เราเรียกชื่อง่าย ๆ ว่าไวรัสโปลิโอ ไวรัสชนิดนี้มีพี่น้องห้องเดียวกันอยู่ ๓ ตัวด้วยกัน เราเรียกว่า ตัวที่ ๑ ตัวที่ ๒ และตัวที่ ๓ ก็แล้วกัน ทั้ง ๓ ตัวทำให้เกิดโรคโปลิโอได้เหมือนกัน ต่างกันที่แต่

ผมตามไปดู “ปอดเหล็ก” เครื่องแรกที่โรงพยาบาลศิริราชได้รับพระราชทานที่ยังเก็บรักษาไว้ในสภาพสมบูรณ์ ณ พิพิธภัณฑ์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ปวดหลัก

ละตัวมีความสามารถทำให้เกิดการระบาดได้กว้างขวางต่างกันเท่านั้นเอง ถ้าระบาดทั่ว ๆ ไป มักจะเกิดจากพีใหญ่ตัวที่ ๑ ส่วนที่กลางตัวที่ ๒ และน้องเล็กตัวที่ ๓ มักระบาดย่อย ๆ และน้อยลงไป ผู้ใดเคยเป็นโรคจากตัวใดก็ตาม จะมีภูมิคุ้มกันเฉพาะต่อตัวนั้น ยิ่งอาจเป็นโรคจากตัวอื่น ๆ ที่เป็นพี่น้องกันอีกก็ได้

เชื้อนี้จะติดต่อโดยการกินเข้าไป อาจจะเป็นน้ำ เป็นนม ไอศกรีม น้ำหวาน ขนม หรืออาหารก็ได้ เชื้อชนิดนี้ค่อนข้างทนทานต่อสิ่งแวดล้อม เชื้อจะแพร่ออกจากผู้ป่วยส่วนใหญ่ทางอุจจาระ ส่วนน้อยออกทางน้ำลาย แมลงวันก็จะช่วยนำโรคได้เหมือนกัน

ถ้ามีผู้ป่วยอยู่แถว ๆ ริมคลองบางกอกน้อย ถ่ายอุจจาระลงคลอง เชื้อก็จะแพร่ออกมาในแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งอาจอยู่ได้เป็นวัน ๆ เด็ก ๆ ที่ขาดภูมิต้านทานโรค เกิดไปว่ายน้ำเล่นอยู่แถว ๆ วัดระฆังก็มีสถิติติดโรคได้ เพราะเชื้อมันทนอยู่ได้ในน้ำ ในแม่น้ำ ยิ่งถ้าเกิดไปแปดเปื้อน ไปอยู่ในที่เย็น ๆ ในน้ำแข็ง ในไอศกรีม เชื้อนี้ยิ่งนิยมชมชอบ จะอยู่ได้เป็นเดือน ๆ ที่เดียว ใครกินเข้าไปเมื่อใด ก็อาจจะอาละวาดได้เมื่อนั้น ที่ร้ายไปกว่านั้นก็คือใครก็ตามที่เกิดติดเชื้อโปลิโอ จะมีเชื้ออยู่ในลำไส้แล้วจะถ่ายเชื้อแพร่ออกไปได้เป็นเดือน ๆ ในอุจจาระ เชื้อก็ยังไม่หมด ทั้ง ๆ ที่เป็นโรคแล้ว และหายแล้ว แต่ยังเป็นตัวการแพร่เชื้อต่อไปให้แก่ชุมชนได้อีกตั้งนาน

เด็กที่ขาดภูมิต้านทานโรค เมื่อกินเชื้อเข้าไป เชื้อจะไปพักตัวอยู่ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ ก็จะเริ่มมีอาการของโรค โดยจะเริ่มมีอาการปวดศีรษะ ปวดต้นคอ มีไข้ มีอาการคลื่นเหียน อาเจียน ปวดเมื่อยตามแขนตามขา ปวดหลัง อาการใช้มกจะเป็น ๒ ระยะ ระยะแรกจะมีไข้อยู่ ๒-๓ วัน คนไข้ทำท่าจะสบายขึ้น อยู่ ๑-๒ วัน แต่แล้วไข้จะกลับมาอีกในระยะหลังนี้จะปวดสั้นหลัง ปวดแขนขามาก โดยเฉพาะข้างที่กำลังจะเป็นอัมพาต เด็กมักจะลุกขึ้นนั่งไม่ได้ จะต้องเอามือทั้ง ๒ ยันข้างหลังเอาไว้จึงนั่งได้ อัมพาตที่จะเกิดก็จะเกิดในระยะนี้มักจะเป็นที่แขนข้างใดข้างหนึ่งมักจะไม่เป็นทั้ง ๒ ข้าง

สารบัญ เล่ม ๔

ยกเว้นรายที่มีอาการรุนแรงจริง ๆ แขนขาข้างที่เป็นอัมพาตจะอ่อนปวกเปียก กระตุกกระดิกไม่ได้ เชื่อโรคนี้ตามปกติมันจะไปทำลายเซลล์ประสาทของไขสันหลัง รายที่เป็นรุนแรงจะลุกลามขึ้นไปทำลายเซลล์ประสาทของสมอง ทำให้สมองอักเสบ รายเช่นนี้มันจะไปทำให้หน้าที่ของสมองส่วนควบคุมการหายใจเลวลงไป คนไข้พวกนี้ (ซึ่งเป็นส่วนน้อยเท่านั้น) จะหายใจไม่สะดวกหายใจขัดหรืออาจหยุดหายใจ คนไข้พวกนี้จะต้องเข้าเครื่องช่วยหายใจ เครื่องช่วยหายใจนั้นมีหลายแบบ แบบที่โบราณหน่อยเรียกว่า “ปอดเหล็ก” หรือ Iron Lung” แต่สมัยปัจจุบันเรามีเครื่องช่วยหายใจที่ดีกว่านั้น ทันสมัยกว่านั้น เราก็ไม่ใช่ปอดเหล็กที่เทอะทะนั้นอีกแล้ว

เล่ามาถึงตรงนี้ ท่านผู้อ่านก็คงจะเข้าใจว่าปอดเหล็กนั้นคืออะไร และอันที่จริงไม่ได้มีความจำเป็นในการช่วยรักษาผู้ป่วยโปลิโอเท่าใดนัก ที่หนังสือพิมพ์ประโคมหน้าหนึ่งทุกวันในสมัยเกือบ ๔๐ ปีก่อน อาจจะเป็น

โรคโปลิโอระบาดในสหรัฐ โรงพยาบาลในสหรัฐฯ เต็มไปด้วย “ปอดเหล็ก”

ปวดหลัง

เพราะหนังสือพิมพ์ไม่เข้าใจ หรือเป็นเพราะว่าต้องการสร้างจุดสนใจ “Issue” อะไรสักอย่างก็เหลือจะเดา เพราะตอนนี้ผมยังเป็นเด็ก ๆ อยู่

ผู้ป่วยจะป่วยอยู่ประมาณ ๑๐-๑๕ วัน ก็ค่อย ๆ ฟื้นโรค บางรายก็เพียงแต่กล้ามเนื้ออ่อนแรง และกลับคืนสู่สภาพปกติ บางรายก็อัมพาต ปวกเปียกถาวร ใช้การไม่ได้ บางรายก็อาจจะตายจากความรุนแรงของโรค

อันที่จริงแล้ว ถ้าโรคนี้เกิดระบาด ประมาณร้อยละ ๕ ของประชากร เท่านั้นที่มีอัมพาต อีกร้อยละ ๕-๑๐ จะเป็นไข้ ปวดหัว ปวดเมื่อย กล้ามเนื้อ ทำท่าอ่อนแรง แล้วกลับเป็นปกติโดยไม่เป็นอัมพาต ส่วนอีก ๘๐-๙๐ เปอร์เซ็นต์ของคนไข้ที่ขาดภูมิคุ้มกันโรคนี้ จะได้รับเชื้อเข้าไปเหมือนกัน เชื้อก็เข้าสู่ร่างกายเหมือนกัน แต่จะไม่ใช่โรคเพียงแต่ทำท่าไม่ใคร่สบายเท่านั้น เป็นหวัด คัดจมูกเล็ก ๆ น้อย ๆ ทำท่าท้อไม่ใคร่จะดี แล้วก็หายไป แต่อันที่จริงแล้วเขาเป็นโปลิโอแบบอ่อน ๆ หรือแบบ “แท้ง” (abortive type) พอหายแล้วก็เกิดภูมิคุ้มกันโรค ความสำคัญของพวกหลังนี้อยู่ตรงที่ว่า ถ้าคนไข้พวกนี้จะถ่ายอุจจาระลงส้วมที่ถูกสุขลักษณะก็ดีไป แต่ถ้าใครปล่อยลงแม่น้ำ ลำคลอง ก็เท่ากับว่าช่วยให้โรคแพร่กระจายระบาดไปทั่วบ้านทั่วเมือง ควบคุมไม่ได้

โรคโปลิโอนี้รักษาอย่างไร

ในปัจจุบันนี้เรายังไม่มียาที่จะรักษาฆ่าเชื้อโรคโปลิโอนี้โดยเฉพาะ จะต้องอาศัยการรักษาแบบประคับประคอง ให้อาลดไข้ จัดทำให้อาการเหมาะสม มิให้แขนขาที่พิการมีความพิการมากขึ้น เมื่อหายแล้วหากมีอัมพาตก็ต้องส่งไปทำกายภาพบำบัด นวด ใช้ไฟฟ้ากระตุ้น ลงสระน้ำ (whirlpool) ที่มีเครื่องกวนให้น้ำไหลวน ถ้าสามารถทำกายภาพบำบัดได้ทันท่วงที ความพิการก็จะดีขึ้น อาจจะหายเกือบสนิท หรือถ้าพิการก็จะดีขึ้นอย่างมาก ดังตัวอย่างที่กล่าวเอาไว้แล้วว่า มีนักวิ่งอเมริกัน รูน แชมเปียนคนหนึ่งเคยเป็นโปลิโอ

สารบัญ เล่ม ๔

และเขามีอาการอัมพาตมาก่อน แต่การได้รับการบำบัดที่ถูกต้องเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๐๓ จึงกลายเป็นนักวิ่งชนะเลิศในการแข่งขันกีฬา โอลิมปิกที่กรุงโรม อย่างนี้ก็มีครับ แต่สภาพความเป็นจริงในบ้านเรานั้น เราจะพบว่าคนไข้จะ มาหาเรามีทั้งอัมพาตและมีทั้งความพิการที่เกิดขึ้นภายหลังอัมพาต ทั้งนี้ก็ เพราะไม่ได้รับการบำบัดรักษาที่ถูกต้องนั่นเอง แต่ถ้ามล้ามเนื้อช่วยหายใจ เป็นอัมพาต การหายใจจะติดขัด ทำให้เสียชีวิตได้ กรณี เช่นนี้เท่านั้นที่ต้องการ เครื่องช่วยหายใจ ในสมัยนั้นเทคโนโลยีทางการแพทย์ยังโบราณอยู่ ก็ได้

อาศัยปวดหลังช่วยให้หายใจได้ ประคับประคองพอให้พ้นระยะวิกฤติ คนไข้ฟื้นโรค หายใจได้เองก็เลิกใช้

การป้องกันโรคโปลิโอ

เรื่องสำคัญที่ผมอยากจะเน้นในตอนต่อไปก็คือ เรื่องการป้องกันโรค โรคนี้ป้องกันได้ครับ แต่ก่อนจะเล่าถึงเรื่องการป้องกันให้ทราบนี้อยากจะพื้นตะเข็บหาฝอยมาเล่าอีกสักนิดครับว่าที่เรจะมีวิธีป้องกันโรคได้นั้น มีความเป็นมาอย่างไรบ้าง

แต่ก่อนนั้นโรคโปลิโอไม่ใช่เป็นที่รู้จักในบ้านเรา และในประเทศในแถบร้อน โรคนี้เป็นโรคของเมืองหนาวและประเทศในเขตอบอุ่น ประเทศด้อยพัฒนาอย่างบ้านเราในตอน พ.ศ. ๒๔๙๐ ไม่มีสิทธิเป็นโรคโปลิโอ

โรคเพิ่งจะมาปรากฏในแถบร้อนภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้เอง อาจจะมาพร้อมกับชาวมุสลิมที่มาทำสงครามก็ได้ ในประเทศด้อยพัฒนาในแถบร้อนนี้เพิ่งจะมีรายงานโรคระบาดจากประเทศอังกฤษในทวีปแอฟริกา ๕ ครั้ง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๒-๒๔๙๘ ในทวีปเอเชีย มีรายงานระบาดจาก

สารบัญ เล่ม ๔

บอมเบย์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ และศรีลังกาก็ระบาดในระยะเวลาใกล้เคียงกัน รายงานจากประเทศสิงคโปร์เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๓ และเข้ามาประเทศไทยเมื่อ ๒๔๙๕ ในปี ๒๔๙๕ เอง มีโรคโปลิโอระบาดอยู่ทั่วโลก เช่นที่ประเทศเดนมาร์ก มีผู้ป่วยอยู่ประมาณ ๓,๐๐๐ ราย ญี่ปุ่นมี ๔,๐๐๐ ราย และอียิปต์มี ๑,๘๐๐ ราย พ.ศ. ๒๕๕๗ โรคนี้ยังคงมีเหลือระบาดอยู่ในโลกอีกไม่ถึง ๕ ประเทศ

ในประเทศเขตหนาว ไม่ว่าจะเป็นเยอรมัน อังกฤษ ฝรั่งเศส แคนาดา สหรัฐอเมริกา มีโรคนี้อยู่ชุกชุมเสมอมา นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ แพทย์ในประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ ต่างก็ได้ชะมักเขม้นค้นคว้าศึกษาเพื่อที่จะทำวิธีการรักษาโรคและเพื่อที่จะหาวิธีป้องกันโรคให้ได้ ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ถูกกระทบกระเทือนจากสงครามโลกครั้งที่สองน้อยกว่าประเทศอื่น ๆ ยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่ค่อนข้างจะสมบูรณ์ และที่โชคดีของชาวสหรัฐก็คือ ตั้งแต่ก่อนสงครามและระหว่างสงครามจนกระทั่งชนะสงครามนั้น เกิดมีผู้นำที่เข้มแข็งมากก็คือประธานาธิบดีแฟรงคลิน ดีลาโน รูสเวลท์ ท่านรวยอดเป็นประธานาธิบดีอยู่คนเดียวถึง ๑๓ ปี มาถึงแก่กรรมในวันที่จะมีพิธีเปิดองค์การสหประชาชาติ ท่านสิ้นใจในขณะที่กำลังซ่อมอ่านสุนทรพจน์อยู่นั่นเอง ไม่กี่ชั่วโมงก่อนหน้าจะมีพิธีเปิดเป็นทางการ ประธานาธิบดี รูสเวลท์ ท่านป่วยเป็นโรคโปลิโอเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๔ เมื่อท่านมีอายุ ๓๘ ปี ขณะนั้นยังไม่ได้เริ่มเล่นการเมืองอย่างจริงจัง (ท่านได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ เมื่ออายุได้ ๕๑ ปี) ผลของโรคโปลิโอทำให้ท่านเป็นอัมพาตที่ขาทั้งสองข้างไปไหนต้องนั่งรถเข็น แต่จิตใจและสมองยังเข้มแข็ง แจ่มใส สมองไม่ฝ่อเหมือนนักการเมืองบางคนในบ้านเรา ท่านประธานาธิบดีได้เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการส่งเสริมให้มีการศึกษาเรื่องโรคโปลิโอได้ส่งเสริมให้มี “มูลนิธิอัมพาตในเด็กแห่งชาติ” (Nation Infantile Paralysis Foundation) มูลนิธินี้เองได้ให้เงินสนับสนุนการวิจัย และในที่สุดในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ นายแพทย์โจนาส ซอล์ค แพทย์ชาวอเมริกัน ก็ได้ค้นพบวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด

ปอดเหล็ก

และในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ นายแพทย์เซบิน ชาวสหรัฐอเมริกา นั้นแหละก็พบวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดกิน ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในปัจจุบัน

เดิมทีนั้นวัคซีนชนิดฉีด (วัคซีนเชื้อตาย) เป็นที่นิยมกัน แต่ในเวลาต่อมาวัคซีนชนิดกินซึ่งเป็นวัคซีนเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์ ชนะได้คะแนนนิยม แต่เมื่อเวลาผ่านไป จนกระทั่งในปัจจุบันนี้ ทำท่าจะถกเถียงกันอีกแล้วว่าเอาชนิดกินดีหรือฉีดดี ปล่อยให้นักวิทยาศาสตร์ แพทย์และนักสาธารณสุข เขาถกเถียงกัน ให้ตกลงเสียก่อน ให้ยุติเสียก่อน แล้วเราค่อยมาคุยกันใหม่ วัคซีนไม่ว่าจะเป็นชนิดฉีด หรือกินถ้าได้รับครบชุด (ได้กินไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง) จะป้องกันโรคจากไวรัสโปลิโอได้ทั้ง ๓ ตัว (ตัวที่ ๑-๓) ก็จะปลอดภัยจากการเป็นอัมพาตจากไวรัสโปลิโอได้

ผมอยากจะขอเล่าให้ทราบถึงวิธีที่เราป้องกันโรคโปลิโอในปัจจุบันนี้ โดยเริ่มตั้งแต่เด็กเล็ก ๆ ที่เดียว

อายุ ๒-๓ เดือน ฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน และกินวัคซีนโปลิโอ (หรือฉีด)

ผู้พิมพ์ (ขวา) รับประทานอาหารร่วมกับ ดร.โจนาส ซอลต์ (ซ้าย)

สารบัญ เล่ม ๔

เว้นระยะ ๔-๖ สัปดาห์ แล้วให้วัคซีนซ้ำอีก ๒ ครั้ง รวมเป็น ๓ ครั้ง อายุประมาณ หนึ่งปีครึ่ง (๑๒ เดือน หลังจากครั้งที่ ๓) ให้ซ้ำเสริมกระตุ้นอีกครั้งหนึ่งและซ้ำอีกเมื่ออายุ ๓ ปีครึ่ง และ ๖ ปี คล้าย ๆ กับการป้องกันโรคไข้คอตีบและไอกรน ถ้าทำได้อย่างนี้ก็จะป้องกันมิให้เป็นโปลิโอได้ นอกจากนี้ ทางการของเรายังฉีดวัคซีนป้องกันตับอักเสบบี สมองอักเสบ หัด หัดเยอรมัน คางทูม โดยไม่คิดมูลค่าให้อีกด้วย

ก่อนจะจบ มีเรื่องเล่าแถมพกอีกนิดหน่อยก็คือ โรคโปลิโอเป็นโรคที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการสุขาภิบาลเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับส้วมและน้ำบริโภคน้ำประปาที่ใส่น้ำดื่มที่ถูกต้องลักษณะ โอกาสที่คนจะได้กินเชื้อโปลิโอไวรัสเข้าไปก็น้อย ประเทศใดที่ประชาชนถ่ายอุจจาระเลอะเทอะไม่เป็นที่เป็นทาง ถ่ายตามทุ่งนาบ้าง ลงในแม่น้ำบ้าง อย่างนี้ชาวบ้านก็มีโอกาสได้รับเชื้อง่ายขึ้น คนที่ขาดภูมิคุ้มกันโรคก็กลายเป็นอัมพาต

ในประเทศที่พัฒนาก่อนที่จะมีวัคซีนป้องกันโรค เด็ก ๆ เล็ก ๆ จะไม่มีโอกาสได้กินเชื้อเข้าไปทางปาก หรือมีก็น้อย เพราะเขื่อนมันลงไปในส่วนหมดเด็กเล็ก ๆ มักกินอาหารในบ้าน ดังนั้นคนที่มีโอกาสได้รับเชื้อจึงเป็นเด็กโตและผู้ใหญ่ ยกตัวอย่าง เช่น อดีตประธานาธิบดีรูสเวลต์ ของสหรัฐ ก็เป็นโปลิโอเมื่ออายุ ๓๘ ปี ประชากรทั่ว ๆ ไปของประเทศดังกล่าวจะขาดภูมิคุ้มกันโรคมาก ถ้ามีการระบาดของโรค มักจะระบาดค่อนข้างรุนแรง

ในประเทศด้อยพัฒนา อุจจาระเลอะเทอะ ชาวบ้านจึงได้รับเชื้ออยู่เสมอ ๆ เคยเล่าให้ฟังแล้วว่าการติดเชื้อไม่จำเป็นจะต้องเกิดโรคที่ชัดเจนส่วนใหญ่จะทำให้ไม่สบายนิด ๆ หน่อย ๆ แล้วก็หายไป ผลที่ตามมาคือมีเชื้อขับออกทางอุจจาระ แพร่ต่อไป และในตัวคน ๆ นั้น ก็จะมีภูมิคุ้มกันเกิดขึ้นตามธรรมชาติต่อเชื้อโปลิโอ คือเกิดเพราะติดเชื้อแล้วหายนั่นเอง

ประชากรในบ้านเรานั้น สมัยก่อนผู้ใหญ่ประมาณร้อยละ ๙๐ จะมีภูมิคุ้มกันโรคอยู่ในกาย จากการที่เคยได้กินของที่มีเชื้อ (อุจจาระ) แปรเป็นมาก่อนนั่นเอง ทารกที่คลอดใหม่ก็จะได้รับภูมิคุ้มกัน ถ่ายทอด

ปอดเหล็ก

จากแม่โดยผ่านทางรก ภูมิคุ้มกันนี้จะอยู่ในตัวเด็กประมาณ ๔-๕ เดือน ก็จะหมดจากนั้นก็จะมีโอกาสเป็นโรคถ้าได้รับเชื้อ คนที่เป็นโรคโปลิโอในบ้านเรา จึงมีแต่เด็กเล็กเสียเป็นส่วนใหญ่ เด็กโตและผู้ใหญ่จะไม่เป็นเพราะเคยกิน เชื้อมาแล้วพอๆ

ในปัจจุบันนี้เราให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอแก่ประชาชนได้ทั่วถึง ประเทศไทยจึงไม่มีโรคนี้เหลืออยู่ เช่นเดียวกับในสหรัฐ ญี่ปุ่น เยอรมัน สวีเดน ถ้าหมอเกิดอยากจะดูคนไข้โปลิโอก็ถือโอกาสไปทัศนศึกษาประเทศที่ยังมีโรคอยู่ และไปเยี่ยมโรงพยาบาลขอศึกษาผู้ป่วย ในบ้านเราเองขณะนี้กระทรวง สาธารณสุขได้ขยายงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคออกไปให้ทั่วถึง โดยให้วัคซีน คอตีบ บาดทะยัก ไกกรน และโปลิโอให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เหตุที่ต้อง โหมลงมือกันก็เพราะว่าผู้ป่วยโปลิโอที่เป็นอัมพาต ๑ ราย รัฐจะต้องเสียเงิน ในการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยรายละ ๓๐,๐๐๐ บาท ถ้ามีคนไข้ปีละพันราย ตกไปเท่าไรก็ลองคำนวณดู ผมขอถามท่านผู้อ่านอีกครั้งว่า “ท่านได้นำลูกรัก ของท่านไปรับการหยอดวัคซีนจนครบแล้วหรือยัง”

ที่ผมต้องเอาเรื่องโรคโปลิโอมาเล่าทั้ง ๆ ที่บ้านเราไม่มีรายงานผู้ป่วย โปลิโอมาแล้วร่วม ๑๐ ปี ก็เพราะว่าเมื่อหกปีที่แล้วโรคนี้ยังมีอยู่ที่อินเดีย พอปี ๒๕๔๗ ก็มีที่ไนจีเรีย เยเมน ปี ๒๕๔๘ ก็มีผู้ป่วยหลายร้อยคนที่ ประเทศอินโดนีเซีย ใกล้ๆบ้านเราเอง เหตุก็เพราะมีผู้ใหญ่ที่ขาดภูมิคุ้มกัน โรคไปติดมาจากตะวันออกกลาง เป็นสายพันธุ์ที่มาจากไนจีเรีย ทุกวันนี้ (๒๕๕๖) ในประเทศปากีสถานก็ยังมีโรคโปลิโอระบาดอยู่ ด้วยเหตุนี้เอง เราจึงวางใจยังไม่ได้ จะต้องนำมาเตือนกันเอาไว้ จะได้ไม่ละเลยที่จะเอา ลูกหลานไปรับการหยอดวัคซีนให้ครบ

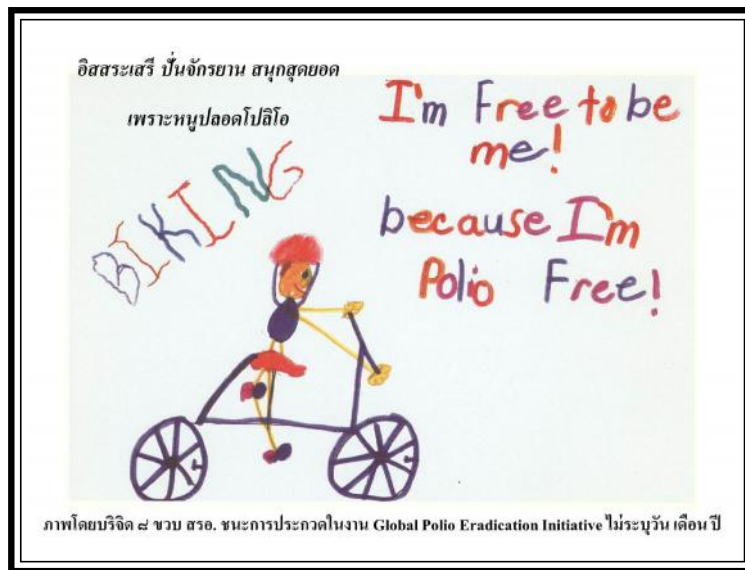
ประเทศไทยเรา ได้ดำเนินการรณรงค์หยอดวัคซีนโปลิโอทั่วประเทศมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ทุกวันนี้ ก็ยังดำเนินการอยู่ในบางท้องที่ที่ ล้อแหลมเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค โดยเฉพาะตามแนวตะเข็บ ชายแดน

สารานุกรม เล่ม ๕

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นประธานหยอดวัคซีนโปลิโอเป็นปฐมฤกษ์ให้แก่โครงการณรงค์ฯ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๗

ซูปเปอร์ปลา อาหารไฮโซ อาหารอันตรายทั้งปลา และคน

ความจริงแล้ว ปลาทั้งหลายไม่มีหู ปลามีแต่ครีบ เขาไว้ว่ายน้ำ
ฉลามก็คือปลาชนิดหนึ่ง ที่มีความไวประสาทเปรี๊ยะ มีเขี้ยวที่แหลมคม
มีอันตรายแก่นักว่ายน้ำในทะเลและมหาสมุทร จะถูกทำร้าย เนื้อฉีกได้ง่ายๆ

แต่ปลาฉลามก็คือปลา ย่อมแพ้คน คนเราไปเอาครีบโตๆ มา
ตากแห้ง และนำไปปรุงอาหารที่เขาว่ากันว่าแสนจะโอชะหลายอย่าง เช่น
ซูปเปอร์ปลา หูฉลามผัดแห้ง เป็นที่พึงปรารถนาของ บรรดาเศรษฐี หรือ
บุคคลผู้มีรสนิยมสูง ที่พวกเราหลายคนนิยมเรียกว่าพวก “ไฮโซ”

สารานุกรม เล่ม ๕

ตัวผมเองเป็นประเภทรายได้ต่ำ แต่บางทีนาน ๆ ที่ก็มีเจ้ามือพาไปเลี้ยงที่เหลาบ้าง ถ้าพึ่งตัวเองขึ้นเหลาไม่ไหว ต้องเดินตามไฮโซไปบ้าง จำได้ว่ามีอยู่ครั้ง สองครั้ง ได้ไปรับประทานซูปหูดลามที่อร่อยที่ภัตตาคารไหนที่เห็นที่หาดใหญ่ ทราบว่าตอนนี้รวยมากไปเลยหยุดกิจการไปแล้ว คงทำให้หูดลามหายเสียวครีปไปได้หน่อย

ชุดฉลาด อากาศใจ

เห็นภาพในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับหนึ่งเมื่อหลายปีมาแล้ว เขาเอาภาพครีบฉลามกำลังตากให้แห้ง ตากอยู่กับพื้นบนลานข้างถนนในฮ่องกงนับพัน ๆ ครีบทีเดียว น่าหดหู่ อีกไม่ช้าเราคงจะเล่าเรื่องหูดฉลามให้เด็ก ๆ ฟังโดยให้เด็กดูจากรูปเท่านั้นเอง ตัวจริงที่แสดงในอะควาเรียมอาจไม่มีเหลือ

วันนี้ ผมจะเอาเรื่องที่ผมเพิ่งจะไปพบรายงานการวิจัยที่เผยแพร่ออกมาเมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เกี่ยวข้องกับอันตรายในการกินหูดฉลาม มาเล่าให้ฟังกัน เป็นการเตือนสติเอาไว้ แต่ใครใคร่บริโภคตามใจปาก ผมก็คงไปซัดคอคัดลิ้นของท่าน ก็อ่านดูเอาไว้ระดับความรู้ทั่วไปบ้างก็แล้วกัน

อวัยวะที่เราเอามาบริโภคกันนั้น เป็นครีบของฉลาม คนไทยเราเรียกเพี้ยนไปเป็นหูดฉลาม ฝรั่งเศสเรียกว่า Shark fin ฟินแปลว่าครีบ ซึ่งถูกต้อง แต่ความนิยมคือความนิยม ไปเปลี่ยนกันยาก

อันที่จริง บทรายงานที่ผมจะนำมาเล่านี้ อาจจะช่วยเปลี่ยนใจหลายท่านให้บริโภคหูดฉลามลดลง เป็นการช่วยชีวิตปลาฉลาม ให้ถูกล่า

สารบัญ เล่ม ๔

น้อยลง ที่ผมได้ยินได้ฟังมา เขาเล่ากันว่า เมื่อชาวประมงล่าฉลามมาได้แล้ว จัดการตัดเอาครีบออกทั้งสองข้าง แล้วโยนกลับลงทะเล ไม่โยนดีว่าจะไปตาย หรือไปรอด ซึ่งจริงๆแล้วก็ไม่รอด เพราะชาวประมงไม่ต้องการเนื้อฉลาม ซึ่งไม่อร่อยและเหม็นคาวจัดมาก

ผมจำกลิ่นคาวได้เพราะตอนเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๑ เรียนวิชาชีววิทยา ภาคปฏิบัติ หรือเรียนแล็บ ที่คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องเรียนวิชาชำแหละกบ ชำแหละฉลาม จำได้ว่ามีกลิ่นคาวมากแทบจะ เลิกกินปลาทีเดียว

เรากลับเข้าเรื่อง มาหาบทรายงานการวิจัยต่อไปดีกว่า ผมได้อ่าน พบข่าวในวารสารชื่อ AsianScientist ฉบับวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ รายงานโดยคุณ รีเบ็คคา ลิม ข่าวนี้อ้างอิงถึงรายงานวิจัยดั้งเดิมซึ่งตีพิมพ์ รายงานไว้ในวารสาร Marine Drugs* ฉบับต้นตออีกทีหนึ่ง ชื่อเรื่องว่า Cyanobacterial Neurotoxin β -N-Methylamino-L-alanine (BMAA) in Shark

ชูปหูฉลาม อากาศใจพิ

Fins โดยผู้เขียนบทภาพยนตร์ชื่อ มอนโดและคณะ (Mondo K et al) จะสรุปให้อ่านกันดังนี้

“นักวิจัยที่มหาวิทยาลัยไมอามี สหรัฐอเมริกา วิจัยพบว่าในหูฉลามมีสารพิษที่ก่อพิษร้ายแรงต่อระบบประสาทของมนุษย์ได้ โดยจะไปทำให้มีการเสื่อมของเซลล์ประสาท ทำให้เกิดโรคของระบบประสาทได้ เช่น “โรคอัลไซเมอร์ โรค ลู เกห์ริก หรืออีกชื่อเรียกว่าโรค อะไมโอโทรฟิก แลเทอรัล สเคลอโรสิส – (Lou Gehrig disease or Amyotrophic lateral sclerosis, เรียกย่อ ๆ ว่า ALS)

การกินชูปหูฉลาม คือ การกินกระดูกอ่อนครีบของปลาคฉลาม นักวิจัยได้เอาตัวอย่างครีบฉลามหลายพันธุ์ เป็นฉลามสดๆ ที่ยังมีชีวิตอยู่ เป็นฉลามพันธุ์ที่นิยมนำเอามาบริโภคกัน ซึ่งผมไม่ทราบว่าในภาษาไทยเรียกพันธุ์อะไรกันบ้าง ได้แก่ blacknose, blacktip, bonnethead, bull, great hammerhead, lemon, และ nurse sharks ฉลามพวกนี้ ล่ามาจากน่านน้ำ

๕๕

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับแผนประเสริฐ

สารบัญ เล่ม ๕

ทะเลฟลอริดาได้พบว่า มีสารที่มีชื่อว่า บีต้า-เอ็น-เมทิล อะมิโน-แอล-อะลานีน (B-N-Methylamino-L-alanine เรียกชื่อย่อ ๆ ว่า BMAA) ซึ่งเป็นสารพิษต่อระบบประสาท

ศาสตราจารย์ แม็ชและคณะ ได้เริ่มทำการวิจัยมาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๒ โดยศึกษาวิจัยในผู้ป่วยโรค Alzheimer's Disease และ ALS พบว่ามีระดับสาร BMAA ในสมองสูงมากในสมอง ๑ มิลลิกรัมพบปริมาณที่สูงถึง ๒๕๖ นาโนกรัม ในขณะที่คนปกติจะตรวจไม่พบว่ามีสารนี้ในสมองหรือมีแต่เพียงกระเส็นกระสายเล็กน้อยเท่านั้นเอง การวิจัยล่าสุดรายงานว่าพบสารดังกล่าวในครีบน้ำมอกในปริมาณตั้งแต่ ๑๔๔ ถึง ๑,๘๓๖ นาโนกรัมทีเดียว

สาร BMAA นี้ พบว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับโรคระบบประสาทเสื่อมในประชาชนชาวเกาะกวมมาก่อน กล่าวคือจะมีเซลล์ประสาทที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปร่างและการทำหน้าที่ของเซลล์ประสาท

สาร BMAA คืออะไร แหล่งกำเนิดต้นตออยู่ที่ไหนและเกิดขึ้นได้อย่างไร

สาร BMAA มีชื่อเต็มว่า บีต้า-เอ็น-เมทิลอะมิโน-แอล-อะลานีน (B-N-Methylamino-L-alanine) เป็นสารที่มีคุณสมบัติทางชีวเคมีเป็นกรด

จุลหุลลาม อากาศิฟิ

อะมิโน แต่ไม่ใช่โปรตีน ผลิตขึ้นในธรรมชาติโดยแบคทีเรียที่มีชื่อว่า cyanobacteria และรู้จักกันในนามว่า สาหร่ายสีน้ำเงินอมเขียว หรือ blue-green algae ซึ่งมีบางท่านเรียกเป็นภาษาไทยว่า “สาหร่ายน้ำเงินแกมเขียว” ถ้าใช้คำว่า “อม” น่าจะเหมาะกว่าคำว่า “แกม”

สาร Beta-N-Methylamino-L-alanine นี้เป็นสารพิษ หากฉีดให้แก่ลิงริซุส จะทำให้ลิงมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง มีกล้ามเนื้อลีบฝอลง ถ้าสารนี้ไปรวมเข้ากับเซลล์สมองจะทำให้ เซลล์สมองตาย สารนี้มีคุณสมบัติคล้ายกรดอะมิโนอะลานีน จึงไปรวมกับเซลล์สมองทำให้เกิดสารเชิงซ้อนและทำให้เซลล์ตายได้

cyanobacteria สาหร่ายสีน้ำเงินอมเขียว หรือ blue-green algae คืออะไร

ไซยาโนแบคทีเรีย มีลักษณะเป็นสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียว รูปแบบทั้งตัวเป็นเซลล์มีสารพันธุกรรมและไม่มีเยื่อหุ้มนิวเคลียส ทำให้สามารถเจริญแบบเพิ่มจำนวนได้โดยการแบ่งตัว

ไซยาโนแบคทีเรีย สามารถปรับตัวได้สูงมากโดยการสร้างเมือกห่อหุ้มเซลล์ และในเซลล์จะมีถุงลมเพื่อการพยุงตัว หากภาวะที่เหมาะสมในการสังเคราะห์แสง มีเม็ดสีช่วยในการต่อต้านแสงอัลตราไวโอเล็ตจากดวงอาทิตย์ แบคทีเรียนี้ จะอาศัยอยู่ทั่วไปบริเวณชายฝั่งทะเล

สาหร่ายสีเขียวอมน้ำเงินพวกที่ดำรงชีวิตอยู่อย่างอิสระ และดำรงชีวิตร่วมกับสิ่งที่มีชีวิตอื่น ๆ ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่เรียกกันว่า Blue tide ซึ่งในภาษาไทยเรียกกันว่า “ซีว้าฟ” นั่นเอง และยังมีสาหร่ายสีแดงอีกที่ทำให้เกิด Red tide ก็มี

ปลาฉลามเป็นปลาที่มีอายุยืน อยู่ในธรรมชาติอยู่ได้นาน คงจะกินสาหร่ายน้ำเงินอมเขียวที่เกิดในทะเลเข้าไป จึงมีการสะสมสารพิษดังกล่าว

สารบัญ เล่ม ๔

นั่นได้มาก นักบริโภคหูดลามาจะเพลาปากลงหน่อยนะ ได้ข่าวมาเลยเอามา
เล่าสู่กันฟัง ชาวไฮโซที่นิยมบริโภคหูดลามาบ่อยๆ จะสะสมสาร BMAA
ทีละน้อยๆ จนมากพอที่จะไปทำให้เป็น “อัลไซเมอร์” ได้เหมือนกันนะครับ

ข่าวหนังสือพิมพ์ต้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ รายงานว่า “เศรษฐีเสิร์ฟ
ดุสิตธานี! งดขายเมนูหูดลามา” โรงแรมดุสิตธานี กรุงเทพ ประกาศยุติ
การจำหน่ายหูดลามาในทุกห้องอาหารต่าง ๆ ของโรงแรม

ผมขอแสดงความชื่นชมผู้บริหารที่ร่วมอยู่ในขบวนการรักษารักษาโลก
ร่วมรักษาความสมดุลของสิ่งแวดล้อม

จบ

โรคเอสแอลอี โรคของราชินีลูกทุ่ง

เมื่อเอ่ยถึงราชินีลูกทุ่ง ใครๆ ก็ต้องนึกถึงสุภาพสตรีท่านหนึ่ง ที่เสียชีวิตไปสิบกว่าปีแล้ว เธอคือคุณผึ้ง หรือพุ่มพวง ดวงจันทร์ เธอไม่เคยเรียนหนังสือ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ แต่เธอจดจำเนื้อเพลงและโน้ตเพลงได้นับร้อย โดยไม่ผิดเพี้ยน สุ่มเสียงของเธอก็ยอดเยี่ยม สมกับที่ผู้คนเขาให้สมญานามจริงๆ จนตราบเท่าทุกวันนี่ยังไม่มีผู้ใดเปรียบเสมอเหมือนเธอได้เลย แต่เธอต้องมาจบชีวิตด้วยโรคที่มีชื่อและนามสกุลฝรั่ง เรียกย่อๆว่า **เอสแอลอี**

สารบัญ เล่ม ๔

ถ้าเรียกชื่อเต็มก็คือ **ซิสเต็มิก ลูปัส อิริธีมาโตซุส (Systemic Lupus Erythematosus)** นั่นเอง

โรคเอสแอลอี คือโรคอะไร

คนปกติจะมีระบบภูมิคุ้มกันต้านทานต่อผู้กับเชื้อโรคเรียกว่าภูมิคุ้มกัน ถ้าภูมิคุ้มกันของคนอ่อนแอลงหรือเสื่อมเสียลงเสียจากเชื้อไวรัส HIV เรียก **โรคภูมิคุ้มกันเสื่อม** หรือหลาย ๆ ท่านเรียกชื่อว่า **ภูมิคุ้มกันบกพร่อง** ในเวลาต่อมาก็มักจะมีการติดเชื้ออวัยวะหลายชนิดจนกลายเป็นโรคเอดส์ (AIDS) เหตุเพราะร่างกายจะไม่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันต่อสู้กับสิ่งแปลกปลอมได้ ในทางตรงกันข้าม ภูมิคุ้มกันของร่างกายทำงานมากเกินไปและจำเนื้อเยื่อตัวเองไม่ได้ แทนที่จะไปทำลายเชื้อโรค ภูมิคุ้มกันกลับไปทำให้มีการทำลายเนื้อเยื่อตัวเองเราเองเรียกว่า **autoimmune disease** หรือผมเองเรียกภาวะภูมิคุ้มกันแบบนี้ว่า **“ภูมิเพี้ยน”** เพราะไม่ได้คุ้มกันอะไรแต่กลับไปรังแกตัวเอง ด้านเซลล์ตัวเอง เพราะจำเนื้อเยื่อของตัวเองไม่ได้ จึงทำหน้าที่ผิดเพี้ยนไปไปทำให้เนื้อเยื่อต่างๆ เหล่านั้นเกิดการอักเสบและถูกทำลาย

โรคเอสแอลอี

เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้น โรคเอสแอลอีก็หมายถึงโรคเรื้อรังที่เกิดระบบภูมิคุ้มกันทำงานเพี้ยนไป แทนที่จะไปทำลายเชื้อโรค ซึ่งเป็นสิ่งแปลกปลอม กลับกลายเป็นทำลายเนื้อเยื่อตัวเอง เนื้อเยื่อที่มักเกิดอาการได้แก่ ข้อ, ผิวหนัง, ไต, หัวใจ, ปอด, หลอดเลือดและสมอง ผู้ป่วยจะมีอาการเป็น ๆ หาย ๆ

โรคเอสแอลอี เป็นโรคที่รักษาไม่หาย แต่ก็สามารถมีคุณภาพชีวิตใกล้เคียงคนปกติ โรคนี้จะมีบางช่วงที่ปราศจากอาการ บางช่วงก็มีระยะที่เกิดโรคกำเริบ ผู้ป่วยต้องเรียนรู้วิธีป้องกันการกำเริบของโรคและวิธีรักษา โรคนี้มักจะเป็นในผู้หญิง แต่ไม่เป็นโรคที่ถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ เป็นโรคเฉพาะตัวเท่านั้น มีบางคนเชื่อว่าอาจถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ได้

โรคเอสแอลอี มีได้หลายลักษณะดังนี้

- ◆ โรคที่มีการทำอักเสบและมีการทำลายเนื้อเยื่อหลายอวัยวะ เช่น ผิวหนัง ไต ข้อ หัวใจ ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า Systemic Lupus Erythematosus หรือ SLE
- ◆ โรคที่เป็นเฉพาะผิวหนังโดยเฉพาะบริเวณหน้า หนึ่งศิวระะ ผู้ป่วยจำนวนไม่มากนักที่เปลี่ยนไปเป็น เอสแอลอี แบบนี้ ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า Discoid Lupus Erythematosus
- ◆ กลุ่มโรคที่กินยาบางขนานแล้วทำให้มีอาการเหมือน เอสแอลอี เช่น มีผื่น ข้ออักเสบ มีไข้ แต่ไม่เป็นอาการของโรคแท้ๆ เมื่อหยุดยาอาการต่าง ๆ จะหายไป ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า Drug-Induced Lupus
- ◆ ทารกที่เกิดจากแม่ที่เป็นเอสแอลอี อาจแสดงอาการแบบ เอสแอลอี หลังคลอดตกฟากจากท้องแม่อังรังอุแ้วๆ ก็เป็นโรคแล้ว พบได้น้อยมาก รายอย่างนี้เรียกว่า Neonatal Lupus (Neonatal = แรกเกิด)

สาเหตุของเอสแอลอี

สารบัญ เล่ม ๔

สาเหตุที่แท้จริงไม่มีใครทราบ แต่เชื่อว่าเกิดจากหลายสาเหตุเช่น สิ่งแวดล้อม และระบบภูมิคุ้มกัน มักพบโรคเอสแอลอีในคู่แฝดจากไข่ฟองเดียวกันมากกว่าแฝดจากไข่คนละฟอง เชื่อว่าแสงแดด ความเครียด ยาบางชนิด การติดเชื้อบางชนิด เป็นตัวกระตุ้นลันไกให้เกิดโรคในผู้ป่วยที่มีแนวโน้มอยู่แล้ว โรคนี้ไม่สามารถติดต่อจากผู้ป่วยสู่คนอื่นที่สัมผัสใกล้ชิดได้

ภูมิคุ้มกันของผู้ป่วยโรคเอสแอลอี แทนที่ภูมิคุ้มกันจะไปป้องกันโรค กลับไปทำลายเนื้อเยื่อของตัวเองดังที่ได้อธิบายไว้แล้ว ภูมิคุ้มกันชนิดนี้มีชื่อเรียกว่า autoantibodies ซึ่งผมเสนอชื่อเป็นภาษาไทยเอาไว้ให้เรียกชื่อกันว่า **ภูมิเพี้ยน** นั่นแหละ ทำให้เกิดการอักเสบของอวัยวะหลายระบบ เกิดอาการ ปวด บวม แดง ร้อน ตามที่อวัยวะนั้น มี autoantibodies ไปก่อปฏิกิริยาเชิงซ้อนขึ้น แทนที่จะไปคุ้มกันร่างกายไม่ให้เป็นโรค กลับมาทำร้ายตัวเอง ก่อโรค อย่างนี้มันเพี้ยนแน่ ๆ คำนี้ท่านผู้ใดจะเอาไปใช้ ไม่สงวนลิขสิทธิ์ นะครับ

อาการของโรคเอสแอลอี

ผู้ป่วยโรคเอสแอลอี แต่ละคนจะมีอาการรุนแรงต่าง ๆ กัน อาการมีตั้งแต่เป็นมาก บางรายเป็นน้อย อาการที่พบบ่อยได้แก่ อาการทางผิวหนังและอาการปวดข้อ

อาการทางผิวหนัง ได้แก่ มีผื่นโดยเฉพาะบริเวณที่ถูกแสง เรียกว่า แพ้แสงแดด ผื่นมักจะเกิดมากบริเวณที่ถูกแสงแดด เช่น ผื่นที่หน้าบริเวณ โหนกแก้มและจมูกทำให้มีลักษณะคล้ายปีกผีเสื้อเรียกว่า butterfly or malar rash

นอกจากนั้นยังพบว่ามีอาการผมร่วงด้วย

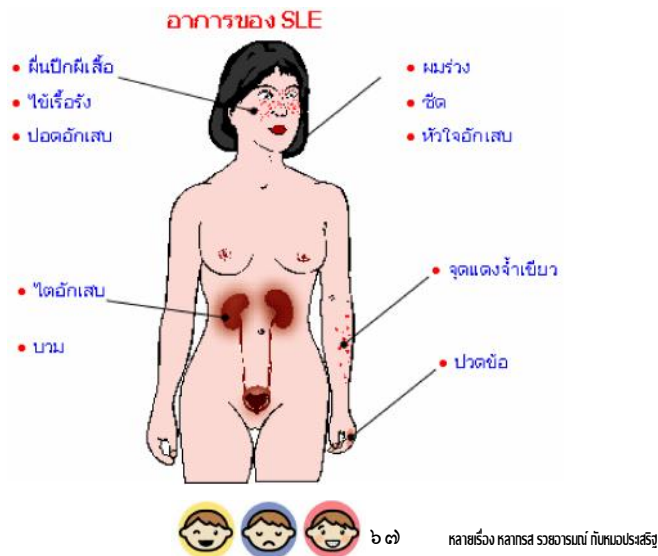
ส่วนอาการทางข้อ ได้แก่ ปวดข้อ บางครั้งอาจจะมีอาการข้ออักเสบ ข้อบวมและปวด ไข้สูง มีผื่น อาการอื่นที่พบได้แก่ แขนงหน้าอก ผมร่วง

โรคเอสแอลอี

ถูกแสงแล้วมีผื่นที่ผิวหนัง ซีด ปวดข้อจะมีสีม่วงอ่อน บางรายปวดหัว ซึม บางรายถึงกับชักรักก็มี

ผู้ป่วย SLE บางรายอาจมีการอักเสบเพียงระบบเดียว บางรายมีการอักเสบหลายระบบ ได้แก่

- ◆ ร้อยละ ๙๐ จะมีอาการทั่วไป ได้แก่ ไข้ อ่อนเพลีย ปวดข้อปวดกล้ามเนื้อ
- ◆ ผู้ป่วยร้อยละ ๙๐ จะมีอาการทางกล้ามเนื้อและข้อ จะมีอาการปวดข้อ ปวดกล้ามเนื้อ ข้อที่ปวดมักจะเป็นข้อนิ้วมือ proximal interphalangeal, metacarpophalangeal ข้อมือ ข้อเข่า
- ◆ อาการทางผิวหนังและเยื่อเมือก ร้อยละ ๓๐ ของผู้ป่วยจะมีแผลที่เพดานปาก แผลจะไม่เจ็บปวด แต่หากมีการติดเชื้อก็อาจจะทำให้เจ็บได้ แผลนี้ผู้ป่วยอาจจะไม่รู้ตัว

สารบัญ เล่ม ๔

- ◆ นอกจากผื่นตามผิวหนังจะมีผื่นแพ้แสงแดดและผื่นที่หน้า
ตักได้กล่าวมาแล้ว ผู้ป่วยจะมีอาการผื่นร่วงซึ่งพบได้ร้อยละ ๕๐ ผมจะร่วง
ช่วงที่โรคกำลังดำเนินกำเริบ แต่เมื่อโรคถูกควบคุมผมจะงอกกลับสู่ปกติ

- ◆ นอกจากนั้นก็อาจจะมีอาการทางผิวหนังอื่น เช่น *ลมพิษ*
Raynaud phenomenon

- ◆ ไต มีการอักเสบของไต *nephritis* ทำให้ไตไม่สามารถเก็บ
โปรตีนชนิดอัลบูมินเอาไว้ได้ ผู้ป่วยจึงมีอาการบวม ในรายที่เป็นมากจะมี
ไตเสื่อม ผู้ป่วยจะบวม ความดันโลหิตจะสูงขึ้น เนื่องจากผู้ป่วยที่ไตอักเสบ
เริ่มต้นจะไม่มีอาการ เราทราบได้จากการตรวจปัสสาวะพบโปรตีนแอลบูมิน
และเม็ดเลือดขาว

- ◆ ระบบประสาท ผู้ป่วย SLE อาจมีอาการปวดศีรษะ ซึม อัมพาต
ชัก ปัญหาเกี่ยวกับการมองเห็น เส้นเลือดมีการอักเสบอาจจะทำให้เกิดเลือด
ไปเลี้ยงสมองไม่พอ

- ◆ ระบบไหลเวียน มีการอักเสบของหลอดเลือด *vasculitis*

- ◆ เม็ดเลือด มีภูมิคุ้มกันทางเม็ดเลือดผิดปกติ ผู้ป่วยจะมีจำนวน
เม็ดเลือดลดลง เม็ดเลือดขาวต่ำลง ปริมาณ เกร็ดเลือด (*platelet*) ก็ต่ำลงด้วย

- ◆ ระบบหัวใจ จะมีเยื่อหุ้มปอดอักเสบ เจ็บหน้าอกเวลาหายใจ
เข้าลึกๆ

- ◆ หัวใจ หลอดเลือดที่ไปเลี้ยงหัวใจมีการอักเสบทำให้เกิด
กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ *myocarditis* เยื่อหุ้มหัวใจอักเสบ *pericarditis*
ลิ้นหัวใจอักเสบ *endocarditis*

- ◆ อาการทางตา อาจจะมีจอตาอักเสบ *anterior uveitis* or
iridocyclitis หรือเส้นเลือดไปเลี้ยงตาอุดตันทำให้ตาบอด

- ◆ ระบบทางเดินอาหารมีเยื่อช่องท้องอักเสบทำให้เกิดอาการ
ปวดท้อง หรือต่อมน้ำเหลืองในท้อง ลำไส้อักเสบ

การวินิจฉัยโรค SLE

ไม่ใช่ง่ายอย่างที่คิด เนื่องจากอาการของโรคซับซ้อน การวินิจฉัยต้องอาศัยประวัติการเจ็บป่วยที่ค่อนข้างละเอียด และแพทย์ต้องระลึกถึงโรคนี้อยู่เสมอ การตรวจร่างกายถ้าพบลักษณะเฉพาะก็สามารถวินิจฉัยได้ นอกจากนั้นแพทย์จะเจาะเลือดทดสอบเพื่อวินิจฉัยดังนี้

๑. Antinuclear antibody คือตรวจหาว่ามีภูมิคุ้มกันของร่างกาย antibody ที่ทำลาย nucleus ของเซลล์ของตัวเองหรือไม่ วิธีการโดยการหยด serum ของผู้ป่วยบนเซลล์ของตัวหนู แล้วใช้ antihuman IgG ซึ่งจับสารเรืองแสง สองกล้องจุลทรรศน์เรืองแสงจะพบความผิดปกติได้ ถ้าการตรวจให้ผลบวกแสดงว่าเป็น SLE

๒. การตัดชิ้นเนื้อ biopsy ที่ผิวหนังและไตเพื่อตรวจหาภูมิคุ้มกันที่เกาะติดอวัยวะดังกล่าว

๓. การตรวจทดสอบปฏิกิริยา VDRL ให้ผลบวกเท็จหรือบวกเทียม

๔. การตรวจเม็ดเลือดแดง CBC ปริมาณเม็ดเลือดแดงต่ำ ฮีโมโกลบินต่ำ จึงอาจจะพบว่าซีด และเม็ดเลือดขาวต่ำ เกร็ดก็เลือดต่ำ

๕. การตรวจปัสสาวะพบว่า มี โปรตีนแอลบูมินรั่วทางไต ออกไปอยู่ในปัสสาวะมากกว่า ๐.๕ กรัม ต่อวันและบางรายอาจจะพบเซลล์เม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาวในปัสสาวะด้วย ผู้ป่วยบางรายต้องมีการเจาะชิ้นเนื้อไตเพื่อตรวจสำหรับวางแผนการรักษา

๖. ตรวจพบ LE cell ในเลือด

๗. ตรวจ Erythrocyte sedimentation rate (ESR) ถ้ามีการอักเสบมากค่า ESR จะสูง ค่านี้ใช้ติดตามการรักษาได้ด้วย

๘. เจาะหา Complement levels (คือระดับคอมพลีเมนต์หรือสารเคมีชนิดหนึ่งในร่างกาย) ถ้าโรคเป็นมากค่านี้จะต่ำ

สารบัญ เล่ม ๔

การรักษาโรค SLE

หลังจากวินิจฉัยโรคได้แล้วแพทย์จะทำการรักษาซึ่งอาจจะใช้แพทย์หลายท่าน เนื่องจากต้องใช้แพทย์ผู้เชี่ยวชาญหลายสาขา เช่น แพทย์โรคข้อ rheumatologists แพทย์เชี่ยวชาญผิวหนัง dermatologists แพทย์เชี่ยวชาญโรคไต nephrologists แพทย์เชี่ยวชาญภูมิคุ้มกัน immunologists การรักษาผู้ป่วย SLE ขึ้นกับผู้ป่วยแต่ละคน เนื่องจากแต่ละคนมีอาการเจ็บป่วยไม่เหมือนกัน รุนแรงไม่เท่ากัน ยาที่แพทย์ มักจะเลือกใช้

- ◆ Non-steroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs)

เป็นยาลดการอักเสบใช้รักษาไข้ ข้ออักเสบ ปวดข้อ ข้อบวม อาจใช้ร่วมกับยาชนิดอื่น ผลข้างเคียงของยา คือ โรคกระเพาะอาหาร ท้องเสีย และบวม

๒๐๘

ราชบัณฑิต

ราชบัณฑิต คือ “นักปราชญ์หลวง” ที่เป็นสมาชิกขององค์การวิทยากรของรัฐคือ ราชบัณฑิตยสถาน โดยต้องเป็นผู้ที่มีเกียรติประวัติดีงาม ได้รับการยอมรับและการยกย่องจากผู้รู้ในศาสตร์สาขาเดียวแห่งตนและจากคนทั่วไป มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี ได้รับการคัดเลือกจากสภาราชบัณฑิตว่าเป็นผู้รู้ในสาขาวิชาใดสาขาหนึ่งที่มีกำหนดไว้ในราชบัณฑิตยสถาน เมื่อได้รับการคัดเลือกแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นราชบัณฑิตและจะได้รับค่าสมนาคุณเป็นรายเดือน

หน้าที่ของราชบัณฑิต

ราชบัณฑิตมีหน้าที่ค้นคว้าและบำรุงสรรพวิชากรให้เป็นคุณประโยชน์ต่อ ประเทศชาติ แลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่นๆ เป็นที่ปรึกษาของรัฐ งานหลักที่สำคัญเป็นที่รู้จักแพร่หลายคือการแต่งหนังสือตำราประเภทอ้างอิง และหลักเกณฑ์ในวิทยากรสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างแหล่งรวบรวมความรู้ในหลายสาขาวิชาในชื่อ “คลังความรู้” เพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป ผู้เข้าข่ายได้รับการคัดเลือกเป็นราชบัณฑิตจะต้องเป็นภาคีสมาชิกของราชบัณฑิตยสถานมาก่อนเป็นระยะเวลาหนึ่งไม่น้อยกว่า ๑ ปีและได้แสดงผลงานการค้นคว้าวิจัยหรือส่งเสริมความก้าวหน้าในวิทยากรสาขาตนเป็นที่ประจักษ์อย่างสม่ำเสมอจึงจะได้รับการเสนอชื่อจากที่ประชุมของสำนักตนให้สภาราชบัณฑิตเห็นชอบ

ราชบัณฑิตจะอยู่ในตำแหน่งไปจนเสียชีวิตหรือลาออกหรือที่ประชุมสภาราชบัณฑิตเห็นควรให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุกระทำ ความเสื่อมเสียร้ายแรง

ปัจจุบันราชบัณฑิตยสถานมีราชบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ รวม ๘๓ คน

จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

สารบัญ เล่ม ๔

ราชบัณฑิตในประเทศอื่น

คำว่า “ราช-” นำหน้าหมายถึงความเกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ ราชบัณฑิตจึงหมายถึงเฉพาะของประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข องค์การวิทยาการของราชอาณาจักรที่อาจนับว่าเก่าแก่ที่สุดของโลกได้แก่ “ราชสมาคมแห่งลอนดอน” (Royal Society of London) ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๒๐๕ “เพื่อยกระดับความรู้ด้านธรรมชาติ” โดยบรมราชานุญาตของสมเด็จพระเจ้าชาร์ลส์ที่ ๒ แห่งอังกฤษ (ตรงกับรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช) จำกัดสมาชิกเฉพาะสาขาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ แรกเริ่มมีสมาชิก ๑๕๐ คนในจำนวนนี้ได้รับเลือกในปีถัดมาให้เป็น “Fellows” ที่อาจเรียกได้ว่า “ราชบัณฑิต” ๑๐ คน เซอร์ไอแซก นิวตันนับเป็นสมาชิกลำดับที่ ๑๕ ที่ได้รับเลือกในเวลา ๙ ปีต่อมา ในช่วงเวลา ๓๓๖ ปี (พ.ศ. ๒๒๐๖-๒๕๔๒) ราชสมาคมแห่งลอนดอนมีผู้ได้รับเลือกเป็นราชบัณฑิต ๓๘๑ คน หรือเฉลี่ยปีละ ๑.๑๓๔ คน

ข้อแตกต่างระหว่างราชสมาคมแห่งลอนดอนและราชบัณฑิตยสถาน ได้แก่การเน้นสาขาวิทยาการ ราชสมาคมแห่งลอนดอนจำกัดสมาชิกเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในขณะที่ราชบัณฑิตยสถานของประเทศไทยเป็นสถาบันสหวิทยาการ

ราชบัณฑิตยสถาน (อังกฤษ: Royal Institute of Thailand) เป็นส่วนราชการไทยประเภทกรม ซึ่งไม่สังกัดหน่วยงานใด ๆ ของรัฐ หากขึ้นตรงต่อการบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี มีชื่อเสียงในด้านการจัดทำพจนานุกรม และการบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย ทั้งนี้ ราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่ค้นคว้า บำรุงรักษา เผยแพร่ และพัฒนาวิทยาการทุกแขนงเพื่อประโยชน์สาธารณะ

อาคารที่ทำการใหม่ สนามเสือป่า

เดิมตั้งอยู่ภายในพระบรมมหาราชวัง ปัจจุบัน (๒๕๕๗) ห้องประชุมภายในอาคารใหม่ราชบัณฑิตยสถาน ระหว่างการบรรยายทางวิชาการของราชบัณฑิตหรือภาคีสมาชิกอยู่ที่อาคารใหม่ สนามเสือป่า

อำนาจหน้าที่

ราชบัณฑิตยสถาน เป็นสถาบันหลักของเครือข่ายทางปัญญาแห่งชาติ และเป็นองค์การพัฒนาความรู้ที่สามารถเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ โดยมีพันธกิจดังต่อไปนี้

๑. ค้นคว้า วิจัย และบำรุงสรรพวิชา แล้วนำผลงานที่ได้สร้างสรรค์ออกเผยแพร่ให้เป็นคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน
๒. ติดต่อแลกเปลี่ยนความรู้ และประสานงานทางวิชาการกับองค์การปราชญ์และสถาบันทางวิชาการอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ
๓. ให้ความเห็น คำแนะนำ และคำปรึกษาทางวิชาการแก่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี
๔. ให้บริการทางวิชาการแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงานของเอกชนและประชาชน
๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำพจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธาน การบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วิชาการภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย และงานวิชาการอื่น ๆ
๖. กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย การอนุรักษ์ภาษาไทยมิให้เปลี่ยนไปในทางที่เสื่อม และการส่งเสริมภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ปรากฏเด่นชัดยิ่งขึ้น

สารบัญ เล่ม ๔

๗. ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ
ราชบัณฑิตยสถาน

ราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่ในการค้นคว้า วิจัย และนำเสนอ
ผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ ทั้งให้คำแนะนำทางวิชาการแก่
หน่วยงานราชการและประชาชน ทั้งนี้ยังมีหน้าที่สำคัญ คือ การจัดทำ
พจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรม อนุกรมวิธานธรรมชาติวิทยา
การบัญญัติศัพท์วิชาการ และงานวิชาการอื่น ๆ

หนังสือสำคัญที่จัดทำขึ้น

- ◆ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- ◆ หลักเกณฑ์การทับศัพท์
- ◆ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศราชบัณฑิตย

สถาน เรื่อง กำหนดชื่อประเทศ ดินแดน เขตการปกครอง และเมืองหลวง

- ◆ พจนานุกรมศัพท์กฎหมายไทย
- ◆ สารานุกรมไทย
- ◆ ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติในการแปล
- ◆ อ่านอย่างไรและเขียนอย่างไร
- ◆ พจนานุกรมคำใหม่

หน่วยงาน

การแบ่งส่วนราชการ

ราชบัณฑิตยสถาน แบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

- ◆ สำนักงานเลขานุการกรม
- ◆ กองธรรมศาสตร์และการเมือง
- ◆ กองวิทยาศาสตร์
- ◆ กองศิลปกรรม

สำนัก

สำนักในราชบัณฑิตยสถาน มีด้วยกัน ๓ สำนักแต่ละสำนักประกอบด้วยคณะราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกสาขาวิชาต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น ๖๕ สาขา

สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง

◆ ประเภทสังคมศาสตร์

- สาขาวิชานิติศาสตร์
- สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
- สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
- สาขาวิชาจิตวิทยา
- สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
- สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
- สาขาวิชาภูมิศาสตร์
- สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สาขาวิชานิติศาสตร์

◆ ประเภทปรัชญา

- สาขาวิชาอภิปรัชญาและญาณวิทยา
- สาขาวิชาอักษวิทยา
- สาขาวิชาตรรกศาสตร์
- สาขาวิชาศาสนศาสตร์

◆ ประเภทประวัติศาสตร์

- สาขาวิชาประวัติศาสตร์สากล
- สาขาวิชาประวัติศาสตร์ไทย
- สาขาวิชาโบราณคดี

สารบัญ เล่ม ๔

สำนักวิทยาศาสตร์

◆ ประเภทวิทยาศาสตร์กายภาพ

- สาขาวิชาคณิตศาสตร์
- สาขาวิชาเคมี
- สาขาวิชาดาราศาสตร์
- สาขาวิชาธรณีวิทยา
- สาขาวิชาฟิสิกส์
- สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
- สาขาวิชาสมุทรศาสตร์
- สาขาวิชาอุตุนิยมวิทยา

◆ ประเภทวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

- สาขาวิชาชีววิทยา
- สาขาวิชาพฤกษศาสตร์
- สาขาวิชาสัตววิทยา

◆ ประเภทเทคโนโลยี

- สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ
- สาขาวิชาเทคโนโลยีพอลิเมอร์
- สาขาวิชาเทคโนโลยีปิโตรเคมี
- สาขาวิชาการบริหารจัดการเทคโนโลยี

◆ ประเภทวิทยาศาสตร์ประยุกต์

- สาขาวิชาการประมง
- สาขาวิชาเกษตรศาสตร์
- สาขาวิชาวนศาสตร์
- สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์
- สาขาวิชาพืชศาสตร์
- สาขาวิชาสัตวศาสตร์
- สาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์

- ◆ **ประเภทวิทยาศาสตร์สุขภาพ**
 - สาขาวิชาแพทยศาสตร์
 - สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์
 - สาขาวิชาเภสัชศาสตร์
 - สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์

สำนักศิลปกรรม

- ◆ **ประเภทวรรณศิลป์**
 - สาขาวิชาต้นติภาษา
 - สาขาวิชานิรุกติศาสตร์
 - สาขาวิชาภาษาศาสตร์
 - สาขาวิชาวรรณกรรมพื้นเมือง
 - สาขาวิชาวรรณกรรมร้อยแก้ว
 - สาขาวิชาวรรณกรรมร้อยกรอง
 - สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
 - สาขาวิชาภาษาไทย
 - สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ
- ◆ **ประเภทสถาปัตยกรรมศิลป์**
 - สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
 - สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม
 - สาขาวิชานาวาสถาปัตยกรรม
 - สาขาวิชาการผังเมือง
- ◆ **ประเภทจิตรศิลป์**
 - สาขาวิชาจิตรกรรม
 - สาขาวิชาประติมากรรม
 - สาขาวิชานาฏกรรม
 - สาขาวิชาดุริยางคกรรม

สารบัญ เล่ม ๔

- สาขาวิชาภาพพิมพ์
- สาขาวิชาสื่อผสม
- ◆ **ประเภทประยุกต์ศิลป์**
 - สาขาวิชามัณฑนศิลป์
 - สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์
 - สาขาวิชาจุลศิลป์

ผู้บริหาร

ผู้บริหารในราชบัณฑิตยสถานแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย คือ

- ◆ **ฝ่ายราชบัณฑิต** มี นายกราชบัณฑิตยสถาน เป็นผู้บริหารสูงสุด
- ◆ **ฝ่ายข้าราชการประจำ** มี เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน เป็นผู้บริหารสูงสุด

รายพระนามและรายนามนายกราชบัณฑิตยสถาน

๑. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
๒. พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์
๓. ศาสตราจารย์อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ (๑๒ เมษายน ๒๕๔๖-๑๑ เมษายน ๒๕๔๘)
๔. ศาสตราจารย์ชัยอนันต์ สมุทรวณิช (๑๒ เมษายน ๒๕๔๘-๑๑ เมษายน ๒๕๕๒)
๕. ศาสตราจารย์พิเศษปัญญา บริสุทธิ์ (๑๒ เมษายน ๒๕๕๒-๑๑ เมษายน ๒๕๕๖)
๖. ศาสตราจารย์พิเศษสันทัต โรจนสุนทร (๑๒ เมษายน ๒๕๕๖-๑๑ เมษายน ๒๕๕๘)

สมาชิก

สมาชิกของราชบัณฑิตยสถาน มี ๓ ประเภทดังนี้

ภาคีสมาชิก

ภาคีสมาชิก ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ที่สมัครเข้าทำการร่วมกับราชบัณฑิตยสถาน และราชบัณฑิตยสถานได้รับสมัครเป็นภาคีสมาชิกของสำนักใดสำนักหนึ่งแล้ว จำนวนภาคีสมาชิกมีจำกัดได้ไม่เกิน ๑๖๐ คน แบ่งเป็น สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง ๔๐ คน สำนักวิทยาศาสตร์ ๘๐ คน สำนักศิลปกรรม ๔๐ คน ปัจจุบันมีภาคีสมาชิก ๗๔ คน

ราชบัณฑิต

ราชบัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยราชบัณฑิตจากทุกสำนักจะเป็นผู้คัดเลือกจากภาคีสมาชิก แล้วนำเสนอต่ออนุયากรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งมิได้จำกัดจำนวน ปัจจุบันมีราชบัณฑิตจำนวน ๘๓ คน

ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งนายกรัฐมนตรี โดยคำแนะนำของราชบัณฑิตยสถาน ได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยไม่จำกัดจำนวน ปัจจุบันมีราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จำนวน ๓ คน

วิทยาการที่ราชบัณฑิตยสถานจัดเผยแพร่ทางเว็บไซต์

คลังความรู้

- ◆ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ◆ สังคมศาสตร์
- ◆ ภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม

สารบัญ เล่ม ๔

หลักเกณฑ์ต่าง ๆ

- ◆ การทับศัพท์
 - ภาษาอังกฤษ
 - ภาษาเยอรมัน
 - ภาษาฝรั่งเศส
 - ภาษาสเปน
 - ภาษาอิตาลี
 - ภาษารัสเซีย
 - ภาษาอาหรับ
 - ภาษาฮินดี
 - ภาษามลายู
 - ภาษาเวียดนาม
 - ภาษาจีน
 - ภาษาเกาหลี
 - ภาษาญี่ปุ่น
- ◆ การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน
- ◆ การอ่านตัวเลขต่าง ๆ
- ◆ การอ่านเครื่องหมาย
- ◆ การอ่านคำวิสามานยนาม
- ◆ เครื่องหมายวรรคตอน
- ◆ การเว้นวรรค
- ◆ การเขียนคำย่อ
- ◆ ชื่อจังหวัด เขต อำเภอ
- ◆ ชื่อทะเล
- ◆ ชื่อธาตุ
- ◆ ชื่อประเทศ ดินแดน เขตการปกครอง และเมืองหลวง

- ◆ ลักษณะนาม
- ◆ ราชาศัพท์

สิ่งพิมพ์

ราชบัณฑิตยสถานมีสิ่งพิมพ์ทางวิชาการเกือบทุกสาขาไว้จำหน่ายแก่ประชาชนทั่วไป

อ้างอิง

๑. http://www.royin.go.th/th/profile_index.php?SystemModuleKey=๔๒&SystemMenuID=๑&SystemMenuIDS=
๒. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕.
๓. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖.
๔. “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งนายราชบัณฑิตยสถานและอุปนายกราชบัณฑิตยสถาน ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖”. ราชบัณฑิตยสถาน. ม.ป.ป. สืบค้นเมื่อ ๒๕๕๖-๐๔-๐๕.

แหล่งข้อมูลอื่น

องค์กร

- ◆ เว็บไซต์อย่างเป็นทางการ
- ◆ ราชบัณฑิตยสถาน ที่เฟซบุ๊ก

สิ่งพิมพ์

- ◆ รายชื่อหนังสือที่จัดพิมพ์เผยแพร่

พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๔

จาก วิกิซอร์ซ

เชิงอรรถ

๑. ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘/ตอนที่ ๑๐๔ ก/หน้า ๑/๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

ข้อมูล : จากหนังสือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
ฉบับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา
เหรียญตราสูงสุด ที่มอบให้แก่ข้าราชการ ผู้คิดค้นความรู้ ปรับปรุงความรู้
หรือประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมสิ่งใหม่ แสดงเป็นที่ปรากฏว่า
เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศชาติ ผลงานเป็นที่ประจักษ์

สารบัญ เล่ม ๔

เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ใช้อักษรย่อว่า ร.ด.ม. (ศ) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ โดยได้ตราพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับความชอบเหรียญดุษฎีมาลา ปีมะเมีย จัตวาศักราช ๑๒๔๔ (พ.ศ. ๒๔๕๒) ขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้มีเข็มพระราชทานประกอบกับเหรียญเป็น ๕ ชนิด คือ ๑. เข็มราชการในพระองค์ ๒. เข็มราชการแผ่นดิน ๓. เข็มศิลปวิทยา ๔. เข็มความกรุณา ๕. เข็มความกล้าหาญ สำหรับใช้กัลลัดติดกับแพรแถบ เพื่อแสดงคุณพิเศษแก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญนี้ ต่อมาเนื่องจากได้มีเหรียญ และเข็มราชการในพระองค์ เหรียญ และเข็มราชการแผ่นดิน เหรียญ และเข็มความกรุณา เหรียญ และเข็มทั้ง ๖ ชนิดนี้จึงเลิกไป คงเหลือแต่เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยาอย่างเดียว และต่อมาได้มีพระราชบัญญัติเหรียญดุษฎีมาลา พุทธศักราช ๒๔๘๔ ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิมปี ๒๔๕๒ เสียและได้กำหนดเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ขึ้นใหม่โดยเฉพาะ สำหรับพระราชทานแก่ผู้ทรงคุณวุฒิในทางศิลปวิทยา อันได้แสดงให้เห็นประจักษ์เป็นพิเศษแล้ว ซึ่งจะได้พระราชทานตามที่ทรงพระดำริเห็นสมควร หากผู้รับพระราชทานทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติถึงขนาดก็อาจได้รับพระราชทานเงินพิเศษตลอดชีพด้วย

การพระราชทาน จะพระราชทานให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้รับ แต่ถ้าผู้รับหรือทายาทโดยธรรมของผู้รับกระทำความผิดอย่างร้ายแรง หรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้ ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใดๆ จะต้องใช้ราคาเหรียญนี้แก่ทางราชการตามราคาที่กำหนด เหรียญนี้ไม่มีประกาศนียบัตร เพราะได้จารึกชื่อผู้รับพระราชทานไว้ด้านหลังของเหรียญแล้ว

เหรียญมีรูปลักษณะดังนี้ เป็นเหรียญเงินรูปไข่ กะไหล่ทอง ด้านหน้ามีพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เบื้องล่างมีใบชัยพฤกษ์ไขว้ ด้านหลังมีรูปพระสยามเทวาธิราชทรงพระขรรค์ยืน

เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

แทนพึงใจ พระหัตถ์ซ้ายทรงพวงมาลา จะสวมที่ตรงจารึกนามผู้รับ มีเลข ๑๒๔๔ ซึ่งเป็นปีสร้างเหรียญที่ห้วงเหรียญเป็นรูปพระขรรค์ชัยศรี กับธำ พระกรไขว้รอบรับแผ่นโลหะ จารึกอักษรว่า “ทรงยินดี” ห้อยกับแพรแถบ กว้าง ๓ เซนติเมตร ริ้วแดงริ้วขาวสำหรับพระราชทานทหารเรือหรือตำรวจ ริ้วขาวริ้วชมพู สำหรับพระราชทานฝ่ายพลเรือนกับมีเข็มปลายเป็นช่อปทุม ทั้งสองข้าง จารึกอักษรว่า “ศิลปวิทยา” กัดที่แถบแพรเหนือเหรียญ สำหรับ ประดับที่หน้าอกเสื้อเบื้องซ้ายสำหรับพระราชทานสตรี ใช้ห้อยกับแพรแถบผูก เป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าป้าซ้าย

เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา สำหรับพระราชทานข้าราชการสตรี (ด้านหน้า)

ระเบียบ
ว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา
พ.ศ. ๒๕๒๑

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญ
ดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา คณะรัฐมนตรีจึงลงมติให้วางระเบียบไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทาน
เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พ.ศ. ๒๕๒๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา เป็นเหรียญซึ่ง
พระมหากษัตริย์พระราชทานแก่ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และประชาชน
ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในทางศิลปวิทยาอันได้แสดงให้เห็นพิเศษแล้ว
เพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

ข้อ ๔ ในการขอพระราชทาน ให้คำนึงถึงกรณีความชอบที่ได้ใช้
ศิลปวิทยาเป็นคุณประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองโดยรอบคอบว่า มีลักษณะ
ถึงขนาดควรจะได้รับบำเหน็จเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ทั้งนี้ เพื่อ
ให้ผู้ได้รับพระราชทานรู้สึกภาคภูมิใจในเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา
ที่ได้รับพระราชทาน และเพื่อให้เหรียญนี้ทรงไว้ซึ่งเกียรติอันสูงด้วย

ข้อ ๕ ผู้ซึ่งจะได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเหรียญ
ดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา จะต้องมีผลงานประการใดประการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) คิดค้นความรู้ ระบบ กรรมวิธี หรือประดิษฐ์สิ่งใหม่เป็น
ผลสำเร็จ

(๒) ปรับปรุงความรู้ ระบบ กรรมวิธี หรือสิ่งประดิษฐ์ให้ดีขึ้น
กว่าเดิมเป็นอันมาก

เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

(๓) ได้แสดงให้เห็นเป็นที่ปรากฏว่ามีฝีมือและชื่อเสียงยอดเยี่ยม
ในทางศิลปวิทยา

ทั้งนี้ ผลงานดังกล่าวจะต้องแสดงให้เห็นประจักษ์เป็นพิเศษว่าเป็น
ประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศชาติ

ข้อ ๖ ผู้เสนอชื่อผู้ซึ่งสมควรจะได้รับการพิจารณาขอพระราช
ทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ต่อคณะกรรมการตามข้อ ๔ ได้แก่

(๑) กระทรวงทบวงเจ้าสังกัด หรือกระทรวงทบวงที่เกี่ยวข้อง
กับผลงานของผู้ซึ่งสมควรจะได้รับการพิจารณาขอพระราชทาน

(๒) สภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันอุดมศึกษาที่เทียบเท่า
มหาวิทยาลัย หรือ

(๓) สถาบันที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพซึ่งจัดตั้งขึ้นตาม
กฎหมายว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๗ การเสนอขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา
เข็มศิลปวิทยาให้ผู้เสนอชื่อตามข้อ ๖ เสนอชื่อและผลงานของผู้ซึ่งสมควรจะ
ได้รับการพิจารณาขอพระราชทานไปยังสำนักงาน ก.พ. ก่อนเดือนเมษายน
ของทุกปี

ข้อ ๘ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการขอพระราชทาน
เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยาคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการ
และกรรมการซึ่ง ก.พ. แต่งตั้งขึ้นมีจำนวนรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่
เกินเจ็ดคน คณะกรรมการนี้มีหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัยการขอพระราช
ทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

ในกรณีที่จำเป็นจะต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา
วิชาพิจารณาให้ความเห็นในการพิจารณาการขอพระราชทานเหรียญดุษฎี
มาลา เข็มศิลปวิทยา สำหรับรายหนึ่งรายใดหรือหลายราย ก.พ. จะแต่งตั้ง
ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ เป็นกรรมการเฉพาะเรื่อง

สารบัญ เล่ม ๔

อีกจำนวนไม่เกินสองคนเข้าร่วมพิจารณาก็ได้ ทั้งนี้ ให้กรรมการเฉพาะ เรื่อง มีสิทธิออกเสียงลงมติในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนั้น ๆ ด้วย

ข้อ ๙ ประธานกรรมการและกรรมการตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ให้ อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปีตามวาระของกรรมการ ก.พ. ผู้ทรงคุณวุฒิ ถ้าตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการว่างลงก่อนกำหนด ให้ดำเนินการแต่งตั้งแทนภายในกำหนดสามสิบวัน แล้วแต่กรณี เว้นแต่วาระของ

ประธานกรรมการหรือกรรมการเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่ แต่งตั้งแทนก็ได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ แทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง จะแต่งตั้งให้ เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการอีกก็ได้

ในกรณีที่กรรมการ ก.พ. ผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้คณะกรรมการนี้พ้น จากตำแหน่งไปด้วย และในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ขึ้นใหม่ ให้คณะกรรมการนี้ปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้ง คณะกรรมการขึ้นใหม่

ข้อ ๑๐ การประชุมคณะกรรมการพิจารณาการขอพระราชทาน เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าสอง ในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการขอพระราชทานเหรียญ ดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการขอพระราชทานเหรียญ ดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใด โดยเฉพาะ ผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

การลงมติว่าจะขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ให้แก่ผู้ใดต้องมีคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของกรรมการที่มาประชุม

ข้อ ๑๑ การพิจารณาผลงานของผู้ซึ่งสมควรจะได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ให้พิจารณาตามสาขาวิชา สาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขาพร้อมกัน ดังต่อไปนี้

- (๑) มนุษยศาสตร์
- (๒) ศึกษาศาสตร์
- (๓) วิจิตรศิลป์
- (๔) สังคมศาสตร์
- (๕) นิติศาสตร์
- (๖) วิทยาศาสตร์
- (๗) วิศวกรรมศาสตร์
- (๘) แพทยศาสตร์
- (๙) เกษตรศาสตร์ หรือ

(๑๐) สาขาวิชาการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาการขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พิจารณาเห็นสมควร

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการเสนอผลการพิจารณาการขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ต่อ ก.พ. และเมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาเป็นประการใดแล้ว ให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาชี้ขาด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

สารบัญ เล่ม ๔

ระเบียบ

ว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๓๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงลงมติให้วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ ผู้เสนอชื่อผู้ซึ่งสมควรจะได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา ต่อคณะกรรมการตามข้อ ๘ ได้แก่

(๑) กระทรวงทบวงเจ้าสังกัด หรือกระทรวงทบวงที่เกี่ยวข้องกับผลงานของผู้ซึ่งสมควรจะได้รับการพิจารณาขอพระราชทาน

(๒) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

(๓) ราชบัณฑิตยสถาน

(๔) สภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันอุดมศึกษาที่เทียบเท่ามหาวิทยาลัย

(๕) สถาบันที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือ

เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา

(๖) ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยาในสาขาเดียวกันกับผู้ซึ่งสมควรจะได้รับการพิจารณาขอพระราชทาน”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒

พลเอก ชชาติชาย ชุณหะวัณ

นายกรัฐมนตรี

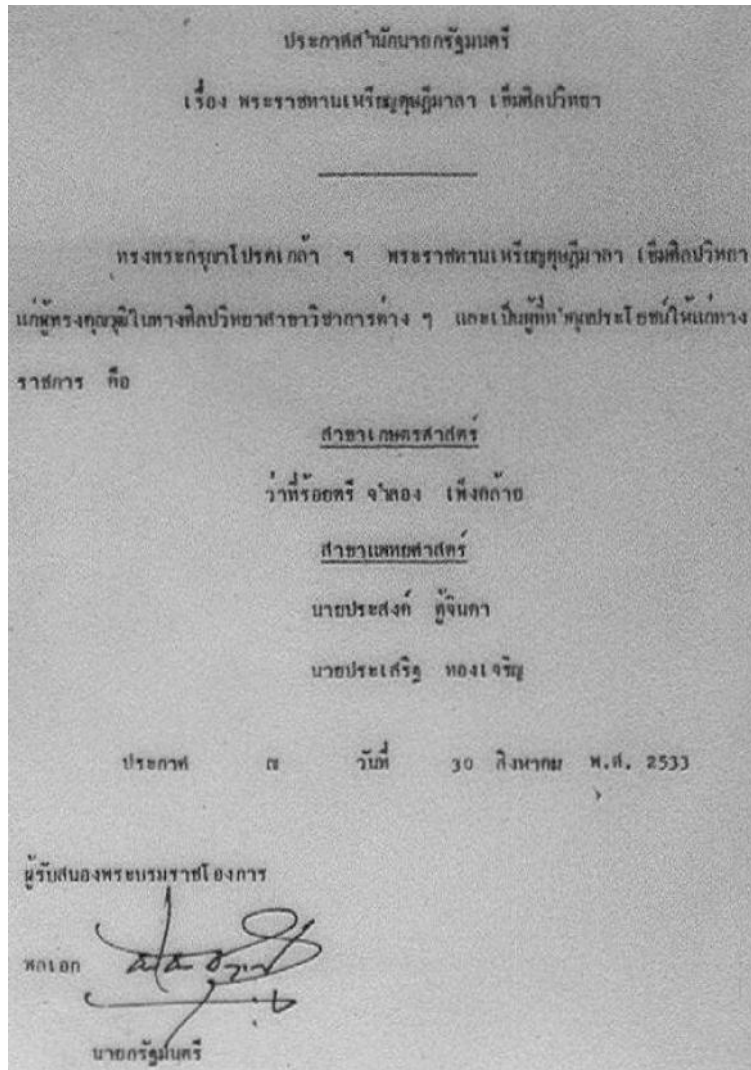
๓๐๓

ปี	มีผู้ได้รับ/เหรียญ
๒๔๙๕-๒๕๕๖ (๖๒ ปี)	๑๘๒
๒๕๐๙, ๒๕๑๗	๘
๒๕๑๒	๑๔
๒๔๙๕-๒๕๒๑ (๒๗ ปี)	๖๐
๒๕๒๓	๑๐
๒๕๕๐, ๒๕๕๑, ๒๕๕๓, ๒๕๕๕	๘
๒๕๒๒ - ๒๕๕๖ (๓๕ ปี)	๑๒๒

ราชบัณฑิตปัจจุบัน (๕ มีนาคม ๒๕๕๗) มีผู้ได้รับที่มีชื่อพอยู่ (ประมาณ) ๔๐ เหรียญ

สารบัญ เล่ม ๔

โรชิน

โรชิน สารพิษที่เขย่าวระบบความปลอดภัยของทำเนียบขาว และ
รัฐสภาอเมริกัน

พ.ศ. ๒๕๒๑ มีเหตุการณ์ที่อุบัติขึ้นจากการใช้สารพิษโรชินสังหาร
สายลับบัลแกเรียที่แปรพักตร์ ในมหานครลอนดอนเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ.
๒๕๒๑ ซึ่งรายละเอียดจะนำมาเล่าต่อไป

อีก ๓๕ ปีให้หลังพ.ศ. ๒๕๕๖ ใครๆก็เริ่มลืมเลือนเรื่องสารพิษ
โรชินกันหมดแล้ว คราวนี้เหตุอุบัติขึ้นอีกไปเขย่าขวัญที่ทำเนียบขาว
กรุงวอชิงตันเลยทีเดียว

วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

เหตุเกิดที่กรุงวอชิงตัน ดีซี สหรัฐ อเมริกา เดือน เมษายน ๒๕๕๖

สารบัญ เล่ม ๔

สำนักข่าวโรคติดต่อโปรเม็ตเมตส์ อ้างถึงผู้สื่อข่าวรอยเตอร์รายงานข่าวไว้ในหนังสือพิมพ์ ชิคาโก ทริบูนวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๖ Chicago Tribune, Reuters report <<http://www.chicagotribune.com/news/sns-rt-us-usa-obama-letterbre93g0ou-20130417,0,2770928.story>> ว่า

นายเอ็ดวิน โดโนแวน (Edwin Donovan) โฆษกของฝ่ายราชการลับ และรักษาความปลอดภัยทำเนียบขาวเปิดเผยว่า เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๕๖ ที่สำนักงานรับส่งเอกสารของทำเนียบขาว (อยู่กันคนละอาคารกับอาคารทำเนียบ) ในการคัดกรองจดหมายก่อนนำเสนอประธานาธิบดี พบว่ามีจดหมายฉบับหนึ่ง จำหน้าของถึงประธานาธิบดี บาร์ค โอบามา ในจดหมายบรรจุ เป็นสารที่ได้รับการขึ้นสูตรเบื้องต้นแล้วพบว่าเป็น **สารพิษผลิตชีพ ชื่อ “โรซิน”**

ก่อนหน้านั้นเพียงไม่กี่วัน ก็มีข่าวในซีเอ็นเอ็นว่ามีจดหมายสารพิษผลิตชีพโรซิน ส่งไปยังวุฒิสมาชิกแล้ว ๒ ท่านคือวุฒิสมาชิกรัฐอะลาบามา Senator Richard Shelby และวุฒิสมาชิกรัฐมิชิแกน Senator Carl Levin

เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๖ วุฒิสมาชิกรัฐ มิสซิสซิปปี Senator Roger Wicker ก็ได้รับ “สารพิษโรซิน” เช่นนั้นอีกเช่นกัน

เจ้าหน้าที่เอฟบีไอได้เข้าทำการสอบสวนแล้วในเบื้องต้น ยังไม่พบเบาะแสว่า สารพิษผลิตชีพที่ส่งไปแล้วหลายฉบับนี้ จะมีส่วนเชื่อมโยงกับเหตุการณ์วางระเบิดสังหารในมทรรวมวังมาราธอนที่นครบอสตันเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๖ นั้นแต่อย่างใด

วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๖ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าจับกุม แพะได้ตัวหนึ่ง ชื่อ นายพอล เควิน เคอร์ติส อายุ ๔๕ ปี ชาวเมือง โครินธ์ รัฐ มิสซิสซิปปี (Paul Kevin Curtis, 45, Corinth, Miss) จับตัวไปได้ไม่กี่วัน หลังจากสอบสวนและตรวจค้นทั้งบ้านพักของพอล ของญาติ และบ้านภรรยาเก่าแล้ว ก็ไม่พบ

หลักฐานใดๆพอที่จะผูกมัดพอลได้ จึงจำเป็นต้องปล่อยผู้ต้องหา อย่างไรก็ตาม พอลได้ตั้งข้อสังเกตว่า นาย เจ. เอเวอเรทท์ ดัชเก้ (J. Everett Dutschke) อายุ ๔๑ ปี ชาวเมือง ทูเปโล รัฐเดียวอัน เป็นครูสอนวิชาต่อสู้ป้องกันตัวและเป็นคู่อริของตนอย่างต่อเนื่องมาเป็นปี พยายามจะป้ายความผิดให้ตนเองเหลือเกิน จนน่าสงสัย เจ้าหน้าที่จึงได้ไปจับแกะหรือแพะหรือผู้ร้ายตัวจริง ก็ยังไม่ทราบ

วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ เวลา ๐๑.๓๐ น. เจ้าหน้าที่จึงได้ไปเชิญตัว คุณดัชเก้ไปทำการสอบสวน จากการตรวจค้นบ้าน รถยนต์ และอีกหลายบริเวณ พบเบาะแสว่า ตรวจพบสารไรซินจำนวนน้อยๆ แล้ว แต่ผู้ต้องสงสัย ก็ยืนยันกระต่ายขาเดียวปฏิเสธเสียงแข็งว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ศาลก็ยังไม่อนุญาตให้ผู้ต้องหาประกันตัวออกไปได้

ขณะนี้การสอบสวนกำลังดำเนินไปด้วยความก้าวหน้า อันจะได้นำผลมาเสนอในโอกาสต่อไป

เหตุเกิดที่มหานครลอนดอน เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑

วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เวลา ๐๖.๒๗ นาฬิกา มีข่าวรายงานทางวิทยุบีบีซี และสำนักข่าว ซีเอ็นเอ็นได้นำเอาเรื่องราวเหตุฆาตกรรมลึกลับของขบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ท่ามกลางสงครามเย็นที่โลกกำลังประสพอยู่ มาเปิดเผย <<http://edition.cnn.com/2003/WORLD/europe/01/07/terror.poison.bulgarian/index.html>>.]

ชายผู้เคราะห์ร้ายคือนาย จอร์จี้ มาร์คอฟ (Georgi Markov) ถูกฆาตกรรมในมหานครลอนดอน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยสารพิษชนิดหนึ่งที่ซ่อนไว้ที่ปลายร่มกันฝนที่ดัดแปลงปลายร่มกันฝนให้แหลมและบรรจุกรีต สารพิษไรซินเอาไว้ แล้วทิ้งแทงเอา ตามรายงานข่าวความว่า

นายมาร์คอฟ เป็นสายลับคอมมิวนิสต์บัลแกเรีย ที่แปรพักตร์ไปปฏิบัติงานอยู่ที่สถานวิทยุ บีบีซี เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๒๑ มาร์คอฟ

สารานุกรม เล่ม ๔

เดินออกจากที่ทำงานที่ “บุช เฮ้าส์ - Bush House” ในมหานครลอนดอน แล้วเดินข้าม “สะพานวอเตอร์ลู – Waterloo Bridge” เพื่อไปขึ้นรถไฟกลับบ้านที่ “แคลิฟแฮม – Clapham” ทางตะวันตกเฉียงใต้ของมหานคร

ขณะที่ขึ้นรถอยู่ที่ป้ายรถเมล์ มาร์คอร์ฟู้ลิ่งคิดว่า เจ็บแปล็บที่สะโพก และเห็นชายผู้หนึ่งกำลังก้มลงเก็บร่มกันฝนแล้วก็รีบเดินหนี ข้ามถนนไปขึ้นรถแท็กซี่หลบหนีไป

หลังจากนั้น มาร์คอฟ เจ็บ ๆ แสบ ๆ ที่แก้มก้น พยายามดูพบว่าที่แก้มก้นมีตุ่มแดงๆ อยู่ตุ่มหนึ่ง ได้เล่าเรื่องทั้งหมดให้เพื่อนร่วมงานฟังเหมือนกัน แต่ก็ไม่ได้คิดว่าจะมีเหตุร้าย อันที่จริง มาร์คอฟ เคยโดนลอบสังหารมาแล้ว ๒ ครั้ง แต่ก็รอดพ้นไปได้ ไม่นึกไม่ฝันว่า คราวนี้ก็เป็นความพยายามลอบสังหาร คิดไปว่าเป็นอุบัติเหตุทำร่มกันฝนหลุดมือ หล่นและพลาดมาโดนเท่านั้น

กลับไปบ้าน อาการเจ็บแสบก็ไม่ลดลง แถมยังรู้สึกว่ามีไข้ ตัวร้อน จึงไปขอการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล แพทย์รับไว้รักษาในโรงพยาบาล และอีก ๔ วันต่อมาคือวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๒๑ ก็สิ้นใจ

พยาธิแพทย์และนักวิทยาศาสตร์ ที่ศูนย์อาวุธชีวภาพแห่งสหราชอาณาจักร - UK Government's Germ Warfare Centre ที่ “พอร์ตตันดาวน - Porton Down” ได้ร่วมมือกันตรวจศพรายงานสรุปผลการตรวจว่า

นายมาร์คอฟถูกฆาตกรรมโดยถูกสารพิษไรซินในปริมาณ

๐.๒ มิลลิกรัม

ทั้งนี้เนื่องจากสารพิษไรซินที่ทำเป็นเกร็ดเม็ดเล็ก ๆ นั้น ละลายเข้าร่างกายยังไม่หมด เหลือตกค้างไว้ให้ชันสูตรพบได้อยู่ที่เนื้อสะโพก

แม้ว่าเจ้าหน้าที่อังกฤษ เจ้าหน้าที่บัลแกเรีย และตำรวจสากล ได้ร่วมมือกันเพื่อแกะรอยฆาตกร และเครือข่ายในการสังหารอยู่หลายปี แต่ก็ไร้ร่องรอย

ปมประเด็นในเหตุจูงใจฆาตกรรมครั้งนี้ คงจะเนื่องมาจาก นาย มาร์คอฟได้นำเรื่องราวที่มีคอมมูนิสต์ระดับสูงในประเทศบัลแกเรีย วางแผน ฆาตกรรมบุคคล ๒ คน แต่ล้มเหลว มาเปิดเผยทางวิทยุกระจายเสียงปีปีซี ทางการสอบสวน ก็สรุปได้แต่เพียงตั้งข้อสงสัยว่า น่าจะเป็นฝีมือ ของ เคจีบี ของสหภาพโซเวียต และหน่วยตำรวจลับบัลแกเรียร่วมมือกัน

เมื่อเดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๕ นายพล วลาดีเมียร์ โทโดรอฟ (General Vladimir Todorov) อดีตหัวหน้าสืบราชการลับของบัลแกเรีย ถูก ตัดสินจำคุก ๑๖ เดือนเนื่องจากพยายามทำลายเอกสารรายงานลับเกี่ยวกับ กรณีฆาตกรรมครั้งนี้ เป็นจำนวนถึง ๑๐ เล่มทีเดียว

ผู้ต้องสงสัยที่อยู่เบื้องหลังการสังหารรายที่ ๒ คือ นายพล สโตวาน ซาโวฟ (General Stovan Savov) รัฐมนตรีช่วยว่าการมหาดไทย ก็กำลังอยู่ในระหว่างการถูกไต่สวนเรื่องพัวพันการทำลายเอกสารนั้น ก็ทำอัตวินิบาต กรรม ฆ่าตัวชิงตายไปเสียก่อน

สายลับบัลแกเรีย อีกรายหนึ่ง นายวาซิล คีอทเซฟ (Vasil Kotsev) ผู้ซึ่งต้องสงสัยว่าเป็นหัวหน้าในการวางแผนสังหารมาร์คอฟ ก็ตายจาก อุบัติเหตุรถยนต์ที่ประหลาด ที่ไม่น่าจะเกิด ตายตามไปอีกคนหนึ่ง คดีจึง ค่อนข้างจะมีดมน อย่างไรก็ตามทางการสกอตแลนด์ยาร์ดแถลงว่า ยังไม่ได้ ปิดคดีนี้

จากเหตุฆาตกรรมรายนี้ ชี้ให้เห็นว่าโรซิน

- ◆ สะกัดได้จากพืชขึ้นง่ายในธรรมชาติ หาได้ง่าย ผลิตก็ไม่ยาก
- ◆ แหล่งที่เป็นต้นกำเนิดสารโรซิน คือ เมล็ดละหุ่ง หรือชื่อทาง

พฤกษศาสตร์ว่า *Ricinus communis* **ที่เมล็ดพืชนำมาผลิตไปใช้ในทาง เวชกรรม เช่น น้ำมันละหุ่งยาระบาย และใช้ในอุตสาหกรรม เช่น น้ำมัน ไฮดรอลิก น้ำมันเบรก แต่การจะได้สารพิษโรซินนั้น กรรมวิธีจะ แตกต่างออกไปจากวัตถุประสงค์ ๒ ประการแรก**

สารานุกรม เล่ม ๔

เมล็ดสะทู่

- ◆ สารพิษไรซินนี้ มีพิษสูง ใช้ในปริมาณน้อยนิดก็ปลิดชีพมนุษย์ ผู้ใหญ่ได้ ดังเช่นรายนายมาร์คอฟ ก็ได้รับสารพิษเพียง ๐.๒ มิลลิกรัม (ยาเม็ดพาราเซตามอล แก้วใช้ แก้วปวดหนึ่งเม็ดมีปริมาณยา ๕๐๐ มิลลิกรัม สูงกว่าสารพิษไรซินถึง ๒,๕๐๐ เท่า) อันที่จริงแล้ว เพียงไม่กี่ไมโครกรัมก็เกิดพิษแล้ว
- ◆ เป็นสารพิษที่นักลี้ลับที่อาจมีผู้ประสงค์ร้ายนำไปผลิตเป็นอาวุธชีวภาพเพื่อทำลายล้างมวลมนุษยชาติได้มากที่สุดทีเดียว
- ◆ ถูกดูดซึมเข้าร่างกายได้ง่าย ได้หลายทาง เช่น กิน สูดนม ชีด หรือแม้กระทั่งถูกทาก็ยังดูดซึมได้

สารพิษไรซินคืออะไร

เรื่องราวของไรซินนี้ ผู้นิพนธ์ได้เก็บความเรียบเรียงจากโปรเจกต์เมด ที่คัดบทความทางวิชาการในหนังสือ ดังนี้

Lutwick LI, Gradon J, Zellen J: Category B Biotoxins. In Lutwick LI, Lutwick SM (eds), Beyond Anthrax: Bioterror - The Weaponization of Infectious Diseases.

ไรซิน

สำนักพิมพ์ Springer-Humana, New York, 2009, New York, หน้า 181-206:

ไรซินมีคุณสมบัติเป็นไกลโคลิวาร์โปรตีน เป็นสารที่มีพิษโดยไปยับยั้งการสังเคราะห์โปรตีนของยูคาริโอตเซลล์ กลไกก็คือ มีเอ็นไซม์ไปย่อยเอา "อะเดนิน เรสซิดีวหนึ่งอนุ (กรดอะมิโนลำดับที่ ๔๓๒๔) ที่อยู่ตรงปลาย 3-prime end of 28S ribosomal RNA. ออกไป การย่อยออกไปนี้ ไปทำให้มีการเชื่อมต่อของ factor-2 ยาวออกไปทำให้โครงสร้างที่มี subunit A chain และ subunit B chain ที่เชื่อมยึดกันไว้โดย disulfide bond เกิดขึ้นไม่ได้ subunit B chain เป็นตัวการที่จะให้มีการเชื่อมต่อกับพื้นผิวของเซลล์จึงขาดหายไป

ลักษณะของการเกิดพิษของสารพิษไรซินในหนูสัตว์ทดลองนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการที่ได้รับสารพิษ

โดยการสูดดม หรือ ฉีดเข้าหลอดเลือด ขนาด LD50 เท่ากับ ๓-๕ ไมโครกรัม ต่อน้ำหนักตัว ๑ กิโลกรัม

โดยการฉีดเข้าช่องท้อง ฉีดเข้าได้หนัง หรือ ฉีดเข้าไปในกระเพาะอาหาร ขนาด LD50 เท่ากับ ๒๐-๒๕ ไมโครกรัม ต่อน้ำหนักตัว ๑ กิโลกรัม

หลังจากที่ได้รับสารพิษไรซินเข้าไปแล้ว จะกินเวลาที่ทำให้หนูตายคือ

หลังการสูดดมกินเวลา ๖๐ ชั่วโมง

หลังการการฉีดเข้าหลอดเลือด กินเวลา ๙๐ ชั่วโมง

หลังการได้รับสารพิษโดยวิธีอื่นๆ กินเวลา ๘๐ - ๑๐๐ ชั่วโมง

สัตว์ประเภทอื่นๆ ที่นำมาทดลองนั้นพบว่า ม้าจะไวต่อสารพิษมากที่สุด กบและไก่ จะไวต่อสารพิษน้อยที่สุด

สารบัญ เล่ม ๔

อาการการเกิดพิษจะปรากฏโดยทั่วไป ๖-๑๒ ชั่วโมงหลังได้รับสารพิษ อาจปรากฏได้เร็วกว่านั้น คือเพียงภายหลัง ๓ ชั่วโมงก็ได้ นับว่ากินเวลานานกว่าสารพิษอื่นๆที่มีพิษต่อบอด แต่ก็เร็วกว่าสารพิษที่เกิดจากการติดเชื้อ

ในกรณีนายมาร์คอฟนั้น มีอาการแสดงของอวัยวะหลายอวัยวะล้มเหลว (multiorgan failure) อย่างเห็นได้ชัด มีปริมาณเม็ดเลือดขาวเพิ่มขึ้นด้วย

ในขบวนการก่อการร้ายสากลนั้น คงจะใช้พันเป็นละของฝอยมากกว่า เพราะจะทำให้มีการทำลายล้างมวลมนุษย์ได้เป็นจำนวนมากๆ หรืออาจผสมในอาหาร หรือน้ำดื่ม เพราะการผลิตให้ได้สารพิษปริมาณที่มากนั้นไม่ใช่เรื่องที่มีความลำบากยุ่งยากอะไรมาก

อาการและการแสดงของการเกิดพิษ ก็ไม่มีลักษณะจำเพาะแต่อย่างใด ทำให้การจะติดตามสอบสวนหาเบาะแสทำได้ลำบาก บางครั้งก็จะทำให้เสียเวลาในการวินิจฉัยแยกโรคจากโรคติดเชื้ออื่น เช่นโรคแอนแทรกซ์ เป็นต้น

นอกจากมีการใช้สารพิษไรซินแล้ว มีข่าวว่าในประเทศซีเรียในขณะนี้ ก็มีข่าวว่า มีการนำเอาสารเคมีที่เป็นพิษมาใช้ คือก๊าซ “ซาริน” ซึ่งผู้นิพนธ์ จะนำมาเล่าในโอกาสต่อไป

๑๐๘

สารพิษซารินในซีเรีย

ผมเก็บข่าวจากโปรเม็ต เมล์ ซึ่งเป็นสำนักข่าวของสมาคมโรคติดต่อเชื้อสากลเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคมศกนี้ (๒๕๕๖) อ้างแหล่งข่าวจากเอฟอี และรอยเตอร์ในเนื้อหาข่าวกล่าวว่า ตามที่มีข่าววิทย์ “เสียงอเมริกา วีไอเอ” เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ ว่า รัฐบาลซีเรีย ได้ใช้ “ซาริน” สารเคมีอันเป็นสารพิษที่เคยมีการนำมาใช้เป็น “อาวุธเคมี” กับกลุ่มผู้ต่อต้านและประชาชนในภาคเหนือของประเทศนั้น และ ประธานาธิบดี บาชาร์ อัล-อัสซาด (Bashar al-Assad) และรัฐบาลซีเรียกล่าวว่าอาวุธเคมีดังกล่าวที่เมืองฮาเลบไปนั้น กลุ่มผู้ต่อต้านเป็นผู้นำมาใช้เอง เพื่อที่จะโยนความผิดให้กับฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายต่อต้านก็แย้งว่า ประธานาธิบดี อัล-อัสซาด ต่างหากที่เป็นผู้รับผิดชอบ

สารบัญ เล่ม ๔

เอกอัครราชทูตอเมริกันประจำซีเรีย ได้รายงานต่อคณะกรรมการสิทธิการต่างประเทศของรัฐสภาว่า ยังไม่มีหลักฐานที่จะยืนยันได้ว่ามีการใช้อาวุธเคมีชนิดดังกล่าวนั้นจริง

ประธานาธิบดี บารัค โอบามา กล่าวว่า รัฐบาลอเมริกัน กำลังติดตามสอบสวนเรื่องนี้ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนอย่างเร่งด่วนและเข้มงวด เพราะการใช้อาวุธเคมีนั้น เป็นการละเมิดต่อสนธิสัญญาสากลว่าด้วยการห้ามใช้อาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพ (อาวุธเชื้อโรค) ซึ่งเป็นการทำลายล้างมวลมนุษยชาติ ท่านประธานาธิบดีกล่าวต่อไปว่า ไม่ว่าฝ่ายใดก็ตามที่นำอาวุธเคมีไปใช้จริง ก็นับว่าเป็นเรื่องที่น่าเศร้าเสียใจมาก ในการตัดสินใจในปฏิบัติการดังกล่าว

รัฐบาลซีเรียได้ร้องขอต่อเลขาธิการ องค์การสหประชาชาติ นายบัน คี-มุน ให้ส่งคณะผู้เชี่ยวชาญเข้าไปสอบสวนเรื่องนี้เป็นการเร่งด่วนด้วย และรัฐบาลซีเรียก็ขอให้เมืองคัการกลางเข้าไปสอบสวนเรื่องนี้ด้วยแล้ว

ทางด้านกรุงลอนดอน นายกรัฐมนตรี เดวิด แคเมอรอน ก็แถลงข่าวว่า ข่าวการใช้อาวุธเคมี เป็นเหตุผลพอเพียงในการขยายเวลาในการห้ามการจำหน่ายอาวุธ ของประเทศในสหภาพยุโรปให้แก่ซีเรีย

สำนักข่าวโปรเม็คเคิล ติดตามเรื่องนี้และรายงานว่า เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ คณะผู้เชี่ยวชาญนำคณะโดยศาสตราจารย์ เอกเซลล์สตรอม (Ake Sellstrom) จากมหาวิทยาลัยอูเมีย (Umea University) ได้รายงานต่อเลขาธิการสหประชาชาติว่า “มีการใช้อาวุธเคมีในประเทศซีเรียจริง แต่ยังไม่ชัดเจนว่าจะเป็นสารเคมีประเภทใด และยังไม่ชัดเจนว่าฝ่ายใดเป็นผู้นำมาใช้” ก่อนหน้าที่รายงานจะถึงมือนายบัน คี-มุน ประธานาธิบดีฝรั่งเศสก็ออกมาแถลงข่าวนี้อแล้ว ตัดหน้าไปเพียงไม่กี่ชั่วโมง

หนังสือพิมพ์วอชิงตันโพสต์ฉบับวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ รายงานข่าวจากทำเนียบขาวว่า ประธานาธิบดี บารัค โอบามา ได้รับรายงานว่า

ทหารฝ่ายจรักรักดีต่อรัฐบาลซีเรีย เป็นผู้ใช้อาวุธเคมี “ซาริน” โดยหลักฐานนี้ จะทำให้รัฐบาลอเมริกันเปลี่ยนแปลงนโยบายเกี่ยวกับความช่วยเหลือฝ่ายต่อต้านต่อไป หลักฐานที่ยืนยันว่า อาวุธเคมีที่มีการนำไปใช้นั้น คือสารเคมี “ซาริน” ได้จากผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ “Le Monde” ๒ คนที่ได้ลักลอบเอา บัสสาวะนำออกไปส่งเป็นตัวอย่างตรวจไปตรวจที่ศูนย์ป้องกันการใช้อาวุธ นิวเคลียร์ ชีวภาพ และเคมี (French Centre for Nuclear, Biological and Chemical Defence) ซึ่งตั้งอยู่ที่ตอมใต้ของกรุงปารีส พบว่ามีสารเคมี “isopropyl methylphosphonic acid” อันเป็นสารเคมีที่เกิดจากการที่ได้รับ สารเคมี “ซาริน” และถูกเปลี่ยนแปลงในร่างกายมนุษย์ ซึ่งศาสตราจารย์ อะลาสแตร์ เฮย์ ที่มหาวิทยาลัยลิตส์ในอังกฤษ ยืนยันว่า การตรวจพบสารนี้ได้จากการที่ร่างกายได้รับสารเคมี “ซาริน” เท่านั้น และสารนี้จะตรวจพบในเลือดและปัสสาวะได้นานถึง ๖ สัปดาห์ หลังได้รับสารเคมี “ซาริน” นอกจากนั้น หนังสือพิมพ์ฉบับดังกล่าว ยังได้ตรวจเลือดที่ลักลอบออกมาจาก “เมืองซาราเค็บ – Saraqeb” เมืองทางภาคเหนือของซีเรีย โดยคนอื่น ก็ตรวจพบสารเคมีซารินในปริมาณ ๙.๕ นาโนกรัมต่อเลือด ๑ ซีซี. ทั้งทางการ

สารบัญ เล่ม ๔

ฝรั่งเศสจึงเชื่อด้วยความมั่นใจว่ามีการใช้สารเคมี “ซาริน” เป็นอาวุธชีวภาพในประเทศซีเรียจริง ภาพวิดีโอที่คนของผู้ป่วยก็แสดงให้เห็นว่าอาการแสดงต่าง ๆ ก็สอดคล้องเข้ากันได้กับผู้ป่วยที่แพ้พิษซารินนั่นเอง

ในช่วงแรก ๆ ที่มีข่าวนั้น มีผู้เสียชีวิตไปแล้วประมาณ ๑๐๐-๑๕๐ ราย ผู้เชี่ยวชาญอาวุธเคมีที่สถาบันวิจัยด้านสันติภาพสากล (International Peace Research Institute) ในประเทศสวีเดนให้ความเห็นว่า น่าจะยังไม่มี การใช้ในปริมาณมากนัก แต่การปฏิบัติเช่นนั้น คงไม่คุ้มค่า เพราะจะต้องถูกตรวจสอบย้อนหลังจากสังคมนานาชาติและจะถูกประณามและลงโทษด้วย

สารเคมีซาริน – sarin คือสารประเภทใด

ข้อความต่อไปนี้ได้นำข้อความบางส่วนจากหนังสือ “มหันตภัยอาวุธชีวภาพ และอาวุธเคมี” โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ จัดพิมพ์จำหน่ายโดย บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ จำนวน ๒๘๐ หน้า

ในทางสากลถือว่า ซารินเป็นอาวุธเคมีที่มีพิษร้ายแรงจึงถูกจัดไว้ว่าเป็นอาวุธทำลายล้างมวลมนุษย หรือ Weapons for Mass Destruction อันหมายถึง

อาวุธที่มีอำนาจสูง สามารถทำลายล้างมวลชนได้ที่ละมากๆ ทั้งทหารและพลเรือน โดยมีเป้าหมาย

๑. ทำลายเป้าหมายทางทหาร
๒. ทำลายเป้าหมายทางพลเรือน
๓. ทำลายพืชผล
๔. ทำลายปศุสัตว์

อาวุธที่มีอำนาจสูง สามารถทำลายล้างมวลชนได้ที่ละมากๆ นั้นอาจจัดไว้ในประเภทใดประเภทหนึ่งได้ดังต่อไปนี้คือ

สารพิษขารึ

๑. สารเคมี
๒. สารกัมมันตรังสี
๓. ระเบิดนิวเคลียร์
๔. สารชีวภาพ
๕. สารผสมมีทั้งสารเคมีและชีวภาพผสมกัน

สำหรับอาวุธเคมีนั้นหมายถึงสารเคมีใด ๆ ที่ออกฤทธิ์โดยสำแดงพิษ เช่น

สารที่ออกฤทธิ์ เป็นพิษที่ขัดขวางต่อกระบวนการดำรงชีพจนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย หรือ ก่อภาวะชงักงันหรือก่ออันตรายต่อร่างกายได้อย่างถาวร ทั้งนี้ไม่รวมถึง สารบางอย่างที่เป็นผลพลอยได้ เช่น ควีนจากการระเบิด สารที่ทำให้เกิดแรงผลักดันขับเคลื่อน เช่น ออกซิเจนเหลว เป็นต้น สารเคมีเหล่านี้ อาจออกฤทธิ์ต่ออวัยวะระบบต่าง ๆ ดังนี้

๑. สารระคายต่อปอด ต่อระบบหายใจ (*lung irritant, lung agent, choking agent*) ได้แก่

- คลอรีน ไดฟอสจีน เอฟเอฟไอบี และฟอสจีน (Chlorine, Diphosgene, FFIB Phosgene)

๒. สารพิษต่อเลือด (*blood agent, blood gas*) ได้แก่

- อาร์ซีน ซัยอะไนเจน คลอไรด์ และ ไฮโดรเจน ซัยอะไนด์ (Arsine, Cyanogen chloride, Hydrogen cyanide)

๓. สารก่อตุ่มพุพอง (*vesicant, blister agent*) ได้แก่

ก๊าซ มัสตาร์ด, เอธิล ไดคัลออโรอาร์ซีน, เมธิลไดคัลออโรอาร์ซีน เลวี่ไซท์ ๑, เลวี่ไซท์ ๒, เลวี่ไซท์ ๓ สารผสมก๊าซ มัสตาร์ดกับเลวี่ไซท์, ไนโตรเจน มัสตาร์ด ๑, ๒ และ ๓, ฟอสจีน อ็อกซิม และ เซสควี มัสตาร์ด (*Mustard gas, Ethyldichloroarsine, Methylchloroarsine, Lewisite 1, lewisite 2, lewisite*

สารเคมี เล่ม ๔

3, Mustard and lewisite mixture, Nitrogen mustard 1, 2, 3, Phosgene oxime, Sesqui mustard)

พืชหมามูยของไทยเราน่าจะเรียกว่าเป็นอาวุธชีวภาพได้เหมือนกัน

๔. สารก่อพิษต่อระบบประสาท (Nerve agents) ได้แก่

- GA or tabun
- **GB or sarin**
- GD or soman
- GE
- GF
- VE
- VG
- VM
- VX

๕. *Psychedelic drug* สารก่อให้เกิดจิตหลอน หรือสารหลอนจิต
ได้แก่

- Agent 15,
- BZ
- Lysergic acid -25 or LSD
- Mescaline
- Phenylcyclidine
- Psilocybin

๖. *Incapacitating agent* สารก่อภาวะชะงักงัน สารก่อภาวะไร้
ความสามารถ ได้แก่

- Morphine

สารพิษชาริน

- Amphetamine
- Cocaine
- Dexamphetamine, Methamphetamine

ชาริน

สารพิษต่อระบบประสาท - ชารินนับว่าเป็นสารเคมีที่มีพิษรุนแรงที่สุดในกลุ่มนี้

- เป็นของเหลว ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น ระเหยได้ที่อุณหภูมิห้อง ละลายได้ในน้ำทุกความเข้มข้น

- หากต้องการนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นอาวุธเคมีที่ออกฤทธิ์ต่อระบบหายใจในช่วงเวลาสั้นๆ เพื่อก่อการร้าย นำไปใช้ในวันที่อากาศอบอุ่น ไม่หนาวเย็น สารชารินก็จะระเหยเป็นไอได้มากพอที่จะก่อพิษ หากอากาศเย็นจะระเหยได้น้อยก็นิยมใช้พ่นเป็นละอองฝอยหรือบรรจุไว้ในหัวระเบิด เมื่อระเบิดตกลงสู่พื้นดิน ผู้คนที่อยู่บริเวณนั้นก็จะได้รับสารพิษเข้าทางผิวหนังก่อน และต่อมาชารินก็จะระเหยออกมาเป็นก๊าซทำให้แพ้พิษโดยทางหายใจได้อีกโสดหนึ่งด้วย

- เกิดพิษจากไอระเหยเข้าทางการหายใจ และเยื่อปอด หากกินก็เกิดพิษได้ ดูดซึมเข้าทางผิวหนังก็ได้ แต่ได้ไม่มากนัก อาจไม่ทำให้ถึงตาย

เมื่อได้รับสารพิษเข้าไปแล้ว ระยะเวลาที่จะเกิดอาการต่างๆ ขึ้นอยู่กับปริมาณของสารพิษที่ได้รับ อาการจะคล้ายๆ แพ้พิษ สารเคมีกำจัดศัตรูพืชประเภทออร์แกโนฟอสเฟต ได้แก่ น้ำมูกไหล น้ำตาไหล ปวดลูกตากระบอกตา ตาพร่า รูม่านตาแคบ และอาการอื่นๆ เช่น เหงื่อไหลพรากๆ น้ำลายไหล ฟุ้งพวมมาก แน่นหน้าอก หายใจหอบ หัวใจเต้นผิดปกติ อาจเต้นเร็วหรือเต้นช้าก็ได้ แรงดันเลือดผิดปกติ อาจแรงดันต่ำ หรือแรงดันสูง อ่อนเพลีย

สารบัญ เล่ม ๔

ปวดศีรษะ มีความรู้สึกสับสน คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเดิน ปัสสาวะบ่อย กล้ามเนื้อกระตุกๆ และอาจมีอาการชัก ถ้าได้รับเข้าไปในร่างกายในปริมาณมาก อาจหมดสติ ชักกระตุก เป็นอัมพาต การหายใจล้มเหลว หยุดหายใจ และตายในที่สุด

- ปริมาณสารอินที่สู่ว่างกายโดยการสูดหายใจเข้าไป หรือโดยดูดซึมผ่านทางเยื่อปอดแล้ว ก่ออันตรายถึงขั้นเสียชีวิตมีค่าประมาณ ๐.๐๕ มิลลิกรัม ต่อ น้ำหนักตัว ๑ กิโลกรัม หากได้รับทางผิวหนัง จะต้องได้รับในขนาด คนละ ๑๐๐ ถึง ๒๐๐ มิลลิกรัม หรือในบางกรณีในบางคน อาจสูงถึง ๑,๗๐๐ มิลลิกรัมก็มี หากได้รับโดยการกิน (สารพิษชนิดนี้จะละลายในน้ำได้ดี ปนเปื้อนในน้ำดื่มได้) หากได้รับในปริมาณ ๐.๑๔ มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว ๑ กิโลกรัม ก็จะทำให้เสียชีวิตได้ จากการได้รับสารพิษจากการหายใจเอาสารพิษเข้าไป อาการแพ้พิษในตอนต้นคือ หลอดลมใหญ่หดตัว หายใจไม่สะดวก อัมพาต และเสียชีวิต

- ระยะเวลาที่แพ้พิษจนถึงแก่กรรม อาจกินเวลาเพียงภายในไม่กี่นาที หรือภายใน ๑ ชั่วโมงก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวิถีทางที่ร่างกายได้รับสารพิษ และปริมาณของสารพิษที่ได้รับด้วย

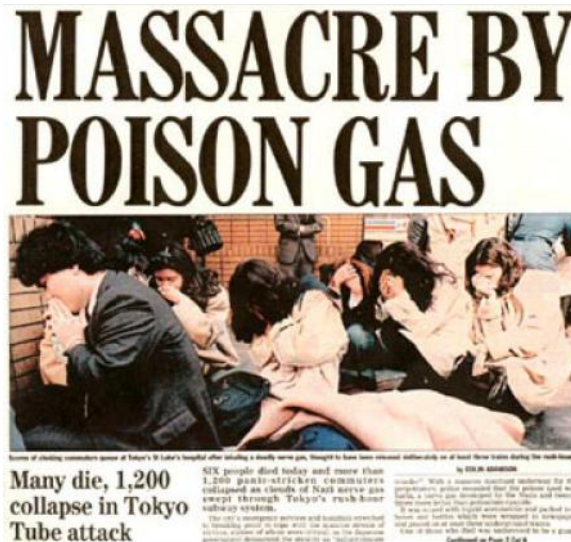
สำหรับการรักษา ถ้าโดนสารพิษจากระเบิดให้อาบน้ำชำระล้าง ผงสารอินออกให้เหลือให้น้อยเสียก่อนแล้วจึงรักษาประคับประคองและรักษาตามอาการ ให้น้ำเกลือเข้าหลอดเลือดดำ อาการแพ้พิษนั้น คล้ายคลึงกับการถูกพิษจากสารกำจัดแมลงศัตรูพืช คือ สารเคมีชาวินจะไปขัดขวางการทำงานของเอ็นไซม์ที่สำคัญในการครองชีพคือ อะเซติลโคลีน เอสเทอร์เอส ซึ่งจะมีผลให้การทำงานของกล้ามเนื้อ ทำให้กล้ามเนื้ออ่อนแรง ถ้าและหยุดทำงาน ยาที่ใช้ต้านพิษก็คือ “ยาอะโทรปีน – atropine”

เคยมีรายงานการนำเอาซารินมาใช้เป็นอาวุธมาก่อนบ้างหรือไม่?

๑. ระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๑ มีรายงานว่ามีการใช้สารซารินมาก่อน ในประเทศอิหร่าน แต่ไม่มีรายละเอียดว่า ฝ่ายใดเป็นผู้ใช้กับฝ่ายใด

๒. พ.ศ. ๒๕๓๔ วันโตเกียววิปโยค สถานที่เกิดเหตุคือที่ใจกลางกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

เหตุอุบัติขึ้นตอนเช้าตรู่วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ สมุนของขบวนการคั่งลัทธิโอม ชินริเคียว ได้นำเอา ถุงพลาสติก จำนวน ๕ ถุง ไปวางไว้บนพื้นรถไฟใต้ดินโดยสาร ๕ ขบวน ที่ต่างก็วิ่งจากชานกรุงมุ่งเข้าสู่กลางกรุงจาก ๕ ทิศทางต่าง ๆ กัน ภายในถุงบรรจุของเหลวซึ่งเป็นสารเคมี สารมีพิษต่อระบบประสาทชื่อ ซาริน โดยใช้กระดาษหนังสือพิมพ์ห่อหุ้มถุงสารพิษเอาไว้อีกชั้นหนึ่ง เมื่อจะลงจากรถใต้ดิน ก็ให้ปลายรุ่มกันฝนที่มีเหล็กแหลมติด

สารบัญ เล่ม ๔

อยู่ แทะงดูงให้แตก ของเหลวภายในถูกรั่วออกนอกดูง และระเหยกลายเป็นแก๊สพิษ ฟุ้งกระจายไปทั่วรถโดยสาร ก่ออันตรายแก่ผู้โดยสารกันทั่ว ผู้โดยสารก็ต่างก็ร้องขอความช่วยเหลือระงมไปหมด มีข่าวการขอความช่วยเหลือจากสถานีแล้ว สถานีเล่า ขณะเดียวกัน รถไฟก็ยังมีวิ่งเข้าสู่ใจกลางมหานคร เข้าสู่วงแหวน คาสุมะคาเซกิ อันเป็นที่ตั้งของที่ทำการที่สำคัญของรัฐ และเป็นที่ทำกรกรองบัญชาการใหญ่ของตำรวจแห่งชาติด้วย ในวันที่เกิดเหตุ นั้น มีสถานีรถไฟที่ได้รับผลกระทบมีถึง ๑๕ สถานี และที่หนักที่สุดที่สถานี ในทางรถไฟสาย ฮิบิยา มีผู้ได้รับสารพิษประมาณ ๓๐๐ ถึง ๕๐๐ คน รวมรายงานผู้ได้รับสารพิษจากทุกสถานีมีจำนวนประมาณ ๓,๘๐๐ ราย ต้องรับไว้รักษาในโรงพยาบาล ประมาณ ๑,๐๐๐ ราย บางรายไม่กี่ชั่วโมงก็มีอาการดีขึ้น และแพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้ บางรายก็ต้องอยู่โรงพยาบาลหลายวัน มีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ในวันนั้น ๑๒ ราย

ภายใน ๑๒ ชั่วโมง ตำรวจในชุดสวมหน้ากากป้องกันสารพิษก็ได้เข้าดูจู่โจมที่ช่องสุมของสมุนลัทธิฮิงยี่อุบาทก์ โอมชินริเคียว ซึ่งตำรวจพอจะรู้เบาะแสมมาแล้ว มีการผลิตอาวุธเคมี และอาวุธชีวภาพ (เชื้อโรค) สะสมเอาไว้ก่อการร้าย แต่ไม่ทราบว่าจะเริ่มเมื่อใดและที่ใด ต่อมาจึงได้จับหัวหน้าลัทธิ และการส่งฟ้องศาล ขบวนการนี้มีอิทธิพลมาก ทำให้มีความยุ่งยากซับซ้อนจนเวลาผ่านไปหลายปี พ.ศ. ๒๕๔๓ (เหตุการณ์เกิดเมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๘) ก็ยังตัดสินลงโทษไม่ได้ รอต่อมาอีกเป็นปีจึงได้มีการตัดสินลงโทษ

ครบ เวลาผ่านไป ๑๖ ปี ๕ เดือน วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ก็เกิดเหตุการณ์ซีเรียวิปโยคขึ้นอีก

จบ

หมึกพอล...ตำนานที่ต้องจารึก

คัดจากหนังสือพิมพ์ โพสต์ทูเดย์ออนไลน์ หน้ากีฬา วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เวลา ๐๓.๔๔ น. โดย...ทีมข่าวกีฬา

ลองไปถามคนแถวบ้านดูว่า แมสคอตบอลโลกครั้งที่ผ่านมาคือตัวอะไร ต้องมีหลายคนตอบว่า ปลาหมึกพอล แน่นอน....

ในช่วงฟุตบอลโลก ๒๐๑๐ รอบสุดท้าย เปิดฉากดวลแข้งกันที่แอฟริกาใต้ สิ่งหนึ่งที่น่าสงสารที่สุดคือ เจ้าเสื้อดาวนุ่ม “ซาคูมิ” แมสคอตประจำการแข่งขันเวิลด์คัพครั้งนี้

ซาคูมิถูกหยิบยกนำมาพูดถึงน้อยมากถึงมากที่สุด ทั้งที่มีดีกรีเป็นถึงแมสคอตเซียวนะเฟีย สาเหตุเป็นเพราะโดนเพื่อนร่วมโลกอย่าง “เจ้าหมึกพอล” ขโมยซีนไปแบบไม่ได้พูดไม่ได้เกิด แทบไม่ได้ออกสื่อกันเลย

๑๑๑

หลายเรื่อง หลายรส วยอารณ์ กับแนวประสาส์น

สารบัญ เล่ม ๔

เชื่อกันว่า ลองไปถามคนแถวบ้านดูว่า แมสคอตบอลโลกครั้งที่ผ่านมา คือตัวอะไร ต้องมีหลายคนตอบว่า ปลาหมึกพอล แน่นอน

แล้วลองถามด้วยว่า ซาคูมิ คืออะไร เผลอๆ อาจได้คำตอบกลับมาว่า อาหารญี่ปุ่น ด้วยซ้ำ อธิ

ส่วนสาเหตุที่ทำให้หมึกพอลตั้งฟ้าถล่มดินหลายครั้งไม่ต้องฉายซ้ำให้ เปลืองเนื้อที่ ซึ่งพอฟุตบอลโลกชุดมานปิดฉากลงไป เจ้าพอลก็กลับไปใช้ชีวิตตามประสาหมึกทั่วไปเหมือนเดิมที่ซีไลฟ์ อะควอเรียม เมืองโอเบอร์เฮาเซน ประเทศเยอรมนี

“พอลจะกลับไปทำหน้าที่เดิมของเขาคือการสร้างเสียงหัวเราะให้กับเด็ก ๆ” โฆษกของซีไลฟ์ กล่าว

หมึกพอล...ตำนานที่ต้องจารึก

หลังจากประกาศขอ “แขวนหววด” ไม่ขอพินธงเกมลูกหนังอีก ทำให้ข่าวคราวของเจ้าพอลเสียบหายไป จนกระทั่งกลางสัปดาห์ที่ผ่านมา ข่าวช็อกโลกก็ปรากฏขึ้นเมื่อ ซีไลฟ์ อะควอเรียม ออกมาแถลงว่า **หมึกพอล ตายแล้ว...**

คำถามมากมายเกิดขึ้นทันทีหลังจากนั้น มีทั้งคำถามปกติทั่วไปว่า ตายยังไง ตายเพราะอะไร ตายเมื่อไหร่ จะมีปลาหมึกตัวใหม่มาแทนมั๊ย รวมทั้งมีมหรรมการแฉเกิดขึ้นว่า ที่จริงหมึกพอลตายไปนานแล้ว !!

ย้อนอดีตหมึกพอล

ก่อนจะไปกล่าวถึงเรื่องอื่น ขออนุญาตย้อนประวัติของหมึกพอล กันสักเล็กน้อย เผื่อใครยังไม่เคยทราบที่มาที่ไป หรืออาจเคยทราบแล้ว แต่หลงๆ ลืมๆ ไปบ้าง

รายงานระบุว่า พอลเป็นหมึกเพศผู้ เกิดเมื่อเดือน มกราคม ๒๐๐๘ ที่เมืองเวย์มัท ในประเทศอังกฤษ แต่ข่าวบางกระแสอ้างว่า เจ้าพอลมาจาก

๑๑๓

หลายเรื่อง หลายรส วยอารณ์ กับแนวประสาส์น

สารบัญ เล่ม ๔

ทะเลอัลบาในอิตาลี ซึ่งหลายคนพยายามสอบถามข้อเท็จจริงจากเจ้าพอลแล้ว แต่มันใช้หนวดปิดปากเงียบไม่ยอมบปริปากตอบใดๆ ทั้งสิ้น (ฮา)

ศีกยูโร ๒๐๐๘ เป็นทัวร์นาเมนต์แรกที่เจ้าพอลถูกมอบหมายให้ทำนายผลของทีมชาติเยอรมนี ทว่าด้วยความที่ยังเป็นหนวดใหม่ (คล้ายๆ มือใหม่) ทำให้มีพลาดไป ๒ จากทั้งหมด ๖ นัด

แต่หลังจากสั่งสมความเก่ามา ๒ ปี เจ้าพอลจึงมาทำสถิติเพอร์เฟกต์ทายถูกหมดในฟุตบอลโลก ๒๐๑๐ กลายเป็นหมึกเซเลบไปในบัดดล ซึ่งช่วงระหว่งนั้นมีสารพัดสิ่งสารพัดทั่วโลกขอเกาะกระแส ฟันธงผลบอลบ้าง แต่ไม่มีตัวไหนสามารถเทียบชั้นและบารมีของพี่พอลได้เลย

หลังจากนั้นมีการยื่นข้อเสนอมากมายเข้ามายังซีไลฟ์ อะควอเรียมเพื่อขอซื้อตัวเจ้าหมึกพอล ไปไว้ในครอบครองด้วยจำนวนเงินก้อนโต แต่ซีไลฟ์อะควอเรียม บอกปฏิเสธไปหมด

อย่างไรก็ตาม เจ้าพอลยังถูกนำภาพขึ้นปกนิตยสารและโฆษณามากมาย หรือแม้กระทั่งถูกนำไปเป็นแอฟพลีเคชั่นบนมือถือ รวมทั้งได้รับเกียรติให้เป็นพลเมืองกิตติมศักดิ์ของสเปนอีกต่างหาก หลังจากทำนายว่าแข่งกระทิงจะปราบแข่งดัตช์ชีวแชมป์โลกไปครอง

แต่ที่น่าจะทำให้เจ้าพอลรู้สึกภูมิใจในฐานะ “ชายชาติปลาหมึก” ที่สุด คือ การที่บ้านเกิด อังกฤษ ได้แต่งตั้งให้ พอล เป็นทูตประจำทีมรณรงค์ขอทำหน้าที่เจ้าภาพศึกเวดส์คัพ ๒๐๑๔ ของเมืองผู้ดี โดย “ปิกนิลกาฟ” จอห์น บาร์นส์ อดีตปีกทีมสิงโตคำราม กล่าวว่า...

“พอลเป็นหนึ่งในผู้มีชื่อเสียงโด่งดังมากที่สุดของวงการฟุตบอลอย่างไม่ต้องสงสัย”

เกิดมาได้รับใช้แผ่นดิน อย่างน้อยก็ไม่เสียชาติเกิดแล้วเนอะพอลเนอะ พวกคิดร้ายต่อประเทศชาติเนะ หัดอายุปลาหมึกกันบ้างนะ

พอลไป...ใครมา

วันอังคารที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซีไลฟ์ อะควอเรียม ออกมาเปิดเผย เรื่องเศร้าว่า เจ้าหมึกพอลได้ลาโลกแล้ว โดยคาดว่าน่าจะตายตั้งแต่คืน วันจันทร์ที่ ๒๕ ตุลาคม ก่อนที่เจ้าหน้าที่จะมาพบร่างไร้วิญญาณในช่วงเช้า ของวันต่อมา

ส่วนสาเหตุเป็นการตายตามธรรมชาติด้วยวัยประมาณ ๒ ปีครึ่ง เนื่องจากหมึกชนิดนี้จะมีเวลาใช้ชีวิตอยู่บนโลกราว ๒-๓ ปี ดังนั้นจึงไม่ต้อง พังคุณหญิงหมอมพรทิพย์ให้มาผ่าชันสูตรศพแต่อย่างใด

“พอลเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้คนทุกทวีปทั่วโลก เขาเอาชนะใจ พวกเราทุกคน และพวกเราจะคิดถึงเขาแน่นอน” สเตฟาน พอร์โวลล์ ผู้จัดการซีไลฟ์ กล่าว

พอร์โวลล์เผยอีกว่าเตรียมที่จะฝังร่างไร้วิญญาณของเจ้าพอล ไว้ในบริเวณของอะควอเรียม และสร้างอนุสรณ์ให้เป็นที่ระลึกด้วย ส่วนทาง ด้านเมืองเวย์มัท ถิ่นกำเนิดของหมึกพอลก็เตรียมสร้างรูปปั้นไว้ให้ระลึกถึง เช่นกัน

ขณะเดียวกัน สิ่งหนึ่งที่หลายคนอยากทราบคือ จะมีผู้มา สืบสานตำนานพันธงหรือไม่ ?

ทั้งนี้ ทานยา มั่นชิก โฆษกหญิงของซีไลฟ์ ประกาศได้เตรียมทายาท ปลาหมึกเอาไว้แล้ว โดยจะให้ชื่อ พอล เหมือนกันอีกต่างหาก เจ้าหมึกผู้ ทรงเกียรติตัวนี้มีการเปิดเผยรายละเอียดออกมาเล็กน้อยว่า เป็นหมึกแดน น้ำหอม ลัดฟ้ามาจากเมืองมงต์เปลิเยร์ ประเทศฝรั่งเศส และจะมีการนำมา เปิดตัวรอดโฉมต่อสายตาชาวโลกในเร็วๆ นี้

ส่วนความแม่นยำจะทำได้สุดยอดเหมือนเจ้าพอลเวอร์ชันแรก ที่กลายเป็นตำนานไปแล้วหรือไม่ นั่นขึ้นอยู่กับติดตามกันต่อไป

คนอื่นไฮ เสือเตี้ยเฮ

สารบัญ เล่ม ๔

“มีคนรักก็ย่อมมีคนเกลียด” คำคำนี้ใช้ได้กับทุกคนทุกตัว ไม่ว่าจะ เป็นมนุษย์ หรือสัตว์

เจ้าหมึกพอลก็เช่นกันที่เป็นขวัญใจของคนทั่วโลก แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีแฟนบอลของทีมผู้แพ้ ออกอาการไม่พอใจถึงขนาดมีข่าวชู้ช่า มาแล้ว ซึ่งหลายคนอยากจะจับเจ้าพอลมาลงให้สนุก แล้วหันเหมาดอวบๆ จิ้มน้ำจิ้มซีฟู้ด จับเข้าปากเคี้ยวให้อร่อยไปเลย

อุ้ยยย...พูดแล้วก็น้ำลายไหล อออิ

ดังนั้น ในขณะที่ผู้คนส่วนใหญ่ต่างโศกเศร้ากับการจากไปของ หมึกพอล ยังมีอีกส่วนหนึ่งที่สวมวิญญาณนางอิจฉาในละคร แอบหัวเราะคิกคักสะใจเล็กน้อย ช่างใจร้ายจริงๆ จังเลยนะเธอ แน่หนอนว่า กลุ่มที่ไม่พิศมัย หมึกพอลก็คือ ฝ่ายที่พ่ายแพ้ถูกรอบจิ้งพาลมาลงที่เจ้าพอลให้เป็น “หมึก รับบาป”

หนึ่งในมนุษย์กลุ่มนี้คือ “เสือเตี้ย” ดีเอโก มาราโดนา ที่พาทีม อาร์เจนตินาจอดป้ายที่รอบ ๘ ทีมสุดท้าย หลังจากหมึกพอลโชว์ที่เด็ด “แฮนด์ ออฟ พอล” ลงไปล้างหอยในกล่องธงชาติเยอรมนี และผลก็ปรากฏว่า ทักษิณทร์เหล็กเดินหน้าไล่จิกแข้งอาร์เจนไตน์ละทะเทบกลับบ้านไม่ถูก ๔-๐

และหลังจากนั้นไม่นาน มาราโดนาก็โดนยึดเก้าอี้กุนซือ นี่แหละมัง ที่ทำเอาเสือเตี้ยประกาศไม่เผาผีกับหมึกพอล

“ผมแฮปปี้จริงๆจริงๆที่หมึกพอลขี้ม่องเท่งไปแล้ว มันเป็นความผิด ของเจ้าหมึกนี่แหละที่ทำให้เราตกรอบบอลโลก” ตำนานลูกหนังฟ้าขาว เผย ความในใจผ่านทางทวีตเตอร์ของตัวเอง

คนอย่างงี้ก็มีด้วยแะสะ ถึงจะแก่แต่ยังห้ามไม่เลิกจริงๆ นะ พี่เตี้ย

เกาะกระแสน้ำตอนตาย

หมึกพอล...ตำนานที่ต๋องจารึก

ในกรณีของมาราโดนา อาจเป็นอารมณ์ขันส่วนตัวที่เป็นคนขี้เล่น บุคลิกกวนๆ อยู่แล้ว จึงอาจจะพิมพ์อะไรออกมาอย่างนั้น เพราะถ้าเสียตื้อ คิดว่า อาร์เจนตินาตกรอบเพราะหมึกพอลจริงๆ ก็บ้าแล้วละ เอะๆ

แต่ในกรณีของ **เจียง เซียว** ผู้กำกับภาพยนตร์ชาวจีน ไม่รู้ไปกินอะไรมา จูๆ ก็ออกมาแนวว่า ที่จริงแล้วเจ้าพอลตายไปตั้งแต่ 3 เดือนที่แล้วนั่น คือประมาณวันที่ ๙ ก.ค. ก่อนที่เกมนัดชิงชนะเลิศจะดวลแข้งกันเสียอีก แต่ทางซีไลฟ์ปิดข่าวนี้ แล้วเอาปลาหมึกตัวอื่นมาสวมรอยแทนโดยไม่มีใครรู้ เพราะไม่มีใครแยกแยะออกว่า ปลาหมึกตัวไหนเป็นตัวไหน

“ฉันมั่นใจ ๖๐-๗๐ เปอร์เซ็นต์เลยล่ะว่าเจ้าพอลตายในวันที่ ๙ ก.ค. ซึ่งทางเยอรมนีปกปิดการตายของเขาและโกหกพวกเรามาตลอด ปลาหมึก

๑๑๘

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับแฟนประสาส์น

สารบัญ เล่ม ๔

มันก็เหมือนกันทุกตัวนั่นแหละ มันเป็นไปไม่ได้เลยที่จะบอกว่าแต่ละตัวมันแตกต่างกันยังไงบ้าง” เจ้เจียง กล่าว

สาเหตุที่ทำให้มันใจเช่นนั้น เธอบอกว่าเป็นเพราะได้ทำหน้าที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับเบื้องหลังความมหัศจรรย์ของปลาหมึก และได้เกาะติดอะควอเรียมในเยอรมนี ทำให้มีข้อมูลมากพอสมควรที่จะเชื่อเช่นนั้น

ขณะที่ซีไลฟ์ก็ถึงกับมีนตีบเลยที่อยู่ดีๆ อาเจียรานี้ก็มาแฉะอะไรก็ไม่รู้ ทำราวกับว่าเป็นคนเลี้ยงเจ้าพอลเองซะงั้นนะ

“มันไม่จริงเลยที่บอกว่าพอลตายไปตั้งแต่ซัมเมอร์ที่ผ่านมาแล้ว เขาอายุได้ ๒ ปีครึ่ง ซึ่งก็เป็นอายุขัยโดยเฉลี่ยของปลาหมึก ซึ่งเขาก็ตายตามธรรมชาติเลย” โฆษกซีไลฟ์ ชี้แจง

งานนี้แทบไม่มีใครเชื่อสิ่งที่เจ้เจียงพูดเลย โดยมีการมองกันว่าเธอออกมาพูดเพื่อโปรโมตภาพยนตร์ของตัวเองที่มีชื่อเรื่องว่า “Who Killed Paul the Octopus?”

๒๐๘

เรื่องกล้วย คิดว่าจะแตกกล้วย ๆ แต่จริง ๆ แล้วยังไม่กล้วยนักหรอก

ทุกส่วนของต้นกล้วยเป็นของที่รับประทานได้ทั้งนั้น

ใบตองสารที่ย่อยสลายง่ายและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแต่ใบรำโบราณมา คนไทยเราใช้ใบไม้ห่ออาหาร คนที่อาศัยอยู่ใกล้ป่าก็มักจะใช้ใบไม้ใหญ่ เช่น ใบตองตึง (ใบต้นสัก) ชาวไร่ชาวนามักจะใช้ใบบัวก็มี ใบตองกล้วยก็ใช้มาก เอามาห่อแทนภาชนะ ตามชนบทที่ยังมีที่เหลือเพื่อเราจะพบเห็นทุกบ้านมีต้นกล้วย ที่ข้างถนนสายนครสวรรค์-พิษณุโลกจะมีอุตสาหกรรมเกษตรเกิดขึ้นจากกล้วย คือชาวไร่ปลูกต้นกล้วยไว้ตัดใบตองขาย วันหนึ่งๆ ส่งออกจำหน่ายด้วยรถสิบล้อนับสิบล้อ คันทีเดียว ท่านที่ไม่เคยไปจ่ายตลาดสดคงไม่ทราบว่า หลายครั้งเราจะหาซื้อใบตองสดจากตลาดไม่ได้ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล ใบตองจะขาดตลาดและมีราคาสูงหลังน้ำท่วม หลายๆ จังหวัดประสบกับอุทกภัย น้ำท่วมขังอยู่เป็นเดือน ใบตองก็น่าจะมีราคาแพงและขาดตลาดด้วย ถึงจะมีความนิยมที่ใช้ถุงพลาสติกกันมาก แต่ก็ยังกลัวความฮิตของใบตองได้ไม่มี

สารบัญ เล่ม ๔

ในวิถีชีวิตของคนไทย ต้นกล้วยมีความผูกพันกับเรามาก ของใช้หลายอย่างรวมทั้งอาหารคาวหวาน ก็มักจะมีกล้วยเข้ามาเกี่ยวข้อง เท่าที่ผมพอจะนึกออกก็เช่น เริ่มจากเชือก ถ้าไม่ต้องการความแข็งแรงทนทานมากนัก และเป็นการใช้ชั่วคราว เราก็ใช้เชือกกล้วย ปัจจุบันไม่มีใครมีขาย ที่แข็งแรงหน่อยก็คือเชือกพัน ก็เคยเป็นมีคนที่ทำจากเชือกกล้วย แต่คงจะไม่ทนทานเพราะสลายได้ง่าย ไม่แข็งแรงทนทานเหมือนเชือกปอกระเจาหรือเชือกมณิลดา ตอนนี้อยู่เหมือนจะเป็นเชือกเส้นใยพลาสติกเข้ามาแทนที่หมดแล้ว

ใบตองนี่พิเศษจริงๆ เช็ดให้สะอาดใช้ได้สารพัดประโยชน์ ห่อขนมแล้วใช้ไม้กลัดกลัดก็ห่อได้มิดชิด ตัดให้สวยงามไปรองจานอาหารให้แลดูคลาสสิกในโรงแรมห้าดาวหลายแห่งชอบใช้ ที่อินเดียเขาใช้ใบตองเฉยๆ ไม่มีจานรองด้วยซ้ำไป ก็ใช้ปูใช้รอง วางอาหารแทนจานเสิร์ฟด้วยซ้ำไป ห่อของหนึ่งห่อหมกปลาช่อน ห่อแอบหมู (สมอหมู) ห่อหมกทะเลเผา ห่อของปิ้งของย่าง ทำให้มีกลิ่นหอมชวนอร่อยจากใบตอง ผมเคยไปกินอาหารที่ร้านแม่จ๋าปาที่หนองหอย เชียงใหม่ เขาใช้ข้าวเหนียวที่นึ่งสุกแล้ว เอาข้าวที่นึ่งสุกแล้วนี้แหละไปห่อใบตอง มีใบเตยขึ้นเล็กๆ หนึ่งชั้นยาวราวสองข้อมือ ห่อให้แบนๆ กว้างราวสามนิ้วมือ หนึ่งซ้าอีกที ไม่ต้องใส่กระทิก็เก็บได้หลายชั่วโมงข้าวนี้ก็ไม่แห้ง ส่งมารับประทานคนละห่อสองห่อก็เหลือเฟือ กลิ่นหอม นุ่มนวลรับประทานเป็นอย่างยิ่ง ใบตองใช้ห่อขนม บางทีก็ใช้เตารีดรีดเสียก่อน ใบตองอ่อนรีดให้เรียบหรือใบตองแห้ง ชาวบ้านก็ใช้มวนบุหรี่ ข้าวผัด ผัดหมี่ และขนมหลายอย่างใส่ในกระทงใบตองสดก็มี ใบตองแห้งก็ใช้

ในทางการแพทย์

ทางการแพทย์ก็ยังมีผู้นำเอาใบตองไปประยุกต์ใช้ ในสมัยโบราณ อาจารย์แพทย์เคยเล่าให้ฟังว่า คนไข้โรคไข้ทรพิษมีตุ่มหนองเยิ้มเฟอะเต็มตัว ก็ใช้ใบตองมาปูที่นอนให้คนไข้นอน ไม่เลอะเทอะและไม่ติดแผล คนไข้แผล

เรื่องกล้วย

ต้นกล้วย เครือกล้วยพร้อมปลีกล้วย

ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก หมอบางท่านก็ใช้ใบตองรีดด้วยเตารีดให้สะอาด ทายา แล้วนำไปรองแผล ก่อนใช้ผ้าพันแผล ยาไม่ถูกซึบไปกับผ้าก็อช และเวลาเปลี่ยนผ้าทำแผลก็จะเอาผ้าก็อช ลอกออกง่าย ไม่ติดไม่เจ็บ

เปลือกกกล้วยหอมของเหลือทิ้งก็มีประโยชน์ มีงานวิจัยของ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ จอมจักร จันทรสกุล ที่ศิริราช ท่านลองใช้เปลือกกกล้วยหอมไปใช้ปิดแผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก สะอาด ไม่ติดแผล ทำแผลง่าย และแผลก็หายได้เร็วขึ้นด้วย

สารบัญ เล่ม ๔

โทษในทางการแพทย์ก็พอจะมีบ้าง คือคนไข้อุบัติเหตุ ข้อแขนหัก เพราะลื่นหกล้มจากความชุ่มชื้นไปเหยียบเปลือกกล้วยที่ไม่ได้เก็บในถังขยะให้เป็นระเบียบ

ผลิตภัณฑ์กล้วยคือผักที่สะอาด

ปลีกล้วยก็ปรุงอาหารได้อร่อย

กล้วย คือทั้งผักและผลไม้ ที่ใช้ได้ตั้งแต่ยังเป็นดอกหรือปลีกล้วย ปลีกล้วยหรือดอกกล้วยก็นำไปปรุงอาหารได้สารพัด ยาหัวปลีเป็นเมนูยอดนิยมของผมเหมือนกัน ร้านอาหารที่มียาหัวปลีอยู่ในเมนู ที่ปรุงรสพอไปได้ก็ขายดีทุกร้าน ขนมจีนน้ำพริก ปลีกล้วยต้องมีส่วน ขนมจีนน้ำยากะทิ บางเจ้าก็ทำให้ปลีหั่นฝอยด้วย ข้าวยากุ้งก็ได้ ก็มีหัวปลีหั่นฝอย อาหารประเภทหลน ไม่ว่าจะเป็นหลนปลาเค็มปลาอินทรี หลนปลาร้า หลนปลาจ่อม หลนเหนม หลนปู หลนเต้าหู้ยี้ หรือหลนเต้าเจี้ยว ขาดไม่ได้คือ น้ำมันขาวและต้นหอม หากมีปลีอ่อนๆ ร่วมเป็นผักจิ้มด้วยก็จะเปอร์เฟ็ค

ต้มยาหัวปลี

เมนูอาหารระดับชาวบ้านประจำโต๊ะอาหารที่บ้านของผม มีอยู่รายการหนึ่งคือ “ต้มยาหัวปลี” อยู่กับเราตั้งแต่บ้านประตุน้ำ จนย้ายหนี่น้ำมา

เรื่องกล้วย

อยู่คลองจั่น แม่ประยงค์ทำกับข้าวได้เอร็ดอร่อยสารพัด มีอยู่อาหารรายการหนึ่งคือต้มยำหัวปลี เธอเอาหัวปลีมาเผาก่อน แล้วเอาตรงที่อ่อน ๆ ไปต้มกะทิ และปรุงแบบต้มยำ น้ำแกงพอลูกขลุ่ย จะใส่เนื้อ ใส่หมู ใส่ไก่ ก็ดูเหมือนจะไม่ผิดกติกาอะไร ไม่เคร่งครัด ยืดหยุ่นได้ตามรสนิยม แล้วปรุงแบบต้มยำหรือปรุงคล้ายต้มยำไก่ วันไหนเมื่ออาหาร ลองดูสิครับ แล้วจะเจริญอาหารและจะติดใจ

หยวกกล้วยก็ไม่ใช่อาหารของสุกร คนก็ร่วมวงได้

หยวกกล้วยก็ยังสามารถนำไปปรุงอาหารควาได้อีกหลายจาน เช่นผมเคยไปประชุมที่ภูเก็ต ได้รับประทานแกงหยวกกล้วย มีทั้งแกงเผ็ดและแกงส้มก็ใส่กัน ผมได้กินหยวกกล้วยผัดกะปิก็อร่อยมากทีเดียว นี่ก็ไม่ถึงว่าผัดหยวกกล้วยจะอร่อย เรายังไปว่าเขาจะเอาไปเลี้ยงหมูเท่านั้น เราเลยลิ้มหยวกกล้วย ถ้าคิดเอาตรงอ่อนๆ เอาไปปรุงอาหาร ไม่เพียงแต่จะอร่อย คือมีรสที่อมหวานนิด กรอบหน่อย มีคาร์โบไฮเดรตต่ำ และมีไฟเบอร์เส้นใยเยอะ

สารบัญ เล่ม ๔

ต้มยำปลีกกล้วย อาหารโปรดจานหนึ่งของครอบครัวผม

ย่อยไม่ยาก ไม่ทำให้อ้วนด้วย เพราะคงให้แคลอรีไม่สูง มีอาหารอีกจานหนึ่งที่ชาวใต้เขารับประทานกันคือเขาเอาหนังหมูติดมันนิดๆ เอาไปหมักให้เปรี้ยวคล้ายแหนมหนังหมู เรียกว่า “หนาม” แล้วเอาไปแกงกับหยวกกล้วยอ่อนๆ ผมลองชิมดูแล้วก็อร่อยดี

อันที่จริงแล้วหยวกกล้วย ปกติเราใช้เป็นอาหารสัตว์เช่น สุกร ช้าง ชอบหยวกกล้วยทั้งนั้น

กล้วยคือผลไม้

กล้วยดิบและกล้วยสุกก็เอามาใช้ประโยชน์ได้ทั้งนั้น กล้วยเล็บมือนางดิบ ทางปักษ์ใต้ใช้เป็นผักใส่ในแกงเผ็ดและแกงอีกหลายอย่าง กล้วยฉาบ กรอบก็ทำจากกล้วยดิบ เป็นผลิตภัณฑ์ “ไอทีอป” ก็เคยนำไปเสิร์ฟบนเครื่องบินของการบินไทยรักคุณเท่าฟ้ามาแล้ว ในอาหารประเภทซีเรียหลายแห่งก็มีกล้วยฉาบชิ้นเล็กๆ ปนอยู่ กล้วยน้ำว่าไม่สุกงอมก็เอาไปทำกล้วยทอดกล้วยแขก กล้วยหอมสุก กล้วยไข่ กล้วยเล็บมือนางล้วน

เรื่องกล้วย

เป็นผลไม้ที่มีประโยชน์ ให้ทั้งสารอาหารและให้กากไฟเบอร์ ช่วยระบายท้องหรือป้องกันท้องผูก นอกจากจะป้องกันมะเร็งลำไส้ใหญ่ด้วยแล้ว ยังอุดมไปด้วยวิตามินรวมทั้งสารต้านอนุมูลอิสระมีมากมายอยู่ในกล้วย หลายๆ คนวิ่งหาซื้ออาหารเสริมมากิน ราคาแพงๆ มีรสนิยม นิยมซื้ออาหารเสริมที่ราคาแพงๆ แต่อนิจจาในชีวิตประจำวันกลับกินอาหารถูกราคาไม่กี่สิบบาทที่อาจไม่สะอาดและอาจด้อยคุณภาพทางโภชนาการอีกด้วยและลืมไปว่าที่ซื้ออาหารเสริมที่มีราคาแพงนั้น ของดีเหล่านั้นมีอยู่ในกล้วยนี่เอง ปีใหม่ ๒๕๕๗ นี้ ผมได้ของขวัญปีใหม่ เป็นผลิตภัณฑ์จากกล้วยหลายกล่อง เช่น กล้วยฉาบ กล้วยกรอบ กล้วยบานาน่า ไซไซเอ็ดดี เป็นกล้วยตากแสงแดดในพาราโบลาโดมจากพิษณุโลก กล้วยอบน้ำผึ้งแม่ตะพียน สินค้าไอทีอบจากจังหวัดพิจิตร เป็นต้น ผมเป็นคนชอบกล้วยก็เลยเพลินไป

กล้วยคือไม้ประดับ

ที่บ้านผมเคยได้หน่อกล้วยร้อยหวี เห็นศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุพร เกิดสว่าง ครูท่านหนึ่งของผม ท่านได้มาจากบริษัทได้ ขอแบ่งท่านก็มี

กล้วยอบมัน จากจังหวัดสุโขทัย

๑๒๕

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับแนวประสาส์น

สารบัญ เล่ม ๔

กล้วยชนิดต่างๆ

กล้วยหอม

กล้วยน้ำว้า

กล้วยไข่

กล้วยหักมุกดิบ

กล้วยหักมุก

กล้วยเล็บมือนาง

เรื่องกล้วย

เมตตาแบ่งให้ ผมเอามาปลูกไว้เป็นไม้ประดับ เวลาออกลูกจะมีกล้วย ลูกเล็กๆ ไม่น่ากิน แต่เครือจะสวย เครือยาวห้อยย้อยจนเกือบติดดิน นับว่าเป็น กล้วยที่สวยงามมาก ปลูกไว้ข้างรั้วด้านหน้าบ้านก็เป็นไม้ประดับได้ ที่ เพลิดเพลินก็คือ มีนกเกิดพิศมัยแวะเวียนมาเยี่ยมทุกวัน มีเสียงธรรมชาติ มาช่วยกล่อมเกลารามณ์คล้ายเครือได้เหมือนกัน ท่านที่นิยมธรรมชาติ น่า จะหามาปลูกอนุรักษ์เอาไว้ ของแถมก็คือได้บุญ คือใช้เป็นอาหารเลี้ยงนกด้วย ผมตัดทิ้งกล้วยร้อยหวีไป เพราะเกิดบันดาลโทษะที่กล้วยมีเหลืออยู่ต้นเดียว นั้นเพราะแยกหน่อแจกเขาไปหมด เพิ่งจะเริ่มมีปลีกล้วยผลิออกมายังไม่ทัน จะออกเป็นหวี ก็มีผู้ประสงค์ร้าย มาขโมยตัดเอาหัวปลีที่อยู่ข้างรั้วไปบริโภค เสียก่อน ผมเคยแบ่งหน่อกล้วยให้เพื่อนนำไปปลูกหลายคน จะไปขอคืน สักหน่อ ปราบกว่าท่านปลูกได้พักหนึ่ง ท่านก็โค่นทิ้งเพราะมันแพร่พันธุ์ได้ เร็วรกบ้านท่าน แถมยังมีขึ้นงู มูลนกเลอะเทอะบริเวณบ้านอีก ท่านไม่มี อารมณ์สุนทรีย์ร่วมกับผม ตกลงผมเลยหาอีกไม่ได้ ให้พรรคพวกช่วยหา หน่อกล้วยร้อยหวีนี้จากหลายจังหวัดก็ยังไม่สำเร็จ ท่านผู้ใดพบเห็นที่ใดช่วย ส่งข่าวผมด้วยจะเป็นพระคุณอย่างสูง จะลงทุนนั่งรถทัวร์รับขส.ไปหามาปลูก

กล้วยคือวัตถุดิบใช้ทำขนม

กล้วย ทำขนมได้หลายอย่าง นับตั้งแต่กล้วยบวชชี กล้วยเชื่อม กล้วยหอมทอดแบบจีน (กล้วยหอมตัดเป็นท่อนๆ พอคั่ว คลุกแป้งกรอบ ทอดในน้ำมัน ก่อนเสิร์ฟคลุกในน้ำเชื่อมคาราเมล ก่อนกินแช่ในน้ำที่ใส่น้ำแข็ง ก่อน) ก็นับว่ากรอบนอกนุ่มใน หอมอร่อยมาก เป็นอาหารหวานขึ้นภัตตาคาร ชั้นหนึ่งในกรุงเทพฯมาแล้ว

กล้วยสุกยังเอาไปทำกล้วยตากได้อีกที่ห้องรับรองของการบินไทย ในบางครั้งจะมีกล้วยตากบรรจุแพ็คเกจที่น่ารักมีไว้บริการ ตอนนั้นก็หายไป พร้อมๆ กับน้ำตะไคร้กระป๋อง น้ำขิง น้ำมะตูม กล้วยตากนับว่าเป็นการถนอม

๑๒๗

หลายเรื่อง หลานรส วรรณกรรม กับแนวประสสุ

สารบัญ เล่ม ๔

กล้วยตากป้าปรีกา ที่ห้องรับรองสนามบินสุโขทัย

อาหารอย่างหนึ่ง มีที่ขายดิบขายดี ขายได้ราคาดีด้วย ก็เห็นจะเป็นกล้วยตากอบน้ำผึ้งที่พิษณุโลกมีขายกันทั่ว กล้วยแขกกล้วยทอดที่ชลบุรี มีอยู่เจ้าหนึ่งใช้กล้วยตากที่เป็นกล้วยเล็บมือนางอบน้ำผึ้ง แล้วจึงเอาไปทำกล้วยแขกจากกล้วยตาก มีคนเข้าคิวรอซื้อแถวยาว ไปซักรักขายหมดอดกินขนมไทย ๆ เช่น “ขนมใส่ไส้ ขนมกล้วย” เริ่มหาซื้อกินได้ยาก ในบรรดากล้วยเผา กล้วยหักมุกจะอยู่อันดับหนึ่งที่เดียว กล้วยหักมุกเผาแต่ก่อนมีอยู่เจ้าหนึ่งเป็นแม่ค้ารถเข็น มาเผาขายอยู่ที่บาทวิถีตรงปากทางเข้าตึกอุบัติเหตุโรงพยาบาลศิริราชด้านถนนพราวหนักก็ขายดิบขายดี เผาขายแทบไม่ทัน ต้องไปสั่งจองเอาไว้จึงจะมีสิทธิ์ เดียวนี้ก็ขายๆ หยุดๆ อาจเป็นเพราะชราแล้ว หรือว่าเพราะหาวัดฤดีบคือกล้วยหักมุกหายากขึ้นหรือหาไม่ได้ ชาวสวนไม่ปลูกขาย พอ ๆ กับ “ส้มซ่า มะตูม มะขวิด ลูกจันทน์หอม” ผมก็ว่าหายไป น่าจะมีผู้อนุรักษ์พันธุ์ไว้บ้าง เมื่อครั้งที่ผมยังเป็นนักเรียนแพทย์อยู่ ถ้าใครอยากจะทำขนมสาว ๆ ไปหาของหวานรับประทาน เราจะชวนไปที่โรงหนังเฉลิมไทย หัวถนนราชดำเนินดูจะมีระดับหน่อย ที่นั่นจะมีไอศกรีมอยู่เจ้าหนึ่งที่เสิร์ฟ “ไอศกรีมวานิลลากกล้วยหอมแข็ง” กล้วยหอมผ่าครึ่ง

เรื่องกล้วย

กล้วยหักมุกเผา

ตามยาว แซ่เย็นให้แข็ง วางในจานแก้วรูปไข่มีไอศกรีมวานิลลา ๒ สกู๊ป วางข้าง ๆ หลาย ๆ คนชอบสั่งเมนูหวานจานนี้ รวมทั้งผมด้วย เคยพาเพื่อน คนหนึ่งที่จากไปเรียนเมืองนอกเสียหลายปี พาไปที่ร้านนั้นที่เฉลิมไทย แกกกลับสั่งให้เพื่อนๆฮาได้ คือแกสั่งไอศกรีมใส่ข้าวเหนียวกับลูกชิด เพราะที่ร้านนี้เขาระดับชั้นห้างแล้ว ไฮโซแล้ว ไม่มีอยู่ในเมนู ต้องไปสั่งที่รถเข็นไอติม จึงจะมีขาย หรือมิฉะนั้นต้องห่อไอติมไปนั่งกินที่ร้านข้าวเหนียว ไก่ย่าง ส้มตำโน่น เดี่ยวนี้รถเข็นขายไอติมก็จะไม่เหลือให้อุดหนุน เพราะพัฒนาไป ขายไอติมวอลล์กันไปหมด

๑๒๕

หลายเรื่อง หลายรส วยารบ่ กัแพงประสงู

สารบัญ เล่ม ๓

ห่อขนมไส้ไส้ หรือขนมสอดไส้ ที่มีผู้ใหญ่ที่นับถือกันมานานหลายสิบปี นำมาอวยพรปีใหม่
ผมเกรงจะกินไม่ทันเลยได้แบ่งให้เพื่อนบ้านวัยร่วมสมัยได้ร่วมกันอ้ออ

กล้วยไข่ ก็มีรส-กลิ่นเฉพาะตัว ที่จังหวัดพิจิตร กำแพงเพชร ดูเหมือน
จะเลื่องชื่อ เพราะมีคนนิยมกินกล้วยไข่กับกระยาสารตร์ ของพื้นเมืองทั้งนั้น
อย่าปล่อยให้ ไวน์ “ซาโตซาละวัน” มากลบของพื้นเมืองของเราไปเสียนะครับ

กล้วยกวน มีทั้งเป็นเม็ด (ห่อกระดาษแก้ว) หรือทำเป็นแผ่นกลมๆ
หรือสี่เหลี่ยมแล้วม้วนให้กลมแล้วบรรจุห่อ เมื่อไม่นานมานี้ก็มีคนผลิต
จำหน่าย

กล้วยกวน ห่อกระดาษแก้ว

เรื่องของหมวกดมิชี่ ลวนกันไปถึงลามกันมา

กล้วยปั่นอบน้ำผึ้งสูตรบ้านอัมพวา

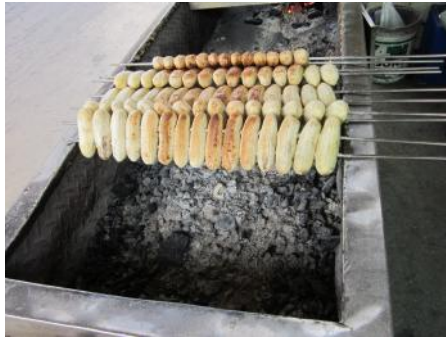
กล้วยปั่น กล้วยทับ ที่ในกรุงเทพฯ ช้างร้านสหฟาร์ม ที่ชายไถ่ ถนนนวนมิตร มีร้านแม่ลำเภาไปตั้งเต็นท์ขายกล้วยปั่นอบน้ำผึ้งสูตรบ้านอัมพวา ท่านขายอยู่ที่หนองหญ้าแพรก อ. อัมพวา มีสาขาที่กรุงเทพฯ เพื่อสนับสนุนอนุรักษ์ของไทยๆ ผมเป็นลูกค้าประจำ (๒ ต.ค. ร้านนี้ปิดไปแล้ว ผมผ่านจะไปอุดหนุน)

๑๓๑

หลายเรื่อง หลายรส ราชการแก่ กับแพงประเสริฐ

สารบัญ เล่ม ๓

ผมมีหมายเลขโทรศัพท์คือ ๐-๒๙๔๘ ๕๐๗๗ ลองติดต่อดู ประชาสัมพันธ์ให้ซะเลย ราคากล้วยปิ้ง ๖ ลูก เพียง ๓๐บาท จะเอาไปใช้ในงานประชุมเป็นของว่างคือพีเพีบรกก็น่าจะเข้าท่า ได้อุดหนุนแม่ค้าไทยด้วย อนุรักษ์วิถีไทยด้วย ก็อร่อยเข้าท่าทีเดียว แต่ก่อนแม่ค้ากล้วยปิ้ง มีขายเกือบทุกถนนในชุมชน เดี่ยวนี้หายากเหมือนกัน แม่ค้ากล้วยปิ้งคงเปลี่ยนอาชีพไปเป็นฉันทนาทั้งหมด

เค้กกล้วยหอม ตามเบเกอรี่หลายแห่งก็มีจำหน่าย รสหอมหวาน เข้าท่าเหมือนกัน

เรื่องของหมอกับดเน่ย์ ลวนกันไปกลาบกันมา

กล้วยหอม รับประทานกับชีสก็แสนอร่อย

กล้วยหอมเนยแข็ง กล้วยหอมเนยแข็ง เมนูนี้เป็นของว่างหรือของหวานไม่แน่ชัด ที่เมืองฝรั่งเจ้าของตำหรับ “ชีส” เห็นเขารับประทานกับองุ่นหรือกับหับปี่หรือชีสกับกล้วยหอม คงจะเป็นตำหรับไทยๆ หรือเอามาจากไหนก็ไม่ทราบ กล้วยหอมที่เมืองนอกคงหายากและไม่ค่อยอร่อยเหมือนที่บ้านเรา แต่รายการนี้ผมก็ว่าอร่อยใช้ได้

ท่านรู้จัก**ไอ้เอ๋ว** บ้างไหม วันที่สุดแสนจะอร่อยมีชื่อแปลกๆ หลายท่านอาจจะไม่เคยได้ยิน ชื่อว่า “ไอ้เอ๋ว” ขนมพื้นเมืองที่จะหารับประทานได้ที่ภูเก็ตในเมืองเท่านั้น ที่ชายหาดก็ไม่มี คุณดูและคุณสมบูรณ์ มัคคุเทศก์ก็ติดมัคคีต์เจ้าประจำของผมบอกว่า เขาทำจากกล้วยน้ำว่า ที่ภูเก็ตเองก็หาซื้อยาก บางครั้งไปหาซื้อก็จะหมดเพราะขายดี ที่ภูเก็ตถ้ามีคนท้องถิ่นพาไปลุย เราจะเจอของดีของอร่อย ที่ไม่เคยคาดคิด ทางการท่องเที่ยวภูเก็ตน่าจะส่งเสริมในแนวนี้บ้าง ได้อนุรักษ์ทั้งธรรมชาติและของดีของชาวบ้านท้องถิ่นหรือที่เรียกกันให้หูรุ่มสมัยที่กำลังเห่อคำว่า **“ภูมิปัญญาท้องถิ่น”** กัน

สารบัญ เล่ม ๓

โอะอ่าว ที่จังหวัดภูเก็ต

กล้วยเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม

เวลาปลูกบ้าน ในพิธีลงเสาเข็มเสาเอก ก็ต้องใช้ต้นกล้วย ในพิธีการต่าง ๆ พานในพิธีบายศรี สูขวัญ บวงสรวง ต้องใช้ใบตองจึงจะขลัง สมศักดิ์ศรี รวมถึงกระทงที่ใช้ในวันลอยกระทง ก็ต้องทำจากใบตอง จึงจะเป็นวัสดุที่เป็นมิตรกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้นกล้วยมีตั้งแต่งานระดับชาวบ้าน งานพิธี งานวัด ซึ่งก็ต้องมีใบตองหรือต้นกล้วยมีส่วนเข้าไปแทรกทั้งนั้น ในงานศพไม้ประดับหน้าหีบศพก็ใช้ต้นกล้วยเข้าไปเกี่ยวในงานพระราชพิธีต่างๆ ต้นกล้วยก็ต้องเข้าไปถวายตัวในวังเหมือนกัน เพราะในงานพระราชพิธีฯ ของเจ้านายในวังก็ยังคงต้องใช้ต้นกล้วย กาบกล้วย แกะสลัก และใบตองกล้วย ก็เป็นส่วนประกอบในเครื่องประดับ คงจะเห็นกันในโทรทัศน์ ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิง สมเด็จพระพี่นางเธอฯ เห็นในโทรทัศน์ มีช่างสิบหมู่กลุ่มหนึ่งช่วยกันแกะสลักกาบกล้วยประดับได้สวยงามอย่างไม่น่าเชื่อ ของอย่างนี้จะหาได้ที่ไหนอีกในโลก “made in

เรื่องของหมอกับดปไข่ ลวนกันไปกลามกันมา

Thailand only - exclusively” กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม รวมทั้งพวกเราทุกคน ควรจะช่วยกันอนุรักษ์ เอาไว้มิให้สูญหาย

ต้นกล้วย มีฤทธิ์มีเดชกลายเป็นผีสาวนางไม่ก็ยงได้ เป็นต้นกล้วยอยู่ดีๆ แท้ๆ ก็อุตสาหักล่าวหาว่าเป็นผี มีผีไปสิงสู่ เช่นคำว่า “กล้วยตานี ผีตานี นางตานี” ก็คงเคยได้ยินกัน ลือกันจนไม่มีใครกล้าปลูกกล้วยตานี เพราะกล้วยนางตานี ต่อไปวันข้างหน้า คนก็คงจะนึกว่ากล้วยตานี เป็นกล้วยประจำจังหวัดปัตตานี หรือกล้วยที่ถนนตานี บางลำพู กระจ่าง

กล้วยตานีมีเมล็ด กล้วยตานีอ่อนๆ มีความฝาดนิดๆ เมล็ดไม่แข็งนัก เคี้ยวกินได้ เอาไปประกอบเป็นอาหารคาวเหมือนกัน กล้วยหักมุกดิบและกล้วยตานีดิบจำได้ว่าคนโบราณเขาเอาไป ทำส้มตำปนกับลูกมะยมหน้อยแล้วตำปนกันไป คงคล้ายกับส้มตำมะละกอ หรือปายาย่า ปือกปือก นี่แหละ อาจจะเดาเรียกว่า “ตานี อะลา บานาน่า ปือกปือก” ก็คงจะได้ ชาวสวนแถวจังหวัดสุโขทัย มักปลูกกล้วยตานีกันเป็นสวนๆ เอาไว้ตัดใบตองขาย เพราะใบจะไม่ฉีกง่ายเวลาลมพัดกระโชก ปึๆ ได้รายได้ไม่น้อยทีเดียว

กล้วยเป็นคำพังเพย กระทบกระเทียบเปรียบเปรย คำสามัญติดปาก เราคงคุ้นกับคำไทยๆของเราเช่น “ง่ายราวกับปอกกล้วยเข้าปาก หรือของกล้วยๆพรรค์นี้” ที่หน้าแรกของอี-แมงกิ้งของธนาคารไทยพาณิชย์ ก็เอากำตุณลิงปอกกล้วยใช้เป็นสัญลักษณ์ คงจะต้องการสื่อ เพื่อแสดงว่าใช้ได้ง่ายๆจริงๆ

คนที่ทำอะไรจับจรด ไม่เอาจริง เล่นๆ เลิกๆ ไม่ทุ่มเท ไม่เอาใจใส่ ไม่สนใจ ล้มเหลวบ่อยๆ ก็จะมีคนเขาแนะให้เลิกทำ แล้วกลับไปขายเต้าฮวยขายกล้วยปิ้ง อย่างนี้เป็นต้น

สารบัญ เล่ม ๓

กล้วยก็มีคนเอาไปตั้งชื่อเป็นชื่อเสียงเรียงนาม ชื่อกล้วยเป็นทั้งชื่อจริงก็มี ชื่อเล่นก็มี คุณพยาบาลที่ทำงานช่วยผมคนหนึ่งก็ชื่อเล่นว่าคุณกล้วย ภรรยาคนสวยของอาจารย์หมอของผมคนหนึ่งก็ชื่อ พี่กล้วย

เพื่อนผมครอบครัวหนึ่ง มีลูก ๆ สนใจทำอาหาร ปิ้งอาหาร เลยเปิดร้านขายอาหารก็เลือกชื่อ “ใบตอง” ไปเป็นชื่อร้าน อะไรที่สวย ๆ งาม ๆ ยังเอาชื่อกล้วยไปแทรก เช่น กล้วยไม้ เป็นต้น

คำว่า “บานานา รีปป์ลิด” ก็มีคนเอาไปใช้ สมัยหนึ่งเสื้อที่เข้ด เสื้อคอกลมก็มีตัวอักษร “บานานา รีปป์ลิด” พิมพ์ประดับ กันนิยมสวมใส่กันให้เก๋อ่หนังสือการ์ตูนในทีวีที่เด็ก ๆ ดัดกันงอมแงมเรื่องหนึ่ง ก็มีคุณกล้วยหอมเป็นตัวยืนโรง หนังสือการ์ตูนของไทยที่มีเรตติ้งดีอยู่เรื่องหนึ่งชื่อว่า “ก้านกล้วย”

ม้าก้านกล้วยเป็นของเล่นที่เด็ก ๆ สมัยผมนิยมเล่นกัน เพราะทำเองได้ เอามาทำป๊นกลึงกันเล่น ๆ ก็มี

เชือกกล้วยก็มีประโยชน์

สมัยก่อนไม่มีเชือกพลาสติก เขาก็เอากาบกล้วยมาฉีกให้เป็นเส้นยาวๆ ตากให้แห้ง นำไปเก็บไว้ใช้ผูกใช้มัด ทำเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ทำได้ขาย กลายเป็นอาชีพได้เหมือนกัน บางครั้งก็เอาไปฝั้นให้เป็นเชือกเส้นที่แข็งแรงกว่าเดิมก็มี ชาวบ้านบางคนก็เอาไปทำเป็นเข็มขัด สมัยสงครามทุกอย่างขาดแคลนและราคาสูง ผมเองก็เคยใช้เชือกกล้วยคาดเอวกันกางเกงหลุด ทำขายหน้ามาแล้วเหมือนกัน

เชื่อไหมครับว่า กาบกล้วยก็มีผู้เอาไปพัฒนาเป็นเฟอร์นิเจอร์ระดับบ้าน

เรื่องของหมวกกับดเปโซ ลวนกันไปกลามกันมา

ม่านจิ๊กซอว์เยือกกล้วย

เมื่อคืนวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ผมมีภารกิจที่จะต้องเดินทางไปร่วมประชุม เรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ตามคำเชิญขององค์การอนามัยโลกสำนักงานสาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่กรุงนิวเดลี (WHO SEARO Office) ก่อนเดินทางได้ไปนั่งรอเพื่อขึ้นเครื่องบินอยู่ที่ห้องพักรับรองของการบินไทย ได้อ่านหนังสือพิมพ์โพสท์ทูเดย์ฉบับประจำวันนั้น หน้าเอ ๔ พบเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากเยือกกล้วย ตรงกับใจผมที่พยายามหาความดีให้กล้วยอยู่พอดี เลยถือโอกาสนำมาเล่าต่อดังนี้ครับ

“ม่านจิ๊กซอว์เยือกกล้วย ของสุดยอดนักออกแบบ ศรัณย์ อยู่คงดี” บทความโดย คุณณัฐพล ช่างประยูร”

เยือกกล้วยและส่วนต่างๆของกล้วย ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์กลายเป็นม่านบังตา เป็นลายกรอบโคมไฟ หรือติดฝาผนังแบบวอลเปเปอร์เชื้อใหม่ หนังสือพิมพ์ฉบับนี้รายการธุรกิจติดดาว ช่วงโศกเศสติดดาว ทางททบ. ๕ จะพาคุณผู้อ่านและผู้ชมไปพบกับม่านจิ๊กซอว์ชื่อ MA-LEE ซึ่งสามารถดูดซับความร้อนจากแสงแดด และกลั่นซับควันบุหรี่ เป็นผลงานดีไซน์ ของ ศรัณย์ อยู่คงดี เจ้าของแบรนด์ Saran Youkongdee Design Studio ซึ่งเขาบอกว่า มันคือม่านที่เกิดจากความหลงใหลส่วนตัว บวกกับประสบการณ์และความรู้ที่สั่งสมมาตลอด ๕ ปีของอาชีพดีไซเนอร์ จุดกำเนิดมาจากการผสมผสานระหว่างแนวคิดตะวันตกที่หันมานิยมโมบายกระดาษกันห้องแทนผนังไม้อัด กันห้องแบบเดิม กับศิลปะวัดพระแก้วที่ประดับประดาด้วยลวดลายไทยที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว โดยอาศัยเทคนิคการจับมือแบบข้าวต้มมัดในการร้อยเรียงโมบาย แต่ละชิ้นเข้าด้วยกันอย่างลงตัว เขาเริ่มออกแบบและพัฒนาผ้าม่าน MA-LEE มาตั้งแต่ ๔ เดือนก่อน โดยมีเป้าหมายเพียง

๑๓๖

หลายเรื่อง หลานรส วรรณกรรม กับแนวประสูติ

สารบัญ เล่ม ๓

ม่านจิ๊กซอว์เยื่อกล้วย ของสุดยอดนักออกแบบ ศรีณย์ อยู่คงดี

สร้างสรรค์ งานดีไซน์ ที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไม่ได้มุ่งหวังแข่งขันหรือชิงรางวัล การันตีจากเวทีใดๆ

ขั้นตอนการพัฒนาผ้าม่านของศรีณย์ คือการนำเอาชิ้นส่วนของกล้วย ทั้งส่วนกาบ ส่วนใบ มาหมักให้ยุ่ยด้วยกระบวนการธรรมชาติ โดยเพิ่มคุณสมบัติในการย่อยไว ด้วยการเติมเปลือกมะนาว และมะกรูด ซึ่งมีฤทธิ์เป็นกรด โดยไม่พึ่งพาสารเคมีแม้แต่น้อย กระดาษเยื่อกล้วยที่ศรีณย์ผลิตได้ มีหน้าตาไม่ต่างจากกระดาษสาโดยทั่วไปแต่เอกลักษณ์อยู่ที่หลังกระบวนการผลิต กระดาษจะถูกบีบอัด ออกมาเป็นจิ๊กซอว์ขนาด ๑ x ๑ นิ้ว บนพื้นฐานของลายประจำยาม ซึ่งทุกคนเคยเรียนมาตั้งแต่สมัยประถม และอาศัยเทคนิคข้าวต้มมัด ที่แต่ละชั้นต้องมีแขนออกมาเกาะเกี่ยวกับจิ๊กซอว์อีกชั้นได้ อย่างเหนียวแน่นทนทานตลอดการใช้งาน ม่านนี้ยังถูกเพิ่มฟังก์ชัน

เรื่องของหมวกกับดเป็ล ลวนกับไปกลามกันมา

ให้หลากหลายด้วยการผสม ผงถ่านละเอียดเข้าไปเป็นส่วนผสม สำหรับเพิ่มคุณสมบัติด้านการดูดซับกลิ่นอับ หรือกลิ่นควันบุหรี่ที่ไม่พึงประสงค์ สร้างบรรยากาศในห้องสี่เหลี่ยมให้สดใสมากกว่าที่ผ่านมา โดยเหมาะกับงานพาร์ติชั่นกันพื้นที่ในห้องหรือตกแต่งเพิ่มความสวยงาม โดยเป็นวัสดุทางเลือกทดแทนวัสดุแบบเดิมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สามารถย่อยสลายได้เอง ในธรรมชาติ ศรัณย์บอกว่า ยังสามารถต่อยอดด้วยการนำเอาลายไทยมาใช้ในการสร้างสรรค์ดีไซน์ลวดลายได้อีกหลากหลายด้วย ผ่านงาน MA-LEE ได้บินลัดฟ้าไปอวด แจมที่ปารีส ฝรั่งเศสโดยเป็น ๑ ใน ๖ ผลงานคนไทยที่ได้จัดนำไปแสดงในกลุ่มผลงานที่นำจับตามอง ซึ่งผลงานที่ไปด้วยกัน เป็นงานไม้งานโลหะ เส้นใยถักทอ แถมยังได้รับรางวัลชนะเลิศประเภทผลิตภัณฑ์ทั่วไปที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จากเวทีการประกวดออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงนิเวศเศรษฐกิจของประเทศไทยครั้งที่ ๓ หรือ Eco Design 2010 ในหัวข้อ “ลดโลกร้อนด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” ทั้งยังได้รับรางวัลการออกแบบดี Good Design Award (G-Mark) กลุ่มสินค้าไลฟ์สไตล์ (Gift & Decorative Items/Furniture/Household Items) ซึ่งเป็นโครงการที่มุ่งเน้นประเมินผลและส่งเสริมด้านการออกแบบของอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ICPO) ยังมีอะไรที่น่าสนใจอีกมากสำหรับผลงานของศรัณย์

นิตี ท่วมประดม รายการธุรกิจติดดาว.

เป็นต้นกล้วยก็ยังมีคนกล่าวหาว่ากล้วยเป็นโรคเอดส์

พูดถึงเรื่องกล้วย อยากจะขอแถมเรื่อง “โรคของกล้วย” ให้เกษตรกรฟังตระหนักเอาไว้ว่า ในขณะที่กำลังนิพนธ์เรื่องนี้ เดือนมกราคม ๒๕๕๕ มีโรคระบาดของกล้วย เกิดขึ้นที่ประเทศมาเลเซีย ไม่ได้ไกลจากชายแดนไทยเลย เขาเรียกชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Blood Disease” หรือเรียกสั้นๆว่า

๑๓๕

หลายเรื่อง หลานรส วยอารณ์ กับแนวประสง

สารบัญ เล่ม ๓

BD” โรคนี้ เริ่มพบครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่เมือง Pontian รัฐ Johor เสียหายไป ๗,๐๐๐ กว่า เฮ็คตาร์ หลังจากนั้นไม่นานก็พบว่าระบาดที่รัฐ Kedah, Perak, Negri Sembilan, Kelantan โรคนี้ทำให้ต้นกล้วยเฉาตาย ติดต่อกันเป็นหลายๆ ไร่ย่อยไรทีเดียว สร้างความเสียหายแก่เกษตรกรชาวไร่ อย่างมหาศาล จนชาวมาเลย์พูดกันว่า กล้วยเป็นโรคเอดส์ทำให้โน่น มาเลเซียเป็นผู้ส่งออกกล้วยรายใหญ่ ไปยังตะวันออกกลาง ฮองกง บรูไน และสิงคโปร์

ถ้าเอาต้นกล้วยที่เป็นโรคมาตัดขวางลำต้นดู ตรงใจกลางลำต้น และใกล้ๆ จะมีจุดสีแฉงๆ ราวกับว่ามีเลือดออก จึงเรียกชื่อดังกล่าว ที่ผลของ กล้วยเองก็มีพยาธิสภาพคือมีจุดแฉงๆอย่างนั้นเช่นกัน

กล้วยไม่ทันได้แก่พอที่จะตัดเครือกล้วยนำไปมออกขายก็เป็นโรค เสียแล้ว ต้นเหตุของโรคนี้เป็น เชื้อแบคทีเรียชื่อว่า *Raistoria solanacearum* เข้าใจว่าแมลงเป็นตัวการนำโรค การป้องกันก็คือ ใช้ถุงพลาสติกคลุมปลี กล้วย หรือถ้าระบาดแล้วต้องทำลายกล้วยทิ้งไว้ทิ้งเลยจนหมดแล้วปลูกใหม่

กล้วยดิบที่เป็นโรค

เรื่องของหมอกับดมิช ลวนกันไปกลามกันมา

ต้นกล้วยที่เป็นโรค

ไทยเรามีชายแดนติดต่อกับมาเลเซีย เราคงห้ามแมลงบินเข้ามาไม่ได้ ทางกระทรวงเกษตรคงไม่คิดทำวีซ่าห้ามแมลงแน่ๆ เลย คงจะได้แต่เพียง คอยติดตามเฝ้าระวังให้ดีเท่านั้นเอง อย่าให้ตำแหน่งใหญ่ๆ อธิบดี ปลัดกระทรวง รมต. หรือ รมช. ต้องโดนเปลี่ยนตัวเพราะกล้วย ๆ นะครับ เดี๋ยวกล้วยจะตั้งเพราะล้มอำมาตย์ในกระทรวงเกษตรฯ ได้สำเร็จยังมีโรคของกล้วยอีกหลายโรค โรคที่เคยผ่านตามมบ้างเช่น Panama disease และโรคอื่นๆอีก แต่ผมค้นมาได้โรคเดียว เอามาเล่าเป็นอุทาหรณ์ก่อนก็แล้วกันครับ

มีเพลงสนุกกล้วย เพราะกล้วย ก็เพราะมีกล้วยเป็นเหตุ

มีเพลงอยู่เพลงหนึ่งขึ้นต้นด้วยคำว่า “เดย์ โอ เดย์ โอ เดย์ไลท์ ค้อม ไอ่ตะวัน ทะโกโฮม (Daylight come I want to go home..)” ก็เป็นเพลงทำนอง

๑๔๑

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับแนวประสาส์น

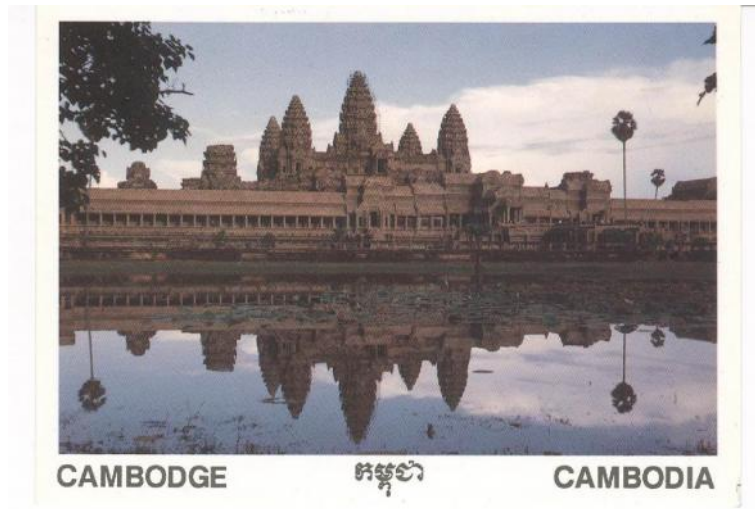
สารบัญ เล่ม ๓

สนุก ผมยังนึกชื่อเพลงไม่ออก เพราะความซรา เป็นเพลงที่มีทำนองปลุกใจ
เร้าใจและมีเนื้อร้องที่สนุกสนาน โดยที่ในเวลาเช้าตรู่ ในอเมริกากลางแถว
คอ스타ริกา ขบวนการกรรขาวผิวหมึก ต้องไปเช้าแถว แบกกล้วยขนเครี
กล้วยจากสวนขึ้นรถบรรทุกและขนลงเรือใหญ่ที่ท่าเรือ ขนลงเรือ เพื่อส่ง
ออกจำหน่าย กล้วยยังไม่แก่ดี ยังไม่ใคร่สุก เอาไปบ่มไปอบให้สุกในเรือ ชื่อ
กล้วยหอมที่เมืองนอกมากิน มันไม่นุ่มนวลไม่อร่อย มีความรู้สึกว่ามันยังดิบๆ
นิดๆ รู้สึกกระด้างปากพิลึกๆ ด้วยเหตุการณ์กรรขานกล้วยนี้เอง จึงเกิดมีเพลง
ที่สนุกๆ ก็ทำให้เพลิดเพลิน และไม่เหนื่อยไม่หน่ายในการทำงานหนัก
ดูเหมือนว่า คุณ ไฮเซ เฟลิซิอาโน นักร้องบอดบันลือโลก จะร้องได้สนุกมาก
นักร้องของไทยที่ตั้งเมื่อยี่สิบ-สามสิบปีมาแล้ว คุณมีศักดิ์ นาครัตน์ ก็ยัง
เอามาร้องเป็นพากย์ไทยดูเหมือนจะขึ้นต้นด้วยคำที่ว่า “แต่ดออก แต่ดออก”
ก็เป็นเพลงฮิตติดตลาดด้วย เหมือนกัน ไตรระดับไปโล่ๆ ใกล้เคียงกับเพลง
“ปาลัน” นั้นแหละครับ

นี่แหละครับคำว่ากล้วย มันก็ไม่แน่ว่าจะง่ายๆ กล้วยๆ นะครับ จาก
กันคร้ว ขึ้นภัตตาคารชั้นหนึ่ง แม้จะไม่ได้ดาว ไม่ได้เกรด “มิเชลิน” แต่อาจ
ได้ระดับเหนือกว่าก็เป็นได้ ผลិតภักท์กล้วยยังเคยขึ้นเครื่องบินจัมโบ้มาแล้ว
มีโปรแกรมออนแอร์ทีวี ก็มีแล้ว และเข้าโรงภาพยนตร์ก็ยังมี แถมเข้าสของ
พระราชพิธีในรั้วในวังก็เคยมาแล้ว ช่างสิบหมู่ใช้กาบกล้วยตานีตัดแต่ง
ประดับพระบรมศพในรั้วในวังก็เคยได้ชมข่าวโทรทัศน์กันมาแล้ว ไม่กล้วย
เลยนะครับ ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดยกมือ

๑๑๑

เที่ยวนครวัด

บทความต่อไปนี่ผมได้เก็บความมาจากเอกสารที่มีคุณค่าแก่ระหว่างไปเยือนประสาทรวัด ด้วยการค้นใน google

หลังจากที่นักสำรวจชาวฝรั่งเศสได้ค้นพบหนึ่งในสิ่งมหัศจรรย์ของโลกแห่งนี้ ซึ่งปลุกเร้าจินตนาการของผู้ที่มีโอกาสได้พบเห็น ว่าชนชาติยิ่งใหญ่ไหนหรือจึงสามารถเนรมิตสิ่งก่อสร้างทางศาสนาที่ใหญ่ที่สุดในโลกแห่งนี้ได้นอกจากกำแพงเมืองจีนแล้ว ก็มี “อังกอร์” (Angkor) นี่แหละที่คุณสามารถมองเห็นได้จากภาพถ่ายทางอากาศนอกโลก น่าภูมิใจแทนชาวเขมรเพื่อนบ้านของเรา เพราะบรรพบุรุษของเขาได้ทุ่มเทกำลังกายและใจสร้างอนุสรณ์สถานเพื่อประกาศศรัทธาอันแรงกล้าที่มีต่อศาสนาและพระมหากษัตริย์ไว้ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวโลกจวบจนบัดนี้

สารบัญ เล่ม ๔

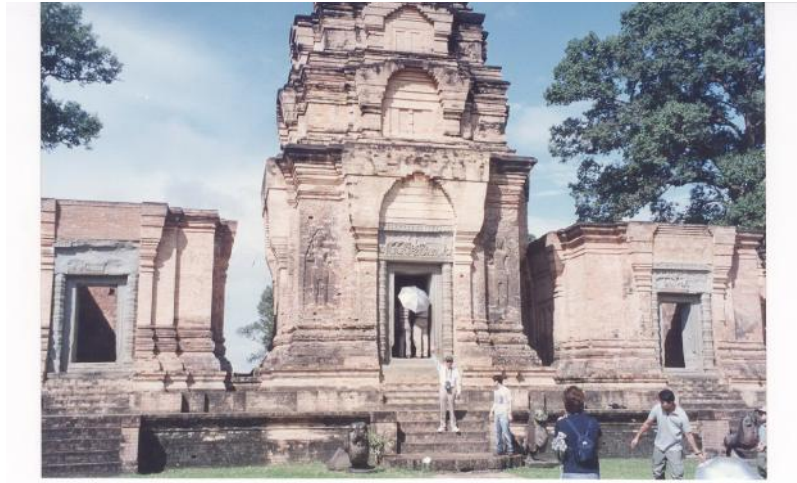
ช่วงหน้าหนาว เป็นช่วงที่เหมาะสมในการไปนครวัดเพราะแดดที่นั่นแผดเผาดีจริง ๆ การเตรียมตัวเดินทางอย่าลืมหมวกปีกกว้าง แว่นกันแดด และครีมกันแดดขวดโต ๆ SPF สูง ๆ ไปด้วย ควรเลือกเสื้อผ้าที่มีเนื้อผ้าบางเบา ระบายความร้อนง่าย และเป็นเสื้อแขนยาวกับกางเกงขายาว เพราะจะช่วยปกป้องผิวคุณได้ดีที่สุด และที่ลืมไม่ได้เด็ดขาด คือกล้องถ่ายรูป

อังกฤษหรือที่เรียกแบบไทยเราว่า “นคร” มีรากศัพท์มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่าเมืองศักดิ์สิทธิ์ มีอาณาบริเวณรวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร จุดศูนย์กลางซึ่งมีขนาด ๒๐๐ ตารางกิโลเมตร มีวัดและสถานที่สำคัญอื่น ๆ อยู่ในบริเวณนี้กว่าร้อยแห่ง หากคุณเป็นหนึ่งในผู้สนใจศิลปวัฒนธรรมละก็ คุณต้องการเวลาอย่าง “น้อย” ที่สุด ๓ วัน ในการเที่ยวชมสถานที่ ซึ่งก็คงชมได้เพียงสิ่งก่อสร้างสำคัญ ๆ อย่างนครวัด นครธม ปราสาทบันทายศรี ปราสาทบายน ฯลฯ เท่านั้น แม้จะถูกสร้างในต่างสมัยรัชกาลและอุทิศให้ศาสนาที่แตกต่างกันอย่างฮินดูและพุทธ แต่ก็มี ความต่อเนื่องทางศิลปะอย่างชัดเจนและมีรายละเอียดงดงามมากมายให้ชื่นชม ถ้ารีบเกินไป จะไม่ได้ใช้เวลาอย่างเต็มที่ต่อสถานที่ หากคุณอยากมีเวลาเดินสบาย ๆ ไม่ต้องเร่งทำเวลา ก็น่าจะใช้เวลาอย่างน้อย ๗ วัน ถ้าคุณไม่ได้ไปกับกรุ๊ปทัวร์ อยากแนะนำให้อัตโนมัติแบบเหมา ไม่จำกัดจำนวนครั้งที่เข้าออก จะซื้อแบบ ๓, ๕ หรือ ๗ วัน ก็แล้วแต่ความต้องการของคุณ

แม้ว่าก่อนไปคุณจะได้อ่านหนังสือเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับศิลปะเขมร และยุคสมัยต่าง ๆ มาแล้วก็ตาม ขอแนะนำสักนิดว่า ควรจ้างไกด์นำเที่ยวชาวเขมรด้วย เพราะนอกจากจะได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของแต่ละสถานที่เพิ่มขึ้นแล้ว ยังได้ความคิดเห็นและความเป็นไปเกี่ยวกับสังคม วิถีชีวิตของชาวบ้านและวัฒนธรรมอีกด้วย

เราามาเริ่มทัวร์แบบ ๓ วันของเรากันดีกว่า

เที่ยววัด

ภาพประทับใจเมื่อครั้งไปเยือนปราสาทนครวัด

๑๔๕

หลายเรื่อง หลากรส รวยอารมณ์ กับหนองปรือสัจ

สารานุกรม เล่ม ๕

เริ่มกันที่ปราสาทบายน (Bayon) ปราสาทแห่งนี้สร้างในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ กษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งเขมร บายนเป็นวัดในศาสนาพุทธ นิยามมหายาน และเป็นวัดประจำรัชกาลอีกด้วย หลังจากรบขับไล่ชาวจามผู้ยึดครองแผ่นดินอยู่ในขณะนั้นออกไปแล้ว พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ก็สร้างนครธม (Angkor Thom) ขึ้นเป็นเมืองหลวง และมีปราสาทบายนเป็นศูนย์กลางของเมือง แม้จะเป็นวัดพุทธ แต่ก็ยังมีรูปเทวดาต่าง ๆ ในศาสนาฮินดูผสมอยู่ด้วย ที่นี้มีความเด่นพิเศษตรงยอดปราสาททั้ง ๕๔ ยอด แกะสลักเป็นพระพักตร์อิมเอิบเปี่ยมบุญของพระอวโลกิเตศวร พระพุทธเจ้าแห่งความเมตตาทั้งสี่ด้าน (แต่ก็มีนักวิชาการหลายสำนักที่เดี๋ยวกคิดว่า มีความเป็นไปได้ที่พระพักตร์บนยอดปราสาทอาจจะเป็นพระพักตร์ของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ เอง เนื่องจากพระพักตร์มีความคล้ายคลึงกับรูปปั้นซึ่งนักวิชาการลงความเห็นว่าเป็นรูปพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ยามนั่งสมาธิมาก)

ขึ้นไปที่นั่นแล้ว เมื่อออกมาเยือนข้างนอก คุณจะถูกรายล้อมด้วยพระพักตร์แทบตลอดเวลาและเกือบทุกจุดไม่ว่าจะอยู่ตรงไหน เหมือนจะเป็น

เกี้ยววนดรวัต

การเตือนใจกลายเป็นว่า ไม่มีอะไรที่จะหลุดรอดกฎแห่งกรรมไปได้ นำเสียดายเหลือเกิน พระพุทธรูปที่เคยประดิษฐานอยู่ ณ ยอดกลางของปราสาทไม่เหลืออยู่ให้ได้บูชาอีกต่อไป ความขัดแย้งทางศาสนาทำให้เมื่อใดก็ตามที่ผู้นำที่นับถือศาสนาอื่นดูขึ้นมาจะมีอำนาจ พระพุทธรูปก็จะถูกทำลายไป หรือไม่ก็ถูกโจรกรรมเอาไปขายในยุคหลัง

ปราสาทบายนยังขึ้นชื่อเรื่องภาพแกะสลัก นอกจากภาพเกร็ดชีวิตของสามัญชนประกอบกิจกรรมประจำวัน ประเภทหุงข้าว ก่อไฟ ตีไถ่ งานบุญรื่นเริงแล้ว ยังมีภาพสงครามการรบพุ่งต่าง ๆ ที่สำคัญคือภาพการรบครั้งใหญ่กับชาวจามในสงครามประกาศเอกราชของชาวเขมร ที่พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ทรงนำทัพในปี ค.ศ. ๑๑๘๑ สงครามนี้ถูกจารึกไว้ในศิลาว่า นี่คือการรบที่ทำให้น้ำในทะเลสาบกลายเป็นเลือด ฟังดูเด็ดไม่ใช่ย่อย

ปราสาทตาพรหม (Ta Promh) เป็นอีกหนึ่งในจุดหมายที่กลิ้งถ่ายรูปตั้งงานหนัก ทุกคนอยากจะทำรูปกับต้นไม้มหึมาที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง Tomb Raider ที่สาวเช็กซีแองเจลินา โจลี แสดงเป็น ลารา ครอฟท์กันทั้งนั้น แม้ว่าปราสาทนี้จะสร้างในยุคสมัยเดียวกับปราสาทบายน แต่ทรวดโถมกว่ามาก ด้วยต้นไม้ใหญ่ที่รากซอนไซเสาฐานโครงสร้างจนในบางจุดพังทลายลงมา และบางจุดดูเหมือนเริ่มไม่ปลอดภัยที่จะอยู่ใกล้ ๆ ทางการเขมรเองก็ไม่ว่าจะทำอย่างไรกับต้นไม้เหล่านี้ เพราะถ้าตัดต้นไม้แน่นอนว่าบางส่วนของปราสาทจะต้องพังลงมาด้วย ทีนี้จึงถูกปล่อยให้อยู่ในสภาพดั้งเดิมเหมือนเมื่อแรกถูกค้นพบ เมื่อกว่าร้อยปีก่อน เหมือนกับคุณได้ย้อนกาลเวลาไปเป็นนักโบราณคดีคนแรกที่ค้นพบโบราณสถานแห่งนี้ แต่ถ้าจะให้จินตนาการสมจริงละก็ คุณจะต้องปิดตาสักข้างและอุดหูสักหน่อย เพราะจำนวนนักท่องเที่ยวที่เวียนันมหาศาลและหลากหลายเชื้อชาติจริง ๆ ตั้งทำถ่ายรูปนานก็อาจมีนักท่องเที่ยวชาวเกาหลีมาร่วมเฟรมได้

สารบัญ เล่ม ๕

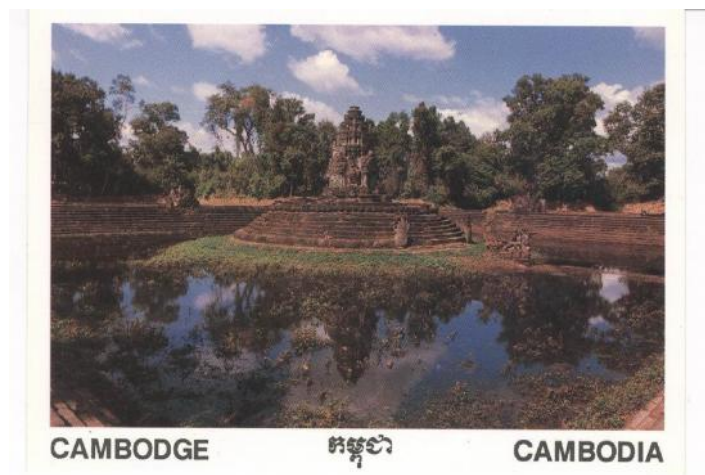
ปราสาทตาพรหม เมื่อครั้งที่ผมไปเยือน

ที่นี่ยังเป็นวัดเก่าแก่อีกด้วย ตั้งแต่แรกสร้างประมาณปี ค.ศ. ๑๑๘๖ ปราสาทตาพรหมซึ่งสร้างโดยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ เป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำวัด ตั้งแต่สมัยนั้น หากคุณสงสัยว่าในรัชกาลหนึ่งทำไมเขาสร้างวัดกันได้ เยอะแยะขนาดนั้น มีหลักฐานจารึกไว้ว่า มีหมู่บ้านกว่า ๓,๑๕๐ แห่ง ซึ่งได้ สละทั้งแรงงานและกำลังทรัพย์ในการก่อสร้างปราสาทแห่งนี้ด้วย แต่ก็ทำให้ รู้สึกว่าข้อสันนิษฐานจากนักวิชาการที่ว่าเขมรโบราณ “คลัง” ก่อสร้างเสียจน

เที่ยววัด

ทำให้คลังร้อยหรือและทรัพย์สินมนุษย์อ่อนแออย่างมาก กระทั่งความเข้มแข็งของอาณาจักรเสื่อมลง จนไม่สามารถฟื้นตัวได้อีกนั้น น่าจะเป็นความจริง แต่อย่าไปถามคนเขมรเขาเลย เพราะอีกทฤษฎีหนึ่งคือการรุกรานจากไทยซึ่งบุกทำลายอังกอร์เมื่อปี ค.ศ. ๑๕๐๐ เรื่องแบบนี้ต้องละเอียดอ่อน ถนอมน้ำใจกันหน่อย

จุดมุ่งหมายต่อไปของเราคือปราสาทนครพน (Neak Pean) ที่นี่เป็นโรงพยาบาลของชาวขอมในสมัยโบราณ พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ทรงสร้างปราสาทนี้เป็นเกาะอยู่ใจกลางบารายหรือสระน้ำขนาดใหญ่ ปราสาทแห่งนี้สร้างเลียนแบบสระอโนดาต ชาวเมืองผู้ศรัทธาก็จะมาอาบน้ำศักดิ์สิทธิ์ในสระ ส่วนผู้ป่วยนอกจากจะมาหาหมอแล้ว ก็สามารถมารับน้ำมนต์ที่หลั่งออกมาจากปากของเทวรูปทั้งสี่ทิศ ร้อยรอยความงดงามของที่นี่นั้นลดลงไปมาก เนื่องจากน้ำในสระแห่งนี้ขุดไปเกือบหมด แต่หากคุณมาในช่วงน้ำหลากหน้าฝนคงจะสวยไม่น้อยทีเดียว

๑๔๕

หลายเรื่อง หลายรส หลายอารมณ์ กับหนังสือ

สารบัญ เล่ม ๔

เขมรก็เหมือนกับไทยในเรื่องศาสนา แม้ว่าจะเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธในสมัยหลัง แต่อิทธิพลของศาสนาฮินดูยังปรากฏให้เห็นในทุกรายละเอียด ในวัดพุทธจะมีเรื่องราวอย่างรามเกียรติ์ การกวนเกษียรสมุทร เหมือนกับวัดในบ้านเรา แต่โครงสร้างทางสถาปัตยกรรมนั้นได้รับอิทธิพลจากอินเดียอย่างเต็มรูปแบบ ส่วนวัดฮินดูนั้นก็แยกกันไปว่ากษัตริย์องค์นั้นนับถือพระศิวะหรือพระนารายณ์ ก็จะมีเรื่องราวสดุดีองค์เทพนั้นเป็นพิเศษ แต่ในทุกที่ ไม่ว่าจะเป็นบูชาเทพองค์ไหน คุณจะพบฐานโยนีย์และศิวลึงค์เสมอ เพราะนี่คือสัญลักษณ์ของสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุด โยนีย์ซึ่งแทนอวัยวะเพศหญิงรองรับเป็นฐานอยู่ข้างล่างและมีแท่งสลักศิวลึงค์อยู่ตรงกลาง แต่ก็เหมือนวัดเก่าแก่ในบ้านเราที่เศียรพระจำนวนมากถูกตัดออกไปขาย แท่งศิวลึงค์ที่เขมรก็แทบไม่เหลือให้เห็นแล้ว

ความคิดเรื่องโยนีย์กับศิวลึงค์อาจฟังดูเป็นเรื่องประหลาดสำหรับเราชาวพุทธ แต่หลาย ๆ ศาสนาในยุคโบราณอย่างศาสนาดั้งเดิมของชาวอียิปต์ ก็ถือว่าการรวมกันของสองเพศนั้น (ผ่านเรื่องราวของเทพโฮอร์สและเทพไอซิริส) คือสิ่งสูงสุดเหมือนกัน ดีความได้ง่าย ๆ ตามประสาวา เมื่อพระเจ้าเป็นผู้ให้กำเนิดชีวิตและอำนาจแห่งการสร้างนั้นเป็นของพระเจ้า (ไม่ว่าจะศาสนาไหน) มนุษย์เรานั้นสามารถเลียนแบบพลังแห่งการสร้างของพระเจ้า ในการให้กำเนิดสร้างสรรพชีวิตใหม่ได้ก็ต่อเมื่อมีการรวมกันของทั้งสองเพศเท่านั้น จึงจะสามารถมีพลังเช่นนั้นได้

หากนครวัดเป็นที่ตื่นตะลึงในด้านขนาดและความอลังการใหญ่โต **บันทายศรี (Bantuey Srei)** ก็เป็นที่น่าตะลึงเท่าเทียมกัน ไม่ใช่เพราะขนาด แต่เป็นเพราะบันทายศรีนั้นแสดงให้เห็นถึงสุดยอดฝีมืองานช่างของเขมรทั้งในเชิงศิลปะและสถาปัตยกรรม ที่นี้สร้างก่อนนครวัดกว่าร้อยปี และยังคงสภาพสมบูรณ์อยู่มาก แม้จะมีขนาดเล็กย่อยส่วน แต่งามวิจิตรบรรจง ปราสาทหินทรายสีชมพูแห่งนี้สลักเสลาที่ียบด้วยลวดลายอันงดงาม ลายเส้นสลัก

เที่ยวนครวัด

อ่อนช้อยราวกับไม่ใช่ทำมาจากหิน รูปแกะลายนูนออกมาราวกับมีชีวิต
คุณควรใช้เวลาอยู่ที่นี้นานหน่อย เพื่อจะได้มีเวลาชื่นชมกับรายละเอียด
ต่าง ๆ ได้เต็มที่

ที่นี่เป็นวัดที่อุทิศให้กับพระศิวะ ผังของบันทายศรีนั้น เมื่อมองจาก
เบื้องสูงจะเห็นเป็นรูปฐานโยนี โดยมีตัวปราสาททยอยออกมาเป็นคิวโค้ง
ตรงกลางปราสาทแห่งนี้มีอีกชื่อในสมัยปัจจุบันว่า Citadel of Woman
(ปราสาทแห่งผู้หญิง) เนื่องจากความสวยงามอ่อนหวานของรูปสลักเทวดา
นางฟ้าและทวารบาลต่าง ๆ แดมสีชมพูของหินทรายเองก็ยิ่งส่งผลให้รูปงดงาม
ยิ่งขึ้น

ได้เวลาไปเยือนนครวัด จุดมุ่งหมายหลักของการมาเยือน
เสียเปรียบครั้งนี้กันแล้ว หากจะเดินให้ทั่วกันจริง ๆ คุณต้องใช้เวลาอย่างน้อย
หนึ่งวันเต็ม ๆ ไกด์หลาย ๆ คนจะบอกคุณว่า การถ่ายรูปนครวัดนั้นจะสวย
ที่สุดในยามบ่าย จริงของเขา รูปของนครวัดที่เห็นกันบ่อย คือรูปมุมไกลที่มี
เงาสะท้อนของยอดปราสาทในน้ำ ต้องรอแดดบ่ายจึงจะได้แสงตกกระทบจน
เกิดเงาสะท้อนในน้ำ เหมือนกับมุมใกล้ของยอดปราสาทที่ถูกย้อมด้วยแดดบ่าย
จนเป็นสีทอง

สารานุกรม เล่ม ๔

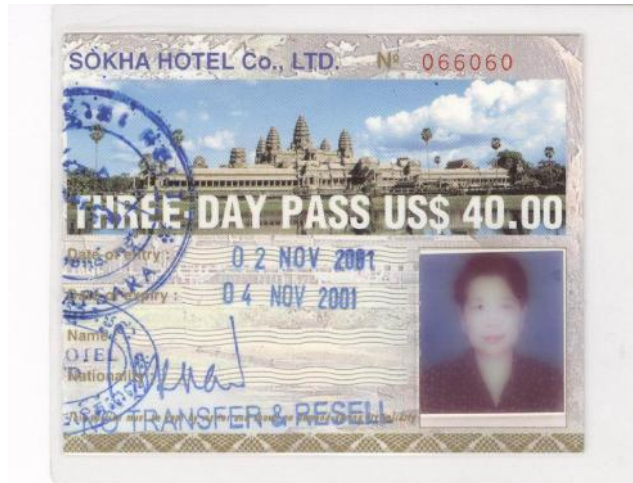

ขาขึ้นค่อย ๆ ปีนขึ้นไป ขาลงเถียวัง! เพราะชันสุด ๆ

นครวัดเริ่มสร้างโดยพระเจ้าสุริยวรมันในปี พ.ศ. ๑๑๐๐ และทำให้ผู้มาเยือนไม่ว่าจะมาจากมุมไหนของโลก ต่างรู้สึกถึงอดีตและอารยธรรมอันยิ่งใหญ่ของชนชาติเล็ก ๆ อย่างเขมร สเกลความใหญ่โตของนครวัดข่มมนุษย์ตัวเล็ก ๆ ให้รู้สึกกระจั๋อยร่อยและถ่อมตัวไปพร้อมกัน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นแรงบันดาลใจให้อีกheim เพราะหากเมื่อพันปีมาแล้ว ความพยายามของมนุษย์สามารถสร้างสิ่งที่ยิ่งใหญ่ขนาดนี้ได้จากเครื่องมือง่าย ๆ ด้วยความมุ่งมั่นศรัทธาและมานะพยายามแล้ว ก็ไม่น่าจะมีอะไรไกลเกินฝันสำหรับคุณ ๆ ในศตวรรษนี้ ขอเพียงว่าความมุ่งมั่นพยายามนั้นเข้มข้นพอเท่านั้น

เพราะว่านครวัดสร้างถวายพระนารายณ์หรือองค์วิษณุเทพ ภาพแกะสลักบนระเบียงจึงเป็นภาพวีรกรรมของท่าน ไม่ว่าจะป็นรามเกียรติ์

เที่ยวนครวัด

บัตรผ่านเข้าชม ๓ วัน ๔๐ เหรียญ

มหาภารตยุทธ์ต่าง ๆ ที่แปลกคือ ภาพเหล่านี้ต้องดูวนไปทางทิศตะวันตกต่างจากวัดอื่น ๆ ที่ต้องวนไปทางตะวันออกจึงจะเป็นมงคล เพราะนครวัดเป็นปราสาทแห่งเดียวที่หันหน้าสู่ทิศตะวันตก ทิศแห่งความตาย ผู้วิจัยสันนิษฐานว่านครวัดนอกจากเป็นเทวาลัยแห่งองค์วิษณุเทพแล้ว ยังเป็นสุสานของพระเจ้าสุริยวรมันอีกด้วย

จุดสนใจของนครวัด นอกจากนางอัปสรยิ้มเห็นฟัน (ซึ่งบังเอิญว่าไม่สวย) และนางอัปสรนุ่งกางเกงขาสั้นแล้ว ที่พลาดไม่ได้คือภาพกองทัพสยามที่เป็นทหารไทยหัวร่อคุยกันระหว่างเดินทัพ แต่สิ่งที่ประทับใจที่สุดคือการไต่บันไดลงจากยอดสูงสุด ขาขึ้นไม่เท่าไร แต่ขาลงนี้น่ากลัวเขียวเพราะนอกจากจะสูงและชันสุด ๆ แล้ว บันไดยังหน้าแคบมากจนต้องตะแคง

๑๕๓

หลายเรื่อง หลายสวธารณ์ กับแนวประสูติ

สารานุกรม เล่ม ๔

เท้าลง ห้ามใส่รองเท้าส้นสูงมาเด็ดขาด สำหรับผู้มีญาติผู้ใหญ่อายุมาก ขอกระตือรือร้นว่ามีทางบันไดลงของกษัตริย์ซึ่งกว้างและเดินลงได้สบายกว่า แอบขอร้องเจ้าหน้าที่เขาดิ ๆ และให้เงินเขาไปนิดหน่อย คุณย่าคุณยายจะได้ หายใจทั่วท้องขึ้นตอลง แต่ขอร้องว่าสงวนวิธีนี้ไว้สำหรับผู้สูงวัยเถอะ หนุ่มสาวที่กำลังกายยังดีอยู่ก็ลงแบบธรรมดาไป เพราะคติการก่อสร้างของ ยอดปรางค์หรือปราสาทเหล่านี้เป็นการสร้างตามคติของเขาพระสุเมรุ การขึ้นสู่ยอดสูงสุดซึ่งเป็นที่อยู่ของเหล่าเทวดา ก็เปรียบเสมือนการได้ขึ้น สวรรค์นั่นเอง อยากรู้บุญต้องลำบากนิดหนึ่ง

ความประทับใจของการเยือนนครวัดครั้งนี้ คุ่มค่าเกินราคา ค่าเข้าชม ๓ วัน ๔๐ เหรียญเป็นไหน ๆ ความยิ่งใหญ่ในอดีตที่ลุ่มสลายเตือนใจ ให้คิดถึงคำสอนของพุทธองค์เรื่องอนิจจัง เพราะไม่ว่าจะเคยยิ่งใหญ่ ขนาดไหนก็ดับสูญไป แม้ว่าลูกหลานเขมรในวันนี้ยังสามารถเก็บเกี่ยว ผลประโยชน์จากผลงานของบรรพบุรุษได้ก็ตาม แต่แล้วเสียงแห่ง ๆ ของไกด์ เขมรของเราก็แว่วเข้ามา “บริษัทเวียดนามเขาได้สัมปทานจัดเก็บค่าเข้าชม เงินที่พวกคุณจ่ายไปนะ เขาเอาไปหมด เหลือมาถึงคนเขมรไม่เท่าไรหรอก ครับ”

ฟังแล้วได้แต่ภาวนาว่าเหตุการณ์แบบนี้คงจะไม่เกิดขึ้นกับเรา คนไทย ไซ้ใหม่

๒๐๑๙

ปัญหาเด็กปัสสาวะรดที่นอน

เด็กเกิดใหม่จะถ่ายปัสสาวะโดยไม่รู้สึกรู้สีกตัวเมื่อถูกกระตุ้น เช่น เวลา
อุ้มหรือหลังดื่มนม เนื่องจากเด็กไม่สามารถกลั้นปัสสาวะ เด็กบางคนจะถ่าย
บ่อย ในขณะที่เด็กบางคนนาน ๆ ถึงจะถ่ายสักครั้งหนึ่ง เมื่อเด็กอายุได้ ๑๕
เดือนจะเริ่มรู้ตัวเมื่อเวลาจะถ่ายปัสสาวะ แต่มักจะบอกพ่อแม่ไม่ทัน เพราะ
เมื่อปวดก็กลั้นไม่อยู่จะถ่ายออกมาทันที ดังนั้น เด็กวัยนี้มักฉี่ใส่กางเกงแล้ว
จึงบอก อายุได้ ๑๖ – ๑๘ เดือนเด็กจะบอกได้เร็วขึ้น แต่บางครั้งก็บอกไม่ทัน
นอกจากนี้ จะบอกปฏิเสธได้เมื่อไม่ปวดเวลาพ่อแม่ถามว่าจะฉี่หรือไม่ พออายุ
ย่างเข้า ๑๘ – ๒๔ เดือน เด็กจะบอกพ่อแม่ได้ทัน สามารถกลั้นปัสสาวะได้นาน
ขึ้นและส่วนใหญ่จะไม่ปัสสาวะรดที่นอนตอนกลางวัน เมื่ออายุได้ ๒-๒.๕ ขวบ

๑๕๕

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับขนมปังสุขภาพ

สารบัญ เล่ม ๔

เด็กจะช่วยตัวเองได้โดยเข้าห้องน้ำ ถอดกางเกงและฉี่ได้โดยไม่ต้องให้ผู้ใหญ่ช่วยเหลือ สามารถกลั้นปัสสาวะนานขึ้น เด็กอายุ ๒ - ๓ ขวบถ้าปลูกให้ลุกขึ้นถ่ายปัสสาวะตอน ๒๒-๒๓ น. จะไม่ปัสสาวะรดที่นอน อาจวางกระโถนไว้ได้เพียงเด็กแล้วปลูกเด็กมาถ่ายปัสสาวะโดยไม่จำเป็นต้องพาเด็กเข้าห้องน้ำ เด็กบางคนจะไม่ปัสสาวะรดที่นอนเมื่ออายุได้ ๓-๔ ขวบ ยกเว้นในบางคืนเท่านั้น จากการศึกษาในเด็กพบว่า ร้อยละ ๔๖ ของเด็กอายุ ๔ ขวบ ปัสสาวะรดที่นอน และจะลดลงเหลือร้อยละ ๘.๗ ในเด็กอายุ ๕ ขวบ หรืออาจจกกล่าวได้ว่า เด็กอายุ ๕ ขวบ ๑ คนในเด็กทุก ๆ ๑๐ คน จะปัสสาวะรดที่นอน จะเห็นได้ว่าการกลั้นปัสสาวะในเด็กนั้นมีพัฒนาการมาเป็นระยะ ๆ เริ่มตั้งแต่เด็กถ่ายปัสสาวะโดยไม่รู้สึกตัวในเด็กแรกเกิดจนอายุได้ ๑๕ เดือน มาสู่ภาวะที่เริ่มรู้สึกตัวแต่กลั้นไม่อยู่ และถ่ายปัสสาวะใส่กางเกงแล้วบอຍ ๆ พัฒนามาสู่ระยะที่เด็กค่อย ๆ กลั้นปัสสาวะได้ จากนั้นเด็กจะรู้จักวิธีกลั้นในบางครั้งไม่ยอมไปถ่ายปัสสาวะ เพราะกำลังเล่น ฉะนั้นจะเห็นเด็กนั่งไม่ยอมลุก และบางคนอาจร้องกรี๊ด ๆ เป็นเพราะเด็กปวดปัสสาวะมากแต่ลุกไม่ขึ้น พ่อแม่ควรบอกให้เด็กเข้าห้องน้ำ

สาเหตุ

ในเด็กบางคนจะสามารถกลั้นปัสสาวะได้ช้ากว่าเด็กอื่น ๆ ฉะนั้นเด็กเหล่านี้ยังปัสสาวะรดที่นอนเป็นประจำแม้ว่าอายุจะเกิน ๖ ขวบขึ้นไปแล้ว สาเหตุที่เด็กในวัยนี้กลั้นปัสสาวะไม่ได้ อาจเกิดจาก

๑. **ประวัติครอบครัว** เด็กเหล่านี้มักจะมีประวัติว่ามีญาติในครอบครัวที่ปัสสาวะรดที่นอนจนโต เข้าใจว่าเกิดจากระบบประสาทที่ยังเจริญไม่เต็มที่ในขณะนั้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นเกี่ยวข้องด้วย เช่น จากการสำรวจพบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนจะถ่ายปัสสาวะรดที่นอนมากกว่า

ปัญหาเด็กปัสสาวะรดที่นอน

เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีกว่า เข้าใจว่าเป็นเพราะความเอาใจใส่และดูแลตลอดจนการฝึกหัดเด็กในครอบครัวที่มีฐานะดี ทำให้กลั้นปัสสาวะได้เร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับความสงบสุขและความอบอุ่นของครอบครัว ความมั่นคงทางจิตใจทำให้เด็กเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ได้ดีขึ้น การปัสสาวะรดที่นอนนั้น นอกจากจะแสดงถึงพัฒนาการในเด็กแต่ละคนแล้ว ยังแสดงถึงความสัมพันธ์และเจตนาคติของคนในครอบครัวนั้นอีกด้วย

๒. ปัจจัยทางจิตใจ เด็กบางคนที่ย้ายปัสสาวะรดที่นอนไประยะหนึ่งแล้วกลับมาเป็นใหม่ มักมีสาเหตุมาจากจิตใจเป็นส่วนใหญ่ เช่น เด็กขาดความรักความเอาใจใส่และความอบอุ่นทางจิตใจ เด็กที่ต้องพลัดพรากจากพ่อแม่ เด็กที่อิจฉาริษยาพี่น้องเพราะพ่อแม่รักพี่น้องน้องมากกว่าตัว เด็กที่ได้รับการกระทบกระเทือนทางอารมณ์ หรือจากสาเหตุใดก็ตามที่ทำให้เด็กปราศจากความสุขใจครอบครัว เป็นผลให้เด็กกลับคืนไปสู่ภาวะเด็กอ่อนอีกครั้งหนึ่ง และจะถ่ายปัสสาวะโดยไม่รู้สึกรู้สีกตัวและปัสสาวะรดที่นอน

๓. การบังคับเด็ก พ่อแม่บางคนบังคับเด็กนั่งกระโถนในขณะที่เด็กไม่อยากจะถ่ายปัสสาวะหรือกำลังเพลิดเพลินกับการเล่น หรือทำโทษเด็ก ทำให้เด็กเกลียดการนั่งกระโถนและเกิดการปฏิเสธ เมื่อให้นั่งกระโถนจะถ่ายปัสสาวะไม่ออกต่อไป เด็กจะกลั้นปัสสาวะไม่อยู่และถ่ายใส่กางเกงหรือขณะนอนหลับ ในทางตรงกันข้าม เด็กที่ไม่ได้รับการฝึกหัดให้นั่งกระโถนตั้งแต่เล็ก ๆ จะกลั้นปัสสาวะได้ช้า เพราะขาดโอกาสที่จะได้เรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากเด็กตามสถานเลี้ยงเด็กกำพร้า ถ่ายปัสสาวะเลอะเทอะ และจะกลั้นปัสสาวะไปถ่ายในห้องน้ำ หรือนั่งกระโถนได้เมื่ออายุมากแล้ว

๔. โรคทางกาย มีโรคอยู่หลายโรคที่ทำให้เด็กถ่ายปัสสาวะบ่อย กลั้นปัสสาวะไม่ได้ หรือปัสสาวะไหลอยู่ตลอดเวลา เช่น เด็กที่มีกระเพาะปัสสาวะอักเสบ มีการอุดตันทางเดินท่อปัสสาวะ โรคของเส้นประสาท

สารบัญ เล่ม ๔

ไขสันหลัง หรือมีการผิดปกติของระบบไขสันหลัง เป็นต้น โดยปกติแล้วเด็กที่ปัญญาอ่อนมักจะปัสสาวะรดที่นอนจนโต แต่ก็ไม่น่าเสียดใจไป เพราะเด็กปกติก็อาจเป็นเช่นนี้ได้ นอกจากสาเหตุต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ทักษะคิดและที่ทำตลอดจนการฝึกหัดเด็กของพ่อแม่จะมีอิทธิพลต่อการกลั้นปัสสาวะในเด็กเป็นอย่างมาก

การป้องกัน

ขึ้นกับพัฒนาการในเด็ก เด็กจะไม่สามารถเรียนรู้การกลั้นปัสสาวะได้จนกว่าระบบประสาทจะเจริญเสียก่อน วิธีป้องกันควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. หัดให้เด็กนั่งกระโถน ถ้าเด็กยินยอมและให้ความร่วมมือ เด็กจะเรียนรู้การบังคับการถ่ายปัสสาวะได้เมื่อกันสัมผัสกับกระโถนเด็กจะปัสสาวะออกทันที ควรให้เด็กนั่งกระโถนเมื่อตอนตื่นนอน หลังรับประทานอาหาร กลับจากนอกบ้าน ถ้าเด็กไม่ยอมนั่ง ไม่ควรบังคับเด็ก หรือถ้าเด็กนั่งกระโถนแล้วไม่ถ่ายปัสสาวะก็ให้ลุกขึ้นไม่บังคับให้นั่งจนกว่าปัสสาวะจะออก

๒. ต้องเข้าใจถึงพัฒนาการของการเรียนรู้การกลั้นปัสสาวะในเด็ก ตลอดจนความแตกต่างของเด็กแต่ละคนซึ่งไม่เหมือนกัน ควรช่วยเด็กเมื่อพร้อมที่จะเรียน เช่น ช่วยให้นั่งกระโถน ช่วยส่งกระโถนให้และให้เด็กช่วยตัวเองมากขึ้น ทำให้เด็กเกิดความพอใจ ความภาคภูมิใจ และตั้งใจที่ได้เรียนรู้ทักษะใหม่ๆ

๓. ควรปลุกเด็กให้ลุกขึ้นมาั่งกระโถนตอนกลางคืนเวลา ๒๒-๒๓ น. เป็นต้น โดยให้นั่งกระโถนหน้าเตียง ไม่จำเป็นต้องพาเด็กเข้าห้องน้ำเมื่อเด็กถ่ายแล้วก็ให้นอนต่อ เด็กที่ปัสสาวะรดที่นอนแล้วไม่จำเป็นต้องปลุกขึ้นมาปัสสาวะใหม่ คือต่อไปควรปลุกเด็กก่อนถึงเวลานั้น

ปัญหาเด็กปัสสาวะรดที่นอน

๔. เมื่อเด็กโตขึ้น ควรหัดให้เด็กใช้ห้องน้ำ รวมทั้งกระตุ้นให้ใช้ห้องน้ำนอกบ้านด้วย เพื่อให้เด็กเกิดความเคยชิน มิฉะนั้นเด็กอาจไม่ยอมถ่ายปัสสาวะนอกบ้าน ต้องกลับมาถ่ายที่บ้าน

๕. ควรหลีกเลี่ยงการขัดใจเด็ก เช่น ไม่บังคับเด็กเมื่อเด็กไม่ยอมนั่งกระโถนหรือบังคับเด็กให้ปัสสาวะเมื่อเด็กยังไม่ปวด ไม่ควรแสดงความโกรธเมื่อเด็กปัสสาวะใส่กางเกงหรือไม่ยอมนั่งกระโถน

การรักษา

เด็กที่ปัสสาวะรดที่นอน ปัสสาวะใส่กางเกงเพราะกลั้นไม่อยู่ กลั้นปัสสาวะเวลานั่งกระโถน หรือเวลาเข้าห้องน้ำ มักเกิดจากการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องของพ่อแม่ต่อเด็ก เช่น ไม่ได้ฝึกหัดเด็ก ทำโทษเด็กเวลาเด็กปัสสาวะใส่กางเกง หรือรดที่นอน บังคับเด็กให้นั่งกระโถนเมื่อเด็กไม่ต้องการ เป็นต้น ฉะนั้นต้องพิจารณาและแก้ไขวิธีปฏิบัติต่าง ๆ เหล่านี้เสียก่อน คือ

๑. เลิกใช้วิธีบังคับ ไม่แสดงปฏิกิริยาดุว่ากล่าวหรือทำโทษเด็กเมื่อเด็กปัสสาวะใส่กางเกง หรือเมื่อเด็กไม่นั่งกระโถน ไม่ควรประจานเด็กให้ผู้อื่นฟัง หรือทำให้เด็กเห็นว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นการเรียกร้องความสนใจจากพ่อแม่ วิธีที่ดีที่สุด คือไม่สนใจเมื่อเด็กฉี่ใส่กางเกง ควรทำความสะอาดโดยไม่ว่ากล่าวเด็กแต่อย่างใด การใช้วิธีบังคับ ขู่เข็ญหรือว่ากล่าวเด็ก จะทำให้เด็กเป็นมากขึ้น

๒. ถ้าเด็กไม่ยอมนั่งกระโถน ให้ถือเสียว่าเป็นปกติวิสัยของเด็ก ทุกคนที่มีระยะหนึ่งที่จะปฏิเสธสิ่งต่าง ๆ ไม่ควรบังคับหรือใช้วิธีให้เด็กมาสนใจในสิ่งอื่น เช่น ให้ของเล่น ถ้าเด็กยังปฏิเสธอีก ควรหยุดการนั่งกระโถนสักพักหนึ่งแล้วค่อยเริ่มใหม่ ถ้าไม่ใช้วิธีบังคับเด็กจะเลิกปฏิเสธการนั่งกระโถนไปได้เอง

สารบัญ เล่ม ๔

๓. ในเด็กที่เคยกลืนปลาสลิวได้และไม่ยอมปลาสลิวรดที่นอน มาพักหนึ่งแล้วกลับเป็นอีกมักจะมีสาเหตุมาจากจิตใจ ควรรักษาสาเหตุและให้การรักษา นอกจากนี้ต้องตรวจร่างกายให้แน่ใจว่าไม่มีโรคทางกายหรือทางระบบปลาสลิว สาเหตุทางจิตใจอาจเกิดจากการบังคับเด็กเกินไปในการสอนเด็กให้เรียนรู้การกลืนปลาสลิวหรือปฏิกิริยาของพ่อแม่ที่แสดงต่อลูกเวลาปลาสลิวใส่กางเกงหรือที่นอน หรือเกิดจากเด็กขาดความอบอุ่นทางจิตใจ

๔. เด็กที่อายุย่างเข้า ๓ ขวบแล้วยังกลืนปลาสลิวไม่ได้ บางรายอาจค้นหาสาเหตุได้ยาก ส่วนใหญ่มักจะมีประวัติว่าคนในครอบครัวเป็นมาก่อน ควรตรวจปลาสลิวเพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีโรคทางไต เช่น ไตอักเสบเรื้อรังหรือไตไม่ค่อยทำงาน ความจริงข้อหนึ่งที่ควรยอมรับก็คือ ในเด็ก ๕ ขวบบางคนยังปลาสลิวรดที่นอนได้ ซึ่งอาจเกิดได้กับเด็กทุก ๆ คนในเด็ก ๑๐ คน ฉะนั้นพ่อแม่ไม่ควรวิตกในเรื่องนี้ให้มากนัก

ในสมัยก่อนมีความเชื่อกันว่า การให้เด็กดื่มน้ำตอนหัวค่ำมาก ๆ จะทำให้เด็กปลาสลิวรดที่นอน ปัจจุบันนี้พบว่าไม่เป็นความจริง ฉะนั้น ไม่ควรห้ามเด็กเมื่อเด็กต้องการดื่มน้ำก่อนเข้านอน

เด็กที่ปลาสลิวรดที่นอนหรือกลืนปลาสลิวไม่อยู่และถ่ายปลาสลิวใส่กางเกงบ่อย ๆ นั้น ถ้าตรวจไม่พบการผิดปกติของระบบทางเดินปลาสลิวหรือไม่มีการติดเชื้อ ตลอดจนไม่มีประวัติว่ามีคนในครอบครัวเคยเป็นมาก่อน ควรหาสาเหตุและให้การรักษาดังได้บรรยายมาแล้ว

๓๐๘

คติเตือนใจบนซองน้ำตาลผสมกาแฟ

เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ผมมีโอกาสได้ไปประชุมวิชาการเรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ที่นครเคปทาวน์ ประเทศสหภาพแอฟริกาใต้ มีรองศาสตราจารย์ (พิเศษ) นายแพทย์ ทวี โชติพิทยสุนนท์ และคุณสารพ พลับพลึง เป็นเพื่อนร่วมทาง และได้พักที่โรงแรม The Sun ซึ่งอยู่ใกล้ๆ กับที่ประชุม เดินเท้าไม่ถึง ๑๐ นาที ก็ถึงห้องประชุม

The Sun เป็นโรงแรมขนาดกลาง ระดับ ๔ ดาว สะอาดสะอ้าน น่าพัก ในห้องอาหารเช้ามีซองน้ำตาลสำหรับผสมกาแฟของสีข้าวและสีน้ำตาล ผมเป็นคนชอบอ่านก็เห็นว่าบนซองน้ำตาลมีคติน่าประทับใจน่าจะจดจำไปเล่าต่อ จึงขอร้องให้คุณสารพช่วยรวบรวมและถ่ายภาพไว้ให้

ประชุมวิชาการเรื่องโรคไข้หวัดใหญ่ที่นครเคปทาวน์ ประเทศสหภาพแอฟริกาใต้
ถ่ายภาพร่วมกับ รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) นายแพทย์ ทวี โชติพิทยสุนนท์

๑๖๑

หลายเรื่อง หลายรส วยารแทน กับผมประสัจ

ឧទាហរណ៍ លេខ ៥

To know how to grow old is the
master-work of wisdom, and one
of the most difficult chapters in
the great art of living.

Henri Frederic Amiel

Do not fear going forward
slowly, fear only to stand still.

Chinese wisdom

Treat people as if they were what
they ought to be and you will
help them become what they are
capable of becoming.

Johann Wolfgang von Goethe

He alone is great who turns the
voice of wind into a song
made sweeter by his own loving.

Kahlil Gibran

There is so much in the world
for us all, if we only have the
eyes to see it, and the heart to
love it, and the hand to gather
it to ourselves.....

Lucy Maud Montgomery

Better than a thousand useless
words is one single word the gives peace.

The Dhammapada

เรื่องกล้วย

Only one principle will give you courage, that is the principle that no evil lasts forever nor indeed for very long.
Epicurus

Joy is not in things, it is in us.
Richard Wagner

To be content with what we possess is the greatest and most secure of riches.
Marcus Tullius Cicero

สารานุกรม เล่ม ๕

Do not fear going forward slowly, fear only to stand still.
Chinese wisdom

If we don't help each other, who will?
Barbara Mandrell

ภาพถ่ายของ
อดีตประธานาธิบดี เนลสัน แมนเดลา นักต่อสู้ผู้ยิ่งใหญ่

หลายเรื่อง หลากรส รวบรวมกันของประเสริฐ

๑๔๔

เรื่องกล้วย

แผนที่ประเทศแอฟริกาใต้

ภาพสะท้อนให้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในเคปทาวน์

๑๖๕

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับแบบประสาส์น

สาธารณณ์ เล่ม ๔

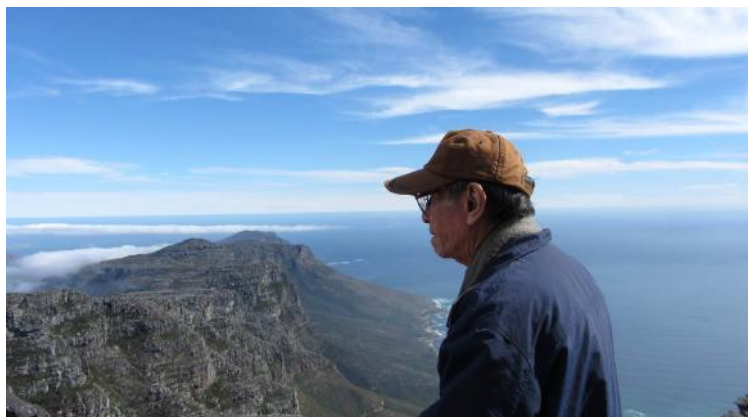
เคปทาวน์ เป็นเมืองใหญ่อันดับสามของประเทศแอฟริกาใต้ เป็นเมืองเก่าแก่ที่มีอายุกว่า ๓๐๐ ปี ได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่สวยงามและมีเสน่ห์ที่สุดเมืองหนึ่งในโลก เป็นเมืองเล็กๆที่มีชื่อเสียงที่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศแอฟริกาใต้ ตรงแหลมกู๊ดโฮป ที่ยื่นออกไปทางระหว่างสองมหาสมุทร คือ มหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแอตแลนติก ด้านหน้าหันหน้าเข้าหา มหาสมุทรใหญ่ทั้งสอง ส่วนด้านหลังมีเทือกเขาสูงเป็นกำแพง

เรื่องกล้วย

จุดเด่นของเมืองอยู่ที่ภูเขาสูงใหญ่กลางเมืองที่สามารถมองเห็นได้จากทุกสารทิศ รูปทรงแปลกตาคือ ส่วนที่เป็นยอดเขาแทนที่มีลักษณะกลมกลับราบเรียบเหมือนโต๊ะอย่างไธ่อย่างนั้น จึงทำให้ภูเขานี้ได้รับการตั้งชื่อว่า ภูเขาโต๊ะ หรือ Table Mountain ๑,๐๘๖ เมตร ทำให้ที่นี่เป็นจุดชมวิวทิวทัศน์ที่สวยงามที่สุดของเมืองเคปทาวน์

๑๖๘

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับแนวประสาส์น

สารานุกรม เล่ม ๕

เมืองเคปทาวน์ตั้งอยู่หลังภูเขา Table Mountain อยู่ระหว่าง Lion's Head หรือยอดเขาหัวสิงห์ กับ Twelve Apostles ผู้ไปเยือนจะได้เห็นชายหาด Clifton เป็นชายหาดที่สวยงามที่สุดในแอฟริกาใต้

เรื่องกล้วย

Table Mountain เป็นสัญลักษณ์ของเมืองเคปทาวน์ และเป็นหนึ่งใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ทางธรรมชาติของโลก

หลายเรื่อง หลายรส วยอารณ์ กับแนวประสัจ

**I'm A Beautiful
Old Person**
by Eleanor Roosevelt

**Many people will walk in and out of your life,
But only true friends will leave
footprints in your heart.
To handle yourself, use your head;
To handle others, use your heart.**

Eleanor Roosevelt

**Anger is only one letter short of danger.
If someone betrays you once, it is their fault;
If they betray you twice, it is your fault.
Great minds discuss ideas;
Average minds discuss events;
Small minds discuss people.**

**He who loses money, loses much;
He who loses a friend, loses much more;
He who loses faith, loses all**

Eleanor Roosevelt

**Beautiful young people
are accidents of nature,
But beautiful old people are works of art.
Learn from the mistakes of others.
You can't live long enough
to make them all yourself.**

**Friends, you and me...
You brought another friend...
And then there were 3...
We started our group...
Our circle of friends...
And like that circle...
There is no beginning or end...**

Eleanor visiting FDR's grave

**Yesterday is history.
Tomorrow is mystery.
Today is a gift.**

**You Are
Beautiful, Too!**

สารานุกรม เล่ม ๔

ต่ำตม

หัวใจระวันละนิด จิตแจ่มใส

- หัวใจระ สดน้ำหนัก**
การหัวใจระคือเป็น การออกกำลังกาย อย่างหนึ่ง เพราะ ช่วยเผาผลาญ พลังงานในขนาดถึง **100-120** กิโลแคลอรี
- หัวใจระ เพิ่มภูมิคุ้มกัน**
ช่วยเพิ่มความเข้มข้นของ Antibody ที่หมุนเวียนอยู่ในกระแสเลือด ทำให้ "เม็ดเลือดขาว" เพิ่มขึ้น
- หัวใจระ ช่วย ต่ออายุ**
ทำให้ แก่ช้า ยืดอายุคนไข **ไม่เร่ง** (ได้นานถึง **7 ปี**)
- หัวใจระ บริหารกล้ามเนื้อ**
ระหว่างที่หัวใจระ กล้ามเนื้อ บนใบหน้า 12 ชนิด และร่างกาย ถึง 15 ชนิด จะได้ออกกำลัง ไปในตัวด้วย

"วันนี้คุณหัวใจระแล้วหรือยัง?"

ที่มา : <http://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=1014>
<http://www.myspace.com/20090816/entry-8> www.facebook.com/fitgroupthailand www.fitgroupthailand.com

คาถาเศรษฐี

"อุ อา กะ สะ" 4 คำล้ำค่า

- อุ** อุฏฐานสัมปทา "ขยันหา"
ขยัน หมั่นเพียร ในการงาน
- อา** อารักขสัมปทา "ขยันเก็บ"
การรักษทรัพย์ ที่ได้มาโดยชอบธรรม
- กะ** กัลยาณมิตตา "เลือกคบ"
คบหาคนดี มีคุณธรรม
- สะ** สมชีวิตา "เลือกใช้"
พอเพียง ใช้ชีวิตสมถะ

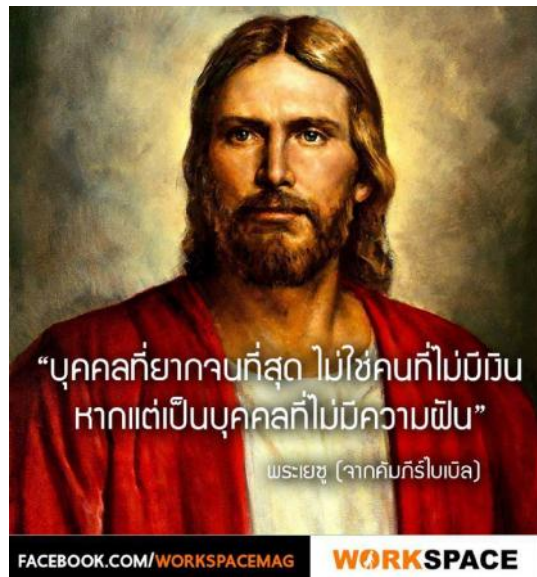
www.dhammadownload.com Make Life Simple Krungthai Temple

๑๗๓

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับตนเองประเสริฐ

สารานุกรม เล่ม ๕

ผู้ชนะ - ผู้แพ้

ผู้ชนะ.....มีอุปสรรค ไว้ให้ข้าม
ผู้แพ้.....คว้ามยอมคุกเข่าลงก้มหน้า
ผู้ชนะ.....มักมีการ แบ่งเวลา
ผู้แพ้.....ว่า เวลาฉัน นั้นไม่มี
ผู้ชนะ.....มักกล่าวคำ เราทำได้
ผู้แพ้.....ใช่ ฉันไม่เก่ง เช่นคนเขา
ผู้ชนะ.....บอกนี่คือ โอกาสเรา
ผู้แพ้.....เฝ้า รอคุณ ขึ้นเขาทำ
ผู้ชนะ.....ทุกปัญหา มีคำตอบ
ผู้แพ้.....ชอบ ทุกคำตอบ มีปัญหา
ผู้ชนะ.....ชนะได้ ทั้งโลกา
ผู้แพ้.....พา ตัวอัปจน ชั่วชีวิต

ศาสตร์แห่งความร่ำรวย

Wallace D. Wattles
The science of getting rich
(ศาสตร์แห่งความร่ำรวย)

จงทำทุกอย่างที่ทำ
ด้วยความรู้สึกที่หนักแน่น
เชื่อมั่น
ว่าเป็นคนที่มีความก้าวหน้า
และกำลังนำความก้าวหน้า
มาให้กับทุกๆ คน

ใจดีจิตดีfanpage

สารานุกรม เล่ม ๔

I CAN READ IT! CAN YOU??

fi yuo cna raed tihs, yuo hvae a sgrtrane mnid too. Cna yuo raed tihs? Olny smoe plepoe can. i cdnuolt blveiee taht I cluod aulacly uesdnatnrd waht I was rdanieg. The phaonmneal pweor of the hmuan mnid, aoccdrnig to a rscheearch at Cmabrigde Uinervtisy, it dseno't mtaetr in waht oerdr the ltteres in a wrod are, the olny iproamtnt tihng is taht the frsit and lsat ltteer be in the rghit pclae. The rset can be a taotl mses and you can sitll raed it whotuit a pboerlm. Tihs is bcuseae the huamn mniddeos not raed ervey lteter by istlef, but the wrod as a wlohe. Azanmig huh? yaeh and I awlyas tghuhot slpeling was ipmoranttt! if you can raed tihs sahre it.

เพื่อนบ้างก็ได้

จะมองหา แต่คนดี ไม่มีเสีย
หาแต่สวย คงจะยาก ลำบากลำบาก
ไม่ต้องถึง กับดีพร้อม ไม่ยอมเสีย
เพื่อนที่ดี มีเสียบ้าง ในบางวัน
แม้ต้องการ คงไว้ ในภาพพจน์
คนร้อยพ่อ พันแม่ แต่หนใด
ถ้าเป็นเพียง ส่วนน้อย ที่อุตรี
ถ้าส่วนใหญ่ ผิดซ้ำซ้ำ ทำไม่ดี
สิ่งใดชั่ว สิ่งใดหอม มองกันเป็น
ไม่ใช่พวก กลับโวยสั่น สั่นสะเทือน
ถึงสีตลก สกปรก ในบางครั้ง
อย่าเลอะเทอะ เกรอะกรังหนา ไม่น่าดู
เพราะไม่ใช่ พยาบาล หรือนักบวช
มีซีเกลือ เจอสิกนิต ไม่ติดใจ
จะหาพวก ที่ดีพร้อม บริสุทธิ์
อย่าไปมอง ว่าใครใคร ก็ไม่ดี
ภาวะการณ์ ที่ล้มลุก คลุกโคลนเลน
สุดสะอาด ทั่วทั้งผืน มาขึ้นราว
มองมองไป คนนั้น ก็ไม่ดี
แต่กลับยอม พวกหน้าทน คนจัญไร

หาแต่สูง ไม่มีเคี้ย ในท้องถนน
คำว่าคน ก็คือคน ปะปนกัน
แค่อย่าเอี้ย เกินมนุษย์ ให้สุดกลั้น
ไม่จำเป็น กัดกัน ผลักดันไป
จำเป็นหรือ ต้องหมดจด เพื่อนไม่ได้
บ้างผิดพลาด พลังไป เป็นไรมี
คงไม่อาจ ไปตำหนิ ดึงสี่
คงไม่อาจ จะหลบหนี คำชี้เตือน
บางที่อาจ ทำไม่เห็น เพราะเป็นเพื่อน
ว่านั่นไง มึงก็เพื่อน เหมือนพวกกู
แต่ควรวัง คงขาดคน ให้เห็นอยู่
จนไม่รู้ ว่าเคยขาว แต่คราวใด
ไม่ต้องใส่ ชุดมาอวด ว่าขาวใส
รับว่าเพื่อน บ้างก็ได้ ในบางที่
หาลำบาก ยากที่สุด ในโลกนี้
ทุกคนมี รอยต่าง ในบางคราว
ยังเลือกเฟ้น เสาะหา แต่ผ้าขาว
คงต้องทน ไปอีกยาว นะชาวไทย
มองอีกที่ คนนี้ ก็ไม่ได้
อวดอำนาจ บาตรใหญ่ ในแผ่นดิน

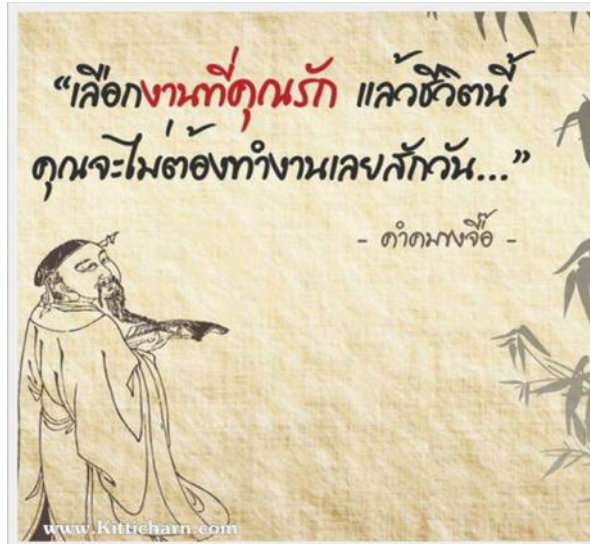
พีคนดี (P.khondee)
13 มีนาคม 2555

สารานุกรม เล่ม ๔

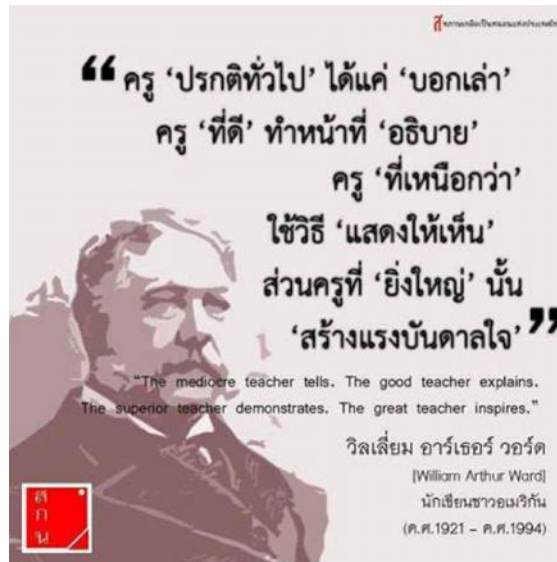
ดำดบ

๑๗๕

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับหนังสือประสาชีวิต

สารานุกรม เล่ม ๔

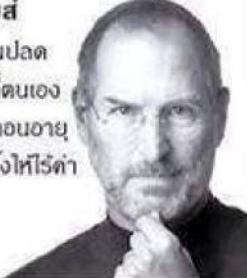

ด้าตบ

๑๘๑

หลายเรื่อง หลายรส รวยอารมณ์ กับหนังสือประสขุ

ความล้มเหลวของคนดัง	
 <p>อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ พูดไม่ได้จนเกือบอายุ 4 ขวบ และบรรดาครูบอกว่า "เขาคงพัฒนาอะไรไม่ได้มากอีกแล้ว"</p>	 <p>ไมเคิล จอร์แดน หลังจากโดนตัดออกจากทีมบาสเกตบอล ม.เปลาเย เขาจึงตัวเองอยู่แต่ในห้อง และร้องไห้</p>
 <p>วอลท์ ดิสนีย์ โดนไล่ออกจากบริษัทหนังสือพิมพ์ ด้วยเหตุผล "ขาดจินตนาการ" และ "ไม่เคยคิดอะไรใหม่ ๆ ได้เองเลย"</p>	 <p>สตีฟ จ๊อบส์ หลังจากโดนปลดจากบริษัทที่ตนเองก่อตั้ง เมื่อตอนอายุ 30 เขาถูกทิ้งให้ไร้ค่าและขี้มเสว้า</p>
 <p>โอปราห์ วินฟรีย์ โดนย้ายออกจากตำแหน่งผู้ประกาศข่าว ด้วยเหตุผล "ไม่ขี้นกเลี้ยง"</p>	 <p>เดอะ บีเทิลส์ โดนปฏิเสธโดย "เด็ตตา เร็ดคอร์ด" ดั่ง สตูดิโอ เพราะสตูดิโอไม่ชอบเสียงร้อง และคิดว่าวงนี้คงไม่ดัง</p>
<p>ถ้าคุณไม่เคย ล้มเหลว มาก่อน นั่นหมายความว่า คุณไม่เคยลองทำอะไรเลย</p>	